

REPUBLIKA HRVATSKA
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA
SAVJET MLADIH VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Županijski program za mlade Varaždinske županije

Centar za eko-društveni razvoj – CEDRA Čakovec

Čakovec, veljača 2014.

Sadržaj

Sadržaj.....	1
Popis kratica i pojmova.....	2
1. Uvod.....	4
2. Društvena skupina mladih.....	5
2.1. Mladi u Hrvatskoj.....	5
2.2. Mladi u Varaždinskoj županiji.....	6
3. Politika prema mladima.....	7
3.1. Institucije za podršku mladima.....	7
3.1.1. Nacionalna razina.....	7
3.1.2. Županijska razina – Varaždinska županija.....	8
3.2. Instrumenti za podršku mladima.....	9
3.2.1. Instrumenti politike prema mladima na europskoj razini.....	9
3.2.2. Nacionalni program za mlade.....	10
3.2.3. Županijski program za mlade Varaždinske županije.....	11
4. Pregled istraživanja provedenog u svrhu izrade ŽPM-a Varaždinske županije 2014.-2018.	13
4.1. Faze provođenja procesa istraživanja u svrhu izrade ŽPM-a Varaždinske županije.....	13
4.2. Svrha i ciljevi istraživanja.....	13
4.3. Metodologija istraživanja.....	14
1. faza: Analiza sadržaja javnih politika prema mladima.....	14
2. faza: Provođenje i analiza anketnog upitnika za mlade u Varaždinskoj županiji.....	14
3. faza: Održavanje fokus-grupa.....	15
4.4. Rezultati i zaključci istraživanja.....	16
4.4.1. Rezultati statističke obrade anketnog upitnika provedenog u svrhu izrade ŽPM-a.....	16
4.4.2. Zključci provedenog istraživanja.....	46
4. Obrazovanje i profesionalno usavršavanje.....	49
5. Zapošljavanje i poduzetništvo.....	56
6. Socijalna zaštita i uključivanje.....	63
7. Aktivno sudjelovanje u društvu i slobodno vrijeme mladih.....	70
8. Suradnici na izradi ŽPM-a Varaždinske županije.....	79
9. Prilozi.....	80

Popis kratica i pojmova

AP – Autobusni promet Varaždin

CISOK – Centar za informiranje i savjetovanje o karijeri

HZZ – Hrvatski zavod za zapošljavanje

HŽ - Hrvatske željeznice

NPM – Nacionalni program za mlade

POU – Pučko otvoreno učilište

ŽPM – Županijski program za mlade

Popis tablica

Tablica 1: Raspored održanih istraživanja metodom fokus-grupa.....	16
Tablica 2: Distribucija ispitanika prema kriteriju boravište/prebivalište	19

Popis Grafikona

Grafikon 1: Spolna struktura ispitanika	17
Grafikon 2: Dobna struktura ispitanika	18
Grafikon 3: Distribucija ispitanika/ca prema kategoriji mladih	20
Grafikon 4: Distribucija ispitanika/ca prema kategoriji stručna sprema	21
Grafikon 5: Distribucija ispitanika/ca prema kategoriji bračni status.....	22
Grafikon 6: Distribucija ispitanika/ca prema kategoriji broj djece	23
Grafikon 7: Distribucija ispitanika/ca prema kategoriji stambeni status.....	24
Grafikon 8: Distribucija ispitanika/ca prema kategoriji broj članova kućanstva.....	25
Grafikon 9: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju vještine rada s računalom	26
Grafikon 10: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju znanje stranih jezika	27
Grafikon 11: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju vrsta srednjoškolskog obrazovanja.....	28
Grafikon 12: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju obveze plaćanja školarine	29
Grafikon 13: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju primatelja stipendije	30
Grafikon 14: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju korisnika subvencioniranja troškova prijevoza	31
Grafikon 15: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju uključenosti u programe neformalnog obrazovanja	32
Grafikon 16: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju korisniku dopunskog zdravstvenog osiguranja	33
Grafikon 17: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju vremena provedenog u evidenciji HZZ-a kao nezaposlene osobe	34
Grafikon 18: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju korištenja mjera HZZ-a za poticanje zapošljavanja	35
Grafikon 19: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju vrste organizacije u kojoj su zaposleni/e....	36
Grafikon 20: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju učestvovanju na izborima	37
Grafikon 21: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju uključenosti u volonterske aktivnosti	38
Grafikon 22: Najznačajniji problemi mladih u Varaždinskoj županiji	39
Grafikon 23: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju ranga zadovoljstva pojedinim segmentima života mladih u Varaždinskoj županiji	41
Grafikon 24: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju razine upoznatosti s radom organizacija/institucija mladih i za mlade na području Varaždinske županije.....	43
Grafikon 25: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju stava o odgovornosti za probleme mladih u Varaždinskoj županiji.....	44
Grafikon 26: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju stava o razini odgovornosti pojedinih osoba/organizacija/institucija za probleme mladih u Varaždinskoj županiji	45

1. Uvod

Izrada Županijskog programa za mlade, osim zakonske preporuke koja proizlazi iz Nacionalnog programa za mlade (i Zakona o savjetima mladih) ukazuje na brigu i usmjerenost Varaždinske županije na kreiranje i provođenje politike koja doprinosi postizanju društveno-ekonomskih ciljeva na dobrobit mladih. Upravo u tu svrhu je osnovan te u izradu programa uključen Savjet mladih Varaždinske županije, koji okuplja osobe aktivne u organizacijama mladih i za mlade. Na taj način, u procese donošenja odluka od posebnog interesa za mlade, uključuju se upravo sami korisnici, mladi. Jednako tako, donošenje političkih odluka s ciljem unaprjeđenja položaja mladih u društvu omogućuje povezivanje svih resornih tijela unutar Županije, znanstvenih i stručnih institucija te nevladinih organizacija s mladima radi uspostavljanja suradnje i zajedničkog djelovanja za ostvarenje zajedničkih ciljeva.

Zašto su mladi toliko važni?

Mladi su kao društvena skupina bitan faktor prvenstveno kao generatori budućeg rasta i razvoja u gospodarskom i društvenom smislu. Za pozitivne pomake na tim područjima mladi predstavljaju nositelje novog znanja i kreativnosti kao glavnih sastavnica društvenih inovacija. S druge strane, velik broj problema upravo na tim područjima života, koji se ogledaju u visokoj razini nezaposlenosti, financijske ovisnosti, siromaštva, te su zahvatili sve društvene slojeve, na poseban način pogađa upravo mlade ljude. S ciljem isticanja i poticanja razvoja njihova potencijala, a ujedno rješavanja problema i prepreka, potrebno je kreirati adekvatnu strategiju za mlade.

Iz navedenih razloga izrada ŽPM-a Varaždinske županije obuhvaća sustavan pristup prikupljanju podataka, njihovoj analizi i interpretaciji dobivenih rezultata provedenog istraživanja. Korišteni podaci odnose se na primarne i sekundarne izvore te uključuju ispitivanja dosadašnjih iskustava mladih, analizu postojećih elemenata provedbe politike za mlade u Varaždinskoj županiji, kao i aktivno uključivanje svih relevantnih dionika te politke.

2. Društvena skupina mladih

Jedinstvenu definiciju mlade osobe u kontekstu dobnih granica nemoguće je odrediti te je stoga, u ovu svrhu preuzeta ona korištena prilikom izrade Nacionalnog programa za mlade u Republici Hrvatskoj, a koja se temelji na Zakonu o savjetima mladih¹ (NN 23/07). Razlog za to je potreba za usklađenošću mjera za unaprjeđenje društveno-ekonomskog položaja mladih, kako na široj nacionalnoj, tako i na užoj, županijskoj razini. Drugim riječima, ostvarenje mjera na razini pojedine županije u određenoj mjeri doprinosi ostvarenju mjera iz NPM-a. Zbog potrebe za usklađenošću pojedinih mjera, a još bitnije zbog mjerljivosti očekivanih rezultata njihova provođenja, potrebno je korištenje jednakih kriterija za definiranje mladih osoba u Hrvatskoj i svim njezinim županijama.

NPM (prema Zakonu o savjetima mladih) tako definira mlade kao društvenu skupinu građana Republike Hrvatske u dobi od 15 do 30 godina starosti. Razlog za to je, kako navodi NPM, činjenica da u suvremenim društveno-ekonomskim prilikama mladi unutar tih dobnih granica postižu primjereni stupanj socijalne autonomije, odgovornosti i samostalnosti te razvijaju potrebne socijalne vještine i sposobnosti za preuzimanje trajnih društvenih uloga na svim područjima ljudskoga djelovanja.

Za osobe unutar ove dobne skupine značajna je raznolikost i u pogledu velikog broja demografskih podataka kao što su financijska (ne)ovisnost, stupanj obrazovanja, bračni status, broj djece, stambeni status, poslovna sposobnost i sl. Osim njih, definiranu dobnu skupinu karakterizira i podjela prema psihografskim obilježjima i svjetonazorima u odnosu na način života i aktivnosti unutar društva. Iz tog razloga potrebno je pomno odrediti kategorije mladih te istraživanje njihovih potreba, problema i potencijala uskladiti s donesenim mjerama za unaprjeđenje njihova društvenog položaja.

2.1. Mladi u Hrvatskoj

Pregled statističkih podataka o mladima kao društvenoj skupini od iznimnog društvenog značaja u Hrvatskoj, bitan je iz nekoliko razloga. Prvenstveno je, kada se govori o mladima, to u kontekstu potencijala i nužnosti njihova doprinosa društvenim i ekonomskim procesima. Mladi predstavljaju društvenu skupinu koja uvelike definira pojedine stavke državnog proračuna kao i potencijale razvoja tržišta proizvoda i usluga te tržišta rada u Hrvatskoj. S druge strane, a sukladno ranije spomenutom, sustavno praćenje podataka o broju mladih omogućuje izradu projekcije potencijala za rast i razvoj hrvatskog gospodarstva.

Prema posljednjem popisu stanovništva provedenom 2011. godine u Hrvatskoj živi 4.284.889 stanovnika od kojih je 794.901 mladih osoba u dobi između 15 i 29 godina. Prema tome, mladi čine 18,55% ukupne hrvatske populacije.

Kako bi se barem djelomično prikazala dinamika kretanja broja mladih u Hrvatskoj potrebno je trenutno stanje usporediti s onim zabilježenim na prethodnom popisu stanovništva koji je proveden 2001. godine, kao prvi od hrvatskog osamostaljenja. Te godine broj mladih osoba u dobi od 15 do 29 godina starosti bio je 898.734, odnosno 20,25% ukupne hrvatske populacije. Podaci o kretanju broja mladih osoba u Hrvatskoj pokazuju pad na desetogodišnjoj razini od 11,55%, što je prosječan godišnji pad na razini višoj od 1%.

Iznad navedeni podaci govore o dinamici konstantnog pada broja mladih osoba u Hrvatskoj u

¹ Zakon o savjetima mladih (NN 23/07) uređuje osnivanje savjeta mladih, djelokrug, postupak izbora članova te druga pitanja od značenja za rad savjeta mladih [<http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/297305.html>]

razdoblju od 2001. do 2011. godine, kao i udjela mladih u ukupnoj populaciji hrvatskog stanovništva. Očekivane posljedice su svekoliko starenje populacije na nacionalnoj razini te rast fiskalnog opterećenja budućih generacija radno sposobnog stanovništva. .

2.2. Mladi u Varaždinskoj županiji

Kao što je ranije navedeno vezano uz praćenje broja mladih na nacionalnoj razini i na županijskoj razini potrebno je sustavno voditi brigu o kretanju broja mladih zbog potrebe za kreiranjem javne politike usmjerene zaštiti i jačanju mladih. U kontekstu izrade ovog dokumenta posebnu važnost imaju statistički i demografski podaci o stanju i kretanju broja mladih u Varaždinskoj županiji. Njihovom obradom i pravilnom interpretacijom moguće je dobiti uvid u stanje i kretanje broja mladih te ih podijeliti u određeni broj specifičnih kategorija.

Varaždinska županija, kao jedna od najmanjih, zauzima površinu od 1.261,29 kvadratnih metara (nešto više od 2% ukupnog hrvatskog teritorija). Na spomenutoj površini živi 175.951 stanovnika što je (prema popisu stanovnika iz 2011. godine).

Prema posljednjem popisu stanovništva 2011. godine u Varaždinskoj županiji živi 33.432 osobe u dobi između 15 i 30 godina. Udio mladih u ukupnoj populaciji Varaždinske županije je 19%, što je za približno jednak udioom na nacionalnoj razini.

Što se tiče dinamike kretanja broja mladih u Varaždinskoj županiji tokom desetogodišnjeg razdoblja (između dva posljednja popisa stanovništva), moguće je utvrditi pad broja osoba u dobi od 15 do 30 godina sa 38.204 na 33.432. Pad od 12,49% na županijskoj razini u desetogodišnjem razdoblju zabrinjavajući je podatak, posebno s obzirom da nadmašuje ista kretanja na nacionalnoj razini.

3. Politika prema mladima

S obzirom da su mladi, iz ranije navedenih razloga, iznimno važni za društveno-ekonomski razvoj na svim razinama, kreirana javna politika treba biti usmjerena osnaživanju te društvene skupine. U kontekstu potpore mladima, a za potrebe izrade ovog dokumenta te lakšeg shvaćanja procesa kreiranja javne politike prema mladima, temeljnim razvojnim elementima smatraju se javne institucije koje se bave mladima, organizacije mladih i za mlade odnosno svi oblici djelovanja mladih, kao i najbitniji strateški dokumenti doneseni s ranije spomenutim ciljevima. Spomenute elemente koji reguliraju politiku prema mladima u Hrvatskoj potrebno je istovremeno pratiti na nacionalnoj i županijskoj razini kako bi se osigurala usklađenost njihova djelovanja za postizanje zajedničkih ciljeva.

3.1. Institucije za podršku mladima

Da bi se politika prema mladima provodila u skladu s donesenim zakonima, pravilnicima i razvojnim strategijama te akcijskim planovima, potrebno je osim samih mladih, angažirati i niz institucija i organizacija koje u tom smislu predstavljaju svojevrsnu infrastrukturu za proces unaprjeđenja društveno-ekonomskog položaja mladih. Stoga je potrebno, osim same županijske razine na kojoj se ŽPM kreira i provodi, u istraživanje podrške mladima uključiti i nacionalnu te nakon ulaska Hrvatske u Europsku uniju i međunarodnu razinu.

3.1.1. Nacionalna razina

Saborski odbor za obitelj, mlade i sport je najznačajnije tijelo zakonodavne vlasti koje se bavi kreiranjem i koordinacijom politike prema mladima. Djeluje kao radna skupina, broji 13 članova, zastupnika/ca u Saboru te se po potrebi u svom radu konzultira s vanjskim stručnjacima za pojedino područje. U djelokrugu svoga rada, između ostalog, ističe zagovaranje kvalitete života mladih i njihovo sudjelovanje u svim djelatnostima društva prilikom donošenja zakona i drugih propisa. Rad odbora usmjeren je na praćenje NPM-a pri čemu se poziva na očitovanja o Godišnjim izvješćima o provedbi NPM-a koja koordinacijsko tijelo podnosi Odboru. Odbor je također slobodan, ukoliko se za time ukaže potreba NPM uvrstiti na dnevni red rasprava u Hrvatskom saboru.

Na izvršnoj razini vlasti u Hrvatskoj upravne i stručne poslove koji se odnose na mlade obavlja *Ministarstvo socijalne politike i mladih* kao koordinacijsko tijelo. U tu svrhu osnovana je *Uprava za socijalnu politiku, strategiju i mlade*, unutar koje djeluje *Služba za mlade*, koja u okviru svojih poslova izrađuje podloge, smjernice, okvire i nacрте prijedloga i prioriteta iz djelokruga rada Ministarstva, prati propise i praksu drugih zemalja iz djelokruga vlastitog rada, prati i sudjeluje u radu tijela Vijeća Europske unije u području socijalne politike i mladih te priprema materijale za sastanke pojedinih tijela te njihovih radnih skupina, provodi stručne analize i istraživanja, prati njihovu provedbu te predlaže nova zakonska rješenja radi stvaranja pravnih, institucionalnih, organizacijskih i kadrovskih uvjeta za socijalno osnaživanje mladih, provodi mjere, koordinira i prati provedbu NPM-a te razvija strukturni dijalog između nadležnih državnih tijela, organizacija mladih, mladih ljudi, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te ustanova u radu s mladima. Svojim radom Uprava za socijalnu politiku, strategiju i mlade prati i vrednuje politiku prema mladima te dodjelu sredstava kroz programe potpore.

Kao međuresorno, savjetovano tijelo od 2012. godine djeluje *Savjet za mlade Republike Hrvatske*. On se sastoji od ukupno 25 članova/ica, od kojih zamjenica ministricе socijalne politike i mladih, 9 predstavnika/ca ostalih ministarstava Republike Hrvatske, 3 člana/ica Ureda Vlade Republike

Hrvatske, člana Koordinacije lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj, člana Hrvatske zajednice županija, 3 predstavnika/ca znanstvenih institucija te 7 predstavnika/ca civilnog sektora mladih. Zadaća Savjeta jest pratiti i koordinirati implementaciju i evaluaciju provođenja mjera iz NPM-a od strane ministarstvo i drugih tijela državne uprave, pratiti razvoj udruga mladih i za mlade, davati preporuke za unaprjeđenje njihova rada i sustava potpore, davati preporuke za razvoj politika za mlade na svim razinama te pratiti i reagirati na pojave u društvu koje su od interesa mladih. U tu se svrhu Savjet sastaje nekoliko puta godišnje i kao takav predstavlja poveznicu između kreatora politike za mlade i samih mladih kao korisnika tih politika.

Iako je jasno da su krajnji korisnici politika za mlade upravo mladi, oni često zbog manjka informiranosti, motivacije i drugih kompetencija, a još češće zbog manjka otvorenosti i spremnosti političkih struktura na uključivanje mladih u raspravu i rješavanje pitanja od njihova interesa, vrlo teško u hrvatskom društvu imaju priliku utjecati na kreiranje, provođenje i evaluaciju tih politika. Iz tog razloga kao značajne interesno-utjecajne skupine javljaju se organizacije mladih i za mlade kao organizacije civilnog društva s ciljem zagovaranjem politika za mlade i unaprjeđenjem društvenog statusa mladih.

U okviru organizacija tog tipa s isključivim fokusom djelovanja u korist mladih potrebno je izdvojiti *Mrežu mladih Hrvatske*, osnovanu 2002. godine kao resursnu organizaciju s usmjernjem na osvještavanje mladih za aktivno i odgovorno sudjelovanje u društvu kroz umrežavanje i osnaživanje organizacija mladih i pojedinaca, suoblikovanje i zagovaranje donošenja i provedbe kvalitetnih politika za mlade na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini te doprinos razvoju civilnog društva kroz sudjelovanje u oblikovanju i provedbi politika razvoja civilnog društva. Poseban značaj Mreža mladih Hrvatske dobiva činjenicom da trenutno okuplja 64 organizacije mladih i za mlade, djeluje kao nacionalna krovna organizacija mladih u Republici Hrvatskoj te je članica Europskog foruma mladih. Mreža mladih Hrvatske zastupljena je u ranije spomenutom Savjetu za mlade Vlade Republike Hrvatske.

Od ostalih organizacija uključenih u rad s mladima ili za mlade u okviru neke od kategorija ili područja interesa potrebno je izdvojiti Centar za mirovne studije, Savez izviđača Hrvatske, Autonomni centar – ACT, Nezavisnu udrugu mladih, Info zonu, udrugu Alfa Albona iz Labina, UMKI iz Rijeke te niz drugih udruga osnovanih s ciljem informiranja i pružanja svih oblika potpore mladima u Hrvatskoj. Od tijela državne uprave čiji je rad također od interesa za društvenu skupinu mladih moguće je izdvojiti sva ostala ministarstva Vlade Republike Hrvatske, kao i urede i agencije poput Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Ureda za ljudska prava, Ureda za udruge, itd. kojima je NPM-om pretpostavljena obveza imenovanja povjerenika za mlade.

3.1.2. Županijska razina – Varaždinska županija

Kako bi kreiranje, provođenje i nadzor politika za mlade bilo što učinkovitije i što bolje prilagođeno potrebama na nižim (županijskoj, područnoj i lokalnoj) razinama, u Hrvatskoj je 2007. godine donesen Zakon o savjetima mladih (NN 23/07) kojim je određeno da savjete mladih osnivaju predstavnička tijela jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, kao svoja savjetodavna tijela, u cilju aktivnog uključivanja mladih u javni život tih jedinica.

Iste godine u Varaždinskoj županiji je osnovan prvi *Savjet mladih Varaždinske županije* s devet članova koje predlažu općinski savjeti mladih ili organizacije civilnog društva za mlade s područja Varaždinske županije. Cilj Savjeta mladih Varaždinske županije je aktivno uključivanje mladih u društveni život Varaždinske županije te kao takav predstavlja savjetodavno tijelo Županijske skupštine. Djelokrug rada Savjeta mladih Varaždinske županije obuhvaća rasprave o pitanjima

značajnim za rad Savjeta, pitanjima iz djelokruga rada Županijske skupštine koja su od interesa za mlade, povodom kojih daje svoje mišljenje Županijskoj skupštini te predlaganje rasprava i donošenja akata koji su značajni za unaprjeđivanje položaja mladih, donošenje mjera za ostvarivanje i provedbu odluka i programa o skrbi za mlade, kao rješenja za utvrđene probleme i prepreke mladih. Prilikom rješavanja tih problema Savjet mladih u svom radu koristi stručne službe Varaždinske županije zbog lakše konkretizacije prilikom ispunjavanja mjera iz ŽPM-a.

Za utvrđivanje potreba i problema mladih u Varaždinskoj županiji potrebna je sustavna suradnja Savjeta mladih i mladih koji žive na području županije. Zbog toga je, kao i na nacionalnoj razini, prepoznata važnost organizacija mladih i za mlade. Neke od istaknutijih organizacija takve vrste, osim općinskih/gradskih savjeta mladih u Varaždinskoj županiji su Nezavisna udruga mladih, Udruga mladih Varaždinski underground klub (V.U.K.), Odred izviđača, Udruga mladih O-mega, organizacije mladih političkih stranaka i dr. U smislu doprinosa radu Savjeta mladih Varaždinske županije potrebno je također spomenuti vijeća učenika srednjih škola te studentske zborove fakulteta na području županije.

3.2. Instrumenti za podršku mladima

Ranije spomenute politike donesene na razini tijela, institucija ili organizacija opisanih u prethodnom poglavlju ogledaju se u nizu zakonskih propisa, strategija, programa i propisa. Navedeni dokumenti su instrumenti javne politike prema mladima, javne su prirode te su obvezujući ovisno o razini i djelokrugu nadležnosti tijela, institucije ili organizacije koja ih je izradila. Kao važan sadržajni doprino prilikom kreiranja aktualnog ŽPM-a potrebno je u obzir uzeti zaključke programa za mlade na nacionalnoj i županijskoj razini, čija provedba završava krajem 2013. godine. Razlog za to jest potreba za korištenjem iskustava u provođenju mjera iz prethodnih godina za utvrđivanje rizika i razvojnih potencijala aktualnog programa. Iako su programi za mlade na nacionalnoj i županijskoj razini prilikom donošenja mjera i njihova provođenja međusobno neovisni, suradnja i koordinacija zajedničkih mjera trebaju biti osnova za operacionalizaciju aktivnosti te racionalizaciju troškova njihova provođenja.

3.2.1. Instrumenti politike prema mladima na europskoj razini

U kontekstu ulaska hrvatske u Europsku uniju 1.7.2013. godine potrebno je u strateške odrednice politike prema mladima, kako na nacionalnoj, tako i na županijskoj razini, uzeti u obzir temeljne EU dokumente usvojene kako bi se stvorili odgovarajući uvjeti za preuzimanje uloge mladih u životu zajedničkog demokratičnog društva. Od *Europske povelje o sudjelovanju mladih u životu općina i regija*² iz 1992. godine, pa do 2009. godine kada je donesena *Strategija EU za mlade - ulaganje i osnaživanje*³, gdje se EU aktivno i redovito bavi rješavanjem izazova s kojima se

² Engl. *European Charter on the Participation of Young People in Municipal and Regional Life* sastavni je dio Rezolucije 237/92 Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Europe. Revidirana Povelja usvojena je na Kongresu lokalnih i regionalnih vlasti Europe u svibnju 2003. godine te je podijeljena u tri dijela s tim da se u prvom dijelu daju smjernice lokalnim i regionalnim vlastima za provođenje politika koje su važne za mlade u većem broju područja, u drugom dijelu osiguravaju se instrumenti za unaprjeđivanje sudjelovanja mladih, dok se u zadnjem dijelu pružaju savjeti o tome kako osigurati institucionalne uvjete za sudjelovanje mladih.

[<http://www.kmdm.hr/sites/default/files/vaznidokumenti/povelja.html>]

³Engl. *EU Strategy for Youth – Investing and Empowering* donosi smjernice europske strategije za mlade u nadolazećem desetljeću s dvostrukim pristupom rješavanju izazova identificiranih kod mladih. Ulaganjem će se staviti na raspolaganje "veća sredstva za razvoj područja politike koja utječu na mlade u njihovom svakodnevnom životu i doprinose njihovom boljitku", dok će se osnaživanjem "promicati potencijali mladih za obnovu društva i doprinos vrijednostima i ciljevima Europske unije", a sve u svrhu stvaranja više mogućnosti za mlade u području obrazovanja i

suočavaju generacije koje dolaze. Za razvoj politika mladih u EU temelj je *Bijela knjiga mladih*⁴ usvojena potkraj 2001. godine nakon opsežnih nacionalnih i europskih savjetovanja, te je dala novi poticaj europskim mladima. Osnovne preporuke su bile usmjerene k omogućavanju mladih da sudjeluju u procesu donošenja odluka, pored formalnog razvijati i neformalno obrazovanje, poticati volonterstvo i veću mobilnost, olakšati put do neovisnosti (problemi posla, stanovanja, prijevoza), otvoriti institucije mladima, a kao važan instrument provedbe ciljeva osmišljen je program "Youth".

3.2.2. Nacionalni program za mlade

Važnost strategije za mlade u Hrvatskoj je prepoznata tek nakon početka procesa stabilizacije i pridruživanja Europskoj uniji 2001. godine. Do tada u potpunosti nezainteresirane za probleme mladih, vladajuće strukture po uzoru na europske prakse koje su već tada u velikoj mjeri donosile okvire za provođenje nacionalne i lokalnih politika prema mladima, počinju uvažavati mlade kao razvojni potencijal zemlje. Prvi *Nacionalni program djelovanja za mlade* Vlada Republike Hrvatske usvojila je 2002. godine s ciljem jasnog i dugoročnog opredjeljenja u stvaranju socijalnih, obrazovnih, odgojnih, kulturnih, materijalnih i ostalih uvjeta za trajnu dobrobit mladih te njihovo aktivno, potpuno i odgovorno sudjelovanje u društvenoj zajednici, što je u skladu s čl. 62. Ustava Republike Hrvatske, u kojemu se država obvezuje na zaštitu mladih te na stvaranje iznad navedenih uvjeta za njihov dostojan život. Nacionalnim programom bili su zadani strategijski ciljevi, plan za provedbu, financiranje predloženih mjera te preporuke jedinicama lokalne samouprave i organizacijama civilnog društva. Važno je napomenuti kako je Operativni plan za provedbu Nacionalnog programa djelovanja za mlade za razdoblje 2006.-2007. donesen tek 2006. godine te zbog toga najveći dio mjera i aktivnosti tog NPM-a nije provedeno u predviđenom razdoblju.

Kako bi se adekvatno provodila politika prema mladima na županijskoj razini potrebno je u obzir uzeti iskustva provođenja do ove godine važećeg NPM-a te prema potrebi u ŽPM uvrstiti zaključke nastale na temelju tih iskustava. Zaključkom Vlade Republike Hrvatske prihvaćeno *Objedinjeno izvješće o provedbi Nacionalnog programa djelovanja za mlade za razdoblje od 2008. do 2013. godine* zadužuju se nadležna tijela da uvažava sva pozitivna iskustva stečena u tijeku provedbe NPM-a za prethodno razdoblje te da opseg i sadržaj novopredloženih mjera i aktivnosti usklade sa stvarnim financijskim i kadrovskim sposobnostima u okviru propisanog djelokruga. Zaključci spomenutog izvješća o provedbi i postizanju stretegijskih ciljeva NPM-a za razdoblje od 2008. do 2013. također su korišteni u svrhu što sveobuhvatnijeg efikasnijeg kreiranja mjera za unaprjeđenje položaja mladih u Varaždinskoj županiji, što predstavlja djelomično ostvarenje NPM-a.

NPM-om je određen skup područja na koja se odnosi njegovo djelovanje, a to su:

1. Obrazovanje i informatizacija,
2. Zapošljavanje i poduzetništvo,

zapošljavanja, smanjenja prepreka za sudjelovanje mladih u društvu te poticanja solidarnosti između mladih i ostatka društva. [http://www.mobilnost.hr/prilozi/05_1364290092_ulaganje_i_osnaz_za_web.pdf]

⁴Engl. *White Paper* prva je europska strategija za mlade, koja je unijela važan mehanizam europske politike u politiku za mlade - tzv. Otvorenu metodu koordinacije (engl. *OMC - Open Method of Coordination*) koja predstavlja decentralizirani način upravljanja određenom politikom kojim Vijeće ministara, uz preporuke Europske komisije, donosi ciljeve i prioritete u određenom polju i daje smjernice o načinima na koje bi zemlje članice trebale te ciljeve i prioritete provesti i podržati.

[http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/youth/c11055_en.htm]

3. Socijalna politika,
4. Zdravstvena zaštita i reprodukcijsko zdravlje,
5. Aktivno sudjelovanje mladih u društvu,
6. Mladi i civilno društvo,
7. Kultura mladih i slobodno vrijeme, te
8. Mobilnost, informiranje i savjetovanje.

Spomenuti NPM sadržavao je 110 mjera unutar 8 tematskih poglavlja, dok se financiranje provođenja mjera utvrđenih NPM-om unutar spomenutih područja djelovanja NPM iz 2002. godine definira na sljedeći način:

"Republika Hrvatska će, iz sredstava Državnoga proračuna osigurati sredstva potrebna za realizaciju ovoga Nacionalnoga programa, na način da nositelji pojedinih mjera ili aktivnosti za njihovo izvršenje uvrste u svoje godišnje planove proračunskih pozicija u skladu s utvrđenim operativnim planovima za provedbu pojedinih mjera ili aktivnosti. Sukladno navedenom, dinamika osiguravanja i trošenja sredstava namijenjenih provedbi Nacionalnog programa, određivat će se svake godine tijekom predviđenog petogodišnjeg razdoblja u postupku donošenja Državnoga proračuna. Za realizaciju pojedinih zadaća, koje će se ostvarivati u suradnji i partnerstvu s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, očekuje se i njihovo sudjelovanje u financiranju programa, sukladno mogućnostima i potrebama lokalne zajednice." (NPM 2002; 36)

3.2.3. Županijski program za mlade Varaždinske županije

Donošenje županijskih programa za mlade implicirano je u Zakonu o savjetima mladih (NN 23/07) kroz nekoliko točaka koje definiraju djelokrug rada istih, no njihovo formaliziranje unutar jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave počelo je s preporukom jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave unutar NPM-a (2009.-2013.) koja glasi: "Pozivaju se županije, gradovi i općine, one koje to još nisu učinile, na razvijanje i donošenje svojih lokalnih, odnosno regionalnih programa za mlade u suradnji s udrugama mladih i za mlade sukladno specifičnim interesima i potrebama mladih na određenom području. Pritom se mogu koristiti smjernicama ovog dokumenta, ali i primjerima dobre prakse drugih jedinica lokalne i područne samouprave koje imaju iskustvo u donošenju i provođenju lokalnih programa za mlade."

Varaždinska županija je 2007. godine osnovala Savjet mladih Varaždinske županije kao savjetodavno tijelo koje je svoj rad započelo upravo izradom prvog ŽPM-a za razdoblje od 2009. do 2011. godine. Definirane potrebe, problemi te nakon toga mjere i aktivnosti za provedbu ŽPM-a rezultirali su uzdvajanjem četiriju područja od posebnog interesa za mlade u Varaždinskoj županiji, a to su:

1. Obrazovanje i zapošljavanje,
2. Zdravlje i socijalna politika prema mladima,
3. Kultura mladih i slobodno vrijeme,
4. Sudjelovanje mladih u društvu i civilno društvo.

Unutar spomenutih četiri područja doneseno je 29 mjera za postizanje postavljenih ciljeva, a njihovo financiranje je, slično kao i prilikom izrade NPM-a definirano na način:

"Varaždinska županija će, iz sredstava proračuna osigurati sredstva potrebna za realizaciju ovog Županijskog programa, na način da nositelji pojedinih mjera ili aktivnosti njihovo izvršenje uvrste u svoje godišnje planove proračunskih pozicija u skladu s utvrđenim operativnim planovima za provedbu pojedinih mjera ili aktivnosti. Sukladno navedenom, dinamika osiguravanja i trošenja sredstava namijenjenih provedbi Županijskog programa, određivat će se svake godine tijekom predviđenog trogodišnjeg razdoblja (2008. - 2011.) u postupku donošenja županijskog proračuna. Za realizaciju pojedinih zadaća, koje će se ostvarivati u suradnji i partnerstvu s jedinicama lokalne samouprave i uprave, očekuje se i njihovo sudjelovanje u financiranju programa, sukladno mogućnostima i potrebama lokalne zajednice." (ŽPM 2009-2011; 11)

4. Pregled istraživanja provedenog u svrhu izrade ŽPM-a Varaždinske županije 2014.-2018.

Iako se potrebe i problemi mladih na županijskoj razini djelomično poklapaju s onima na nacionalnoj razini te na taj način i ŽPM djelomično doprinosi ostvarenju NPM-a, dio njih specifičan je za područje pojedine, pa tako i Varaždinske županije te ih je potrebno zasebno istražiti. Važnost društvene skupine mladih ranije je istaknuta te je kao takva prepoznata na svim razinama kreiranja i provođenja javnih politika i razvojnih strategija. U nastavku je dan prikaz metodologije i rezultata istraživanja koje predstavlja podlogu mjerama i aktivnostima koje će doprinijeti unaprjeđenju društveno-ekonomskog položaja mladih, kao strateškog usmjerenja održivom razvoju Varaždinske županije.

Istraživanje je provedeno kroz nekoliko unaprijed definiranih faza, koje su zamišljene kako bi doprinijele ostvarenju postavljene svrhe i ciljeva samog istraživanja. Ciljevima pojedine faze i cjelokupnog istraživanja podređene su i metode korištene u pojedinoj fazi, a konačni rezultati, kroz proces analize usmjerene postizanju spomenutih ciljeva, bit će uobličeni kao zaključci, odnosno niz mjera i aktivnosti usmjerenih njihovom postizanju u određenom roku, angažmanom za to predviđenih pojedinca, organizacija i institucija.

4.1. Faze provođenja procesa istraživanja u svrhu izrade ŽPM-a Varaždinske županije

Istraživanje za potrebe izrade ŽPM-a Varaždinske županije provela je zadruga za poslovno savjetovanje Centar za eko-društveni razvoj – CEDRA Čakovec u suradnji sa Savjetom mladih Varaždinske županije kao savjetodavnim tijelom Županijskog vijeća u pitanjima politike prema mladima. Kao izvođač cjelokupnog istraživanja CEDRA Čakovec je u suradnji s Savjetom mladih Varaždinske županije proces podijelila na nekoliko faza. Faze procesa istraživanja potreba, problema i potencijala mladih na području Varaždinske županije su sljedeće:

1. Utvrđivanje svrhe i ciljeva istraživanja
2. Određivanje metoda za provođenje istraživanja
3. Provođenje istraživanja predviđenim metodama
4. Obrada rezultata provedenih istraživanja
5. Donošenje zaključaka na temelju obrade rezultata provedenog istraživanja

4.2. Svrha i ciljevi istraživanja

S obzirom na iznad navedeno, svrhu istraživanja moguće je definirati kao stvaranje održive osnove za provođenje progresivne županijske politike prema mladima u društveno-ekonomskom smislu. Navedena politika ogledat će se u novousvojenom ŽPM-u Varaždinske županije, kojeg je kao takvog moguće smatrati ciljem provedenog istraživanja, a njegova izrada provodi se kroz nekoliko unaprijed definiranih faza:

1. Prikupljanje aktualnih i relevantnih podataka o demografiji, navikama, potrebama, problemima i stavovima mladih u Varaždinskoj županiji, Donošenje zaključaka na temelju analitičkog pristupa istraživanju i specifičnih principa logičkog rasuđivanja

2. Odrediti područja kojima je unutar ŽPM-a potrebno posvetiti pozornost kako bi se unaprijedio društveno-ekonomski položaj mladih u Varaždinskoj županiji.
3. Definiranje mjera i aktivnosti novog ŽPM-a Varaždinske županije za razdoblje od 2014. do 2018. godine.
4. Utvrđivanje i uključivanje ključnih dionika u plan provedbe definiranih mjera i aktivnosti ŽPM-a 2014.-2018.
5. Usvajanje konačnog ŽPM-a 2014.-2018.

4.3. Metodologija istraživanja

Istraživanje potreba, problema i potencijala mladih Varaždinske županije provedeno je korištenjem nekoliko tehnika i metoda koje su na odgovarajući način u pojedinim fazama provođenja istraživanja doprinijele ostvarenju definirane svrhe.

1. faza: Analiza sadržaja javnih politika prema mladima

U početnoj je fazi istraživačkog procesa korištenjem tehnika opisnih istraživanja provedena revizija i analiza postojeće dokumentacije vezane uz problematiku položaja mladih i politike koja na njihov društveni položaj utječe. U okviru te metode su iz različitih izvora prikupljeni i analizirani zakonski akti koji definiraju te u određenoj mjeri osiguravaju provođenje politike prema mladima u Hrvatskoj. Jednako tako, provedena je detaljna analiza propisa, programa i strategija od kojih se sastoji politika prema mladima na županijskoj razini, važna za izradu ovog ŽPM-a. S obzirom da se radi o sekundarnim podacima, njihova primjena je ograničena na dijelove koji se odnose na specifičnosti pojedine razine politike prema mladima. Cilj ove faze istraživanja jest dati pregled aktualnih i relevantnih podataka o važnosti koju pojedine razine politike pridaju skupini mladih i njihovom društveno-ekonomskom položaju, dok su rezultati ovog dijela istraživanja prikazani u uvodnom dijelu ŽPM-a.

2. faza: Provođenje i analiza anketnog upitnika za mlade u Varaždinskoj županiji

Provođenje anketnog upitnika također je jedna od metoda opisnog istraživanja koje služi za prikupljanje podataka o ispitanicima/cama, njihovim navikama, potrebama, problemima i stavovima. Anketni upitnik (Prilog 1) je distribuiran među mladima u Varaždinskoj županiji s obzirom na unaprijed definirane kategorije kao što su učenici/e srednjih škola, studenti/ce, mladi zaposleni i mladi nezaposleni. Ispunjavanje je provedeno putem on-line obrasca kreiranog pomoću Google Forms alata, koji je distribuiran putem e-mail servisa HZZ-a, društvenih mreža (Savjeta mladih Varaždinske županije, CEDRA-e Čakovec, pojedinih srednjih škola i studentskih zborova fakulteta) te klasičnim (u materijalnom obliku) procesom kontroliranog anketiranja u srednjim školama. Anketni upitnik proveden je na uzorku od 500 ispitanika/ca, a pitanja su podijeljena u tri skupine. Prva skupina pitanja formirana je s ciljem prikupljanja demografskih podataka o mladima na području Varaždinske županije, druga skupina daje dodatne podatke koji imaju svrhu dati doprinos boljem shvaćanju trenutnog položaja mladih u segmentima života koje obuhvaća ŽPM, dok se treća skupina pitanja odnosi na mjerenje stavova i razine zadovoljstva pojedinim odnosima, procesima i organizacijama od interesa za mlade na županijskoj razini. Vrste pitanja korištenih u anketnom upitniku variraju od nestrukturiranih (zatvornog tipa), kod kojih se ispitanicima nudi da odaberu neki od ponuđenih odgovora, do strukturiranih (otvorenog tipa), koja daju ispitanicima sloboda da sami generiraju odgovore. Nadalje, postavljena su pitanja s

Likertovom skalom koja rangira moguće odgovore prema nekom kriteriju. Rezultati analize podataka dobivenih anketnim upitnikom korišteni su kao podloga za sljedeću fazu provođenja istraživanja za potrebe izrade ŽPM-a.

3. faza: Održavanje fokus-grupa

Fokus-grupe su jedna od metoda provođenja izviđajnih istraživanja koje se provode za prikupljanje iskustvenih podataka od ciljane skupine ispitanika. Ispitanici koji su sudjelovali u provedenim fokus-grupama odabrani su korištenjem prosudbenog uzorka, tj. na temelju prosudbe o tome tko može dati najbolje informacije o potrebama, problemima i mogućim rješenjima problema mladih u Varaždinskoj županiji. Važno je napomnuti da je prilikom odabira sudionika poštivan princip homogenosti (ispitanici trebaju biti što sličniji prema demografskim karakteristikama), a ispitanici su se tom prilikom našli u ulozi informatora i interpretatora. Istraživačka metoda fokus-grupa je kvalitativne prirode te se ključnim izvorom analize i interpretacije smatra interakcija među ispitanicima. Veličina fokus-grupa bila je ograničena na 10 – 15 osoba koje su uz prisustvo moderatora (članova i djelatnika CEDRA-e Čakovec) raspravljale o 10 najznačajnijih problema mladih u Varaždinskoj županiji. Skupina problema o kojima se raspravljalo u okviru održanih fokus-grupa sastavljena je nakon analize rezultata provedenog anketnog upitnika, a sudionici su bili mladi predstavnici svih ranije definiranih kategorija te članovi različitih organizacija mladih i za mlade s područja Varaždinske županije. Korištene su projektivne tehnike, čija je suština u izlaganju nedovoljno strukturiranih, nekompletno ili slabo definiranih stimulansa (materijala ili situacija) koji služe kao podržaji koji izazivaju reakciju ispitanika. Proces istraživanja pomoću fokus-grupa, iako uz pomoć većeg broja moderatora, proveden je korištenjem zajedničke tehnike koja je obuhvaćala sljedeće faze:

- uvod (upoznavanje sudionika/ca, upoznavanje s ciljevima fokus-grupa),
- revizija problema u 2-4 manje grupe (čitanje izdvojenih problema, diskusija u grupama, dodavanje drugih značajnih problema),
- prezentacija i panel diskusija definiranih problema mladih u Varaždinskoj županiji,
- generiranje mjera i aktivnosti (kroz rad u 2-4 manje grupe, prema predlosku tablice koja sadrži polja za mjeru, aktivnosti, nositelje provedbe pojedine aktivnosti i vremenski rok za njezino provođenje),
- prezentacija i panel diskusija definiranih mjera i aktivnosti za budući ŽPM,
- zatvaranje

Faza istraživanja metodom fokus-grupa provedena je prema predviđenom rasporedu prikazanom u Tablici 1.

FG	Datum održavanja	Općina/Grad	Mjesto održavanja	Moderator/ ica
FG1	30/11/2013	Petrijanec / Cestica	Općinske prostorije	H. Kovač
FG2	30/11/2013	Ivanec	Dvorana Gradskog društva Crvenog križa	T. Petričević
FG3	30/11/2013	Lepoglava	Čitaonica u TKIC-u	S. Ostroški

FG4/1	6/12/2013	Varaždin	Mala dvorana županijske palače	S. Ostroški Z. Šajn
FG4/2	6/12/2013	Varaždin	Mala dvorana županijske palače	S. Ostroški Z. Šajn
FG5	07/12/2013	Varaždinske toplice	Zgrada gradske uprave	S. Ostroški
FG6	07/12/2013	Ludbreg	Pučko otvoreno učilište „Dragutin Novak“	T. Petričević
FG7	07/12/2013	Novi Marof	Kulturni centar Ivan Rabuzin	H. Kovač
FG8	07/12/2013	Trnovec / Jalžabet	Sportski centar "Trnje"	Z. Šajn

Tablica 1: Raspored održanih istraživanja metodom fokus-grupa

Rezultati su analizirani tako da su odgovori sudionika na pojedina pitanja sistematizirani, a potom su provedene analize kako bi se došlo do informacije o tome oko kojih je pitanja grupa suglasna, oko kojih nije te koje sve odgovore (spektar) navode na pojedina pitanja.

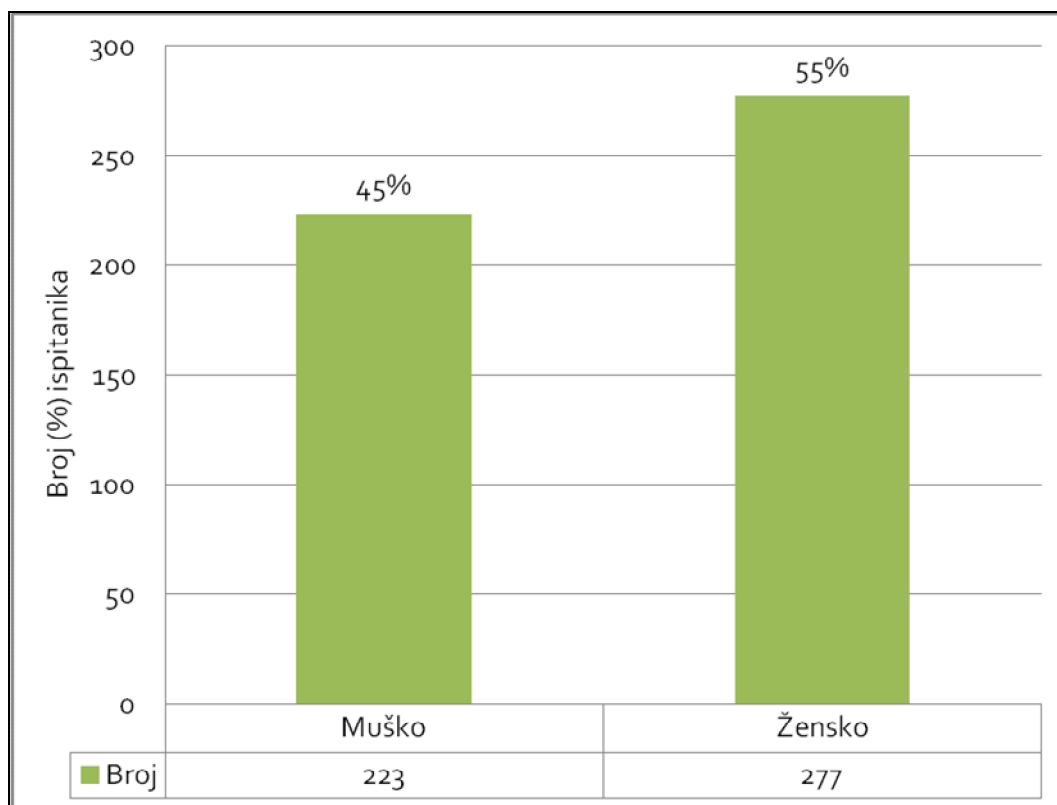
4.4. Rezultati i zaključci istraživanja

Provedeno istraživanje metodom anketnog upitnika dalo je relevantne statističke podatke o demografskoj slici mladih na području Varaždinske županije. Na temelju analize rezultata uzorka od 500 prikupljenih upitnika, te rezultata provođenja dubinskog ispitivanja metodom fokus-grupa dobiven je pregled najznačajnijih problema i potreba mladih na području Varaždinske županije.

4.4.1. Rezultati statističke obrade anketnog upitnika provedenog u svrhu izrade ŽPM-a

Spolna struktura ispitanika^a

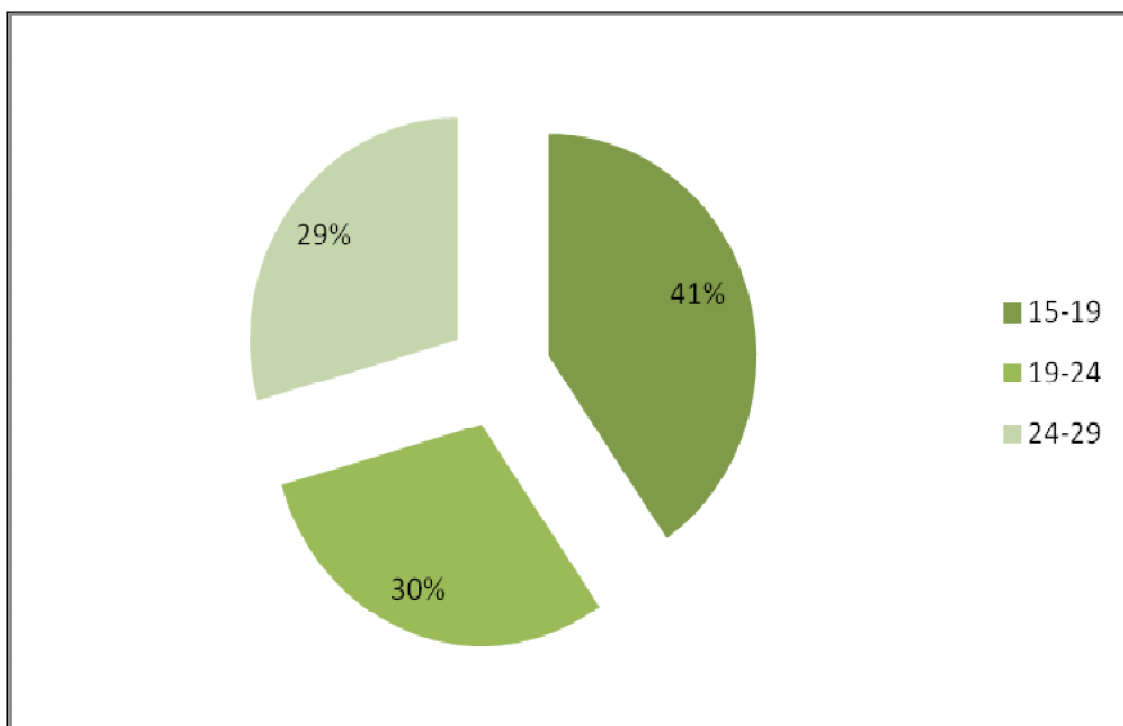
Struktura ispitanika prema spolu prikazana na Grafikonu 1 pokazuje da se uzorak ispitanika definiran kao stratificirani slučajni uzorak (prema kriteriju dobi) sastoji od udjela žena koji iznosi 55% ili 277 od ukupno 500 ispitanika, dok je udio muškaraca 45% ili 223 od ukupno 500 ispitanih osoba. Navedeni rezultati ukazuju na vrlo slab i gotovo nikakav utjecaj varijable spola na mogućnost generalizacije izvedenih zaključaka.

Grafikon 1: Spolna struktura ispitanika

Dobna struktura ispitanika/ca

Dobna struktura ispitanika/ca prikazana Grafikonom 2 govori da je najveći broj ispitanika/ca, odnosno svaki 5 ispitanik/ca starosti 17 (10%) ili 18 (10%) godina, najmanje ispitanika/ca bilo je 15 (3%) i 29 (%) godina starosti. Prosječna dob ispitanika/ca provedenog istraživanja je 21 godina starosti.

Grafikon 2: Dobna struktura ispitanika

Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju boravišta/prebivališta

Struktura ispitanika/ca, prikazana Tablicom 2, prema mjestu pebivališta/boravišta ukazuje na činjenicu da najveći broj mladih, čak njih 193 koji su ispunili anketni upitnik boravi/prebiva u gradu Varaždinu (39%), njih 51 ili 10% navodi grad Ivanec kao svoje boravište/prebivalište, dok 27 ispitanika/ca (5%) kao svoje boravište/prebivalište navodi grad Lepoglavu odnosno općinu Cestica. Ostali gradovi/općine zastupljeni su s udjelom između 0% i 4% (brojem ispitanika/ca koji su sudjelovali u istraživanju između 1 i 22)

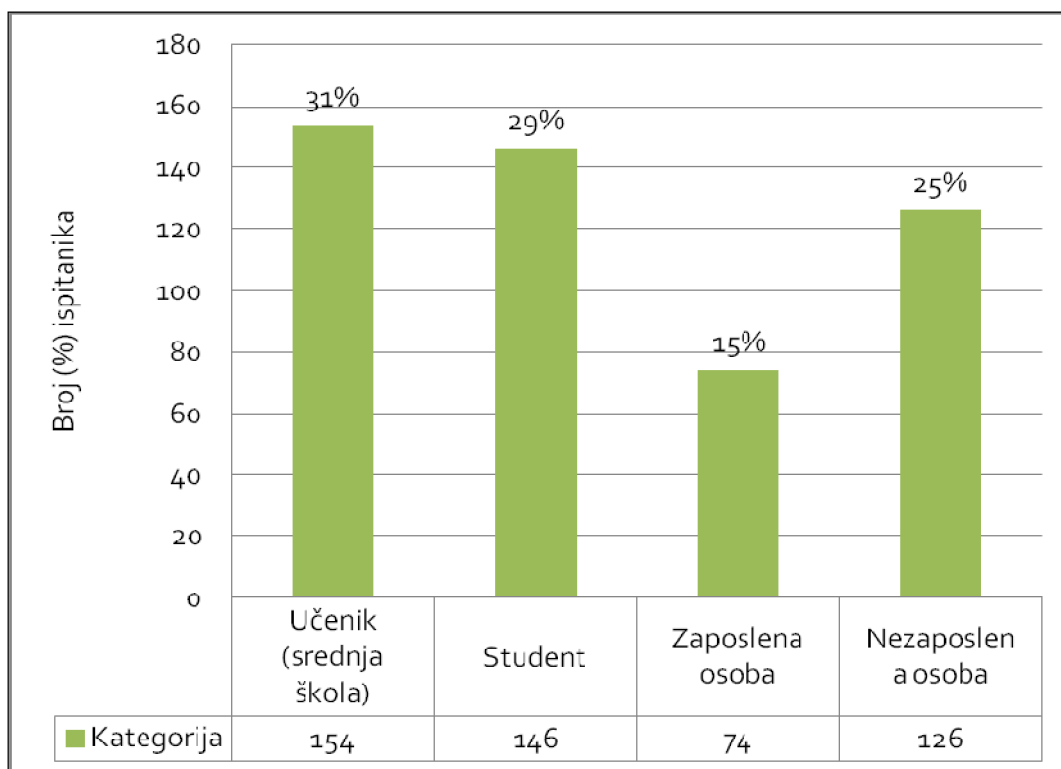
Naziv	Broj	%
Grad Ivanec	51	10%
Grad Lepoglava	27	5%
Grad Ludbreg	22	4%
Grad Novi Marof	19	4%
Grad Varaždin	193	39%
Grad Varaždinske Toplice	8	2%
Općina Bednja	11	2%
Općina Beretinec	5	1%
Općina Breznica	2	0%
Općina Breznički Hum	1	0%
Općina Cestica	27	5%
Općina Donja Voća	5	1%
Općina Gornji Knežinec	16	3%
Općina Jalžabet	4	1%
Općina Klenovnik	7	1%
Općina Ljubešćica	2	0%

Općina Mali Bukovec	5	1%
Općina Martijanec	4	1%
Općina Maruševac	11	2%
Općina Petrijanec	13	3%
Općina Sračinec	10	2%
Općina Sveti Đurđ	3	1%
Općina Sveti Ilija	8	2%
Općina Trnovec Bartolovečki	21	4%
Općina Veliki Bukovec	1	0%
Općina Vidovec	14	3%
Općina Vinica	7	1%
Općina Visoko	3	1%
Ukupno:	500	100%

Tablica 2: Distribucija ispitanika prema kriteriju boravište/prebivalište

Distribucija ispitanika/ca prema kategoriji mladih

Ispitanicima/cama je u okviru provedenog istraživanja dana mogućnost odabira kategorije u koju se svrstavaju prema svojim specifičnim karakteristikama vezanim uz dob, stečeni stupanj obrazovanja, radni status itd. Rezultati provedenog istraživanja, koje najbolje prikazuje Grafikon 3, ukazuju da najveći broj ispitanika/ca pripada skupini učenika/ca srednjih škola, njih 31%, druga skupina mladih prema zastupljenosti u provedenom istraživanju su studenti/ce sa udjelom od 29%, mladi nezaposleni sa 25% te mladi zaposleni sa 15%. Mogućnosti donošenja konkretnih zaključaka na temelju ovih podataka ograničene su s obzirom na prirodu uzorka ispitanika opisanu ranije, a primjena dobivenih podataka odražava e u kasnijim fazama provođenja istraživačkog procesa metodom fokus-grupa.

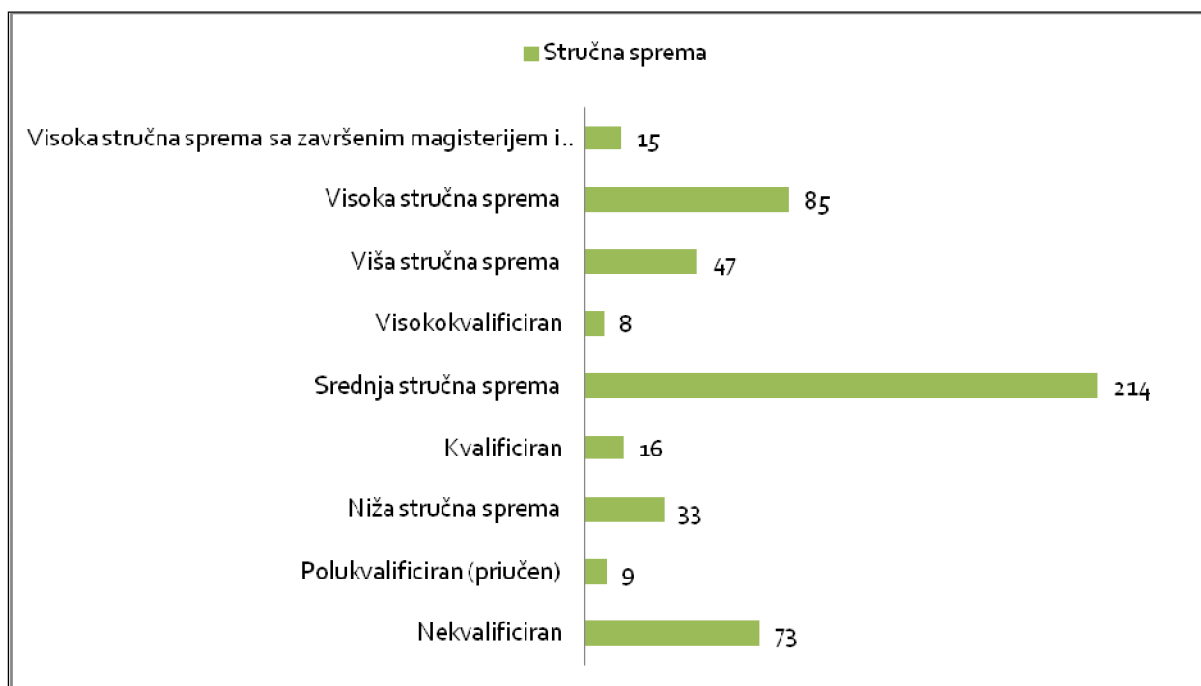

Grafikon 3: Distribucija ispitanika/ca prema kategoriji mladih

Distribucija ispitanika/ca prema kategoriji stručna sprema

Analiza rezultata anketnog upitnika o stečenoj razini kvalifikacija prema nacionalnoj klasifikaciji zanimanja daje prikaz strukture ispitanika/ca prema pojedinoj razini stečene kvalifikacije. Tako najveći broj ispitanika/ca, njih 43% (214) ima stečenu srednju stručnu spremu, njih 17% (85) ima završenu visoku stručnu spremu te ih je 14% (73) nekvalificirano. Prema podacima OECD-a, samo 5-10% hrvatskih studenata uspije diplomirati u roku. Pretpostavlja se da ni uvođenje bolonjskog procesa u visokom školstvu nije donijelo značajnije pomake. U prosjeku, preddiplomski studij u Hrvatskoj dovrši samo oko 50 posto studenata i to uz 50 posto produženo trajanje studiranja.⁵

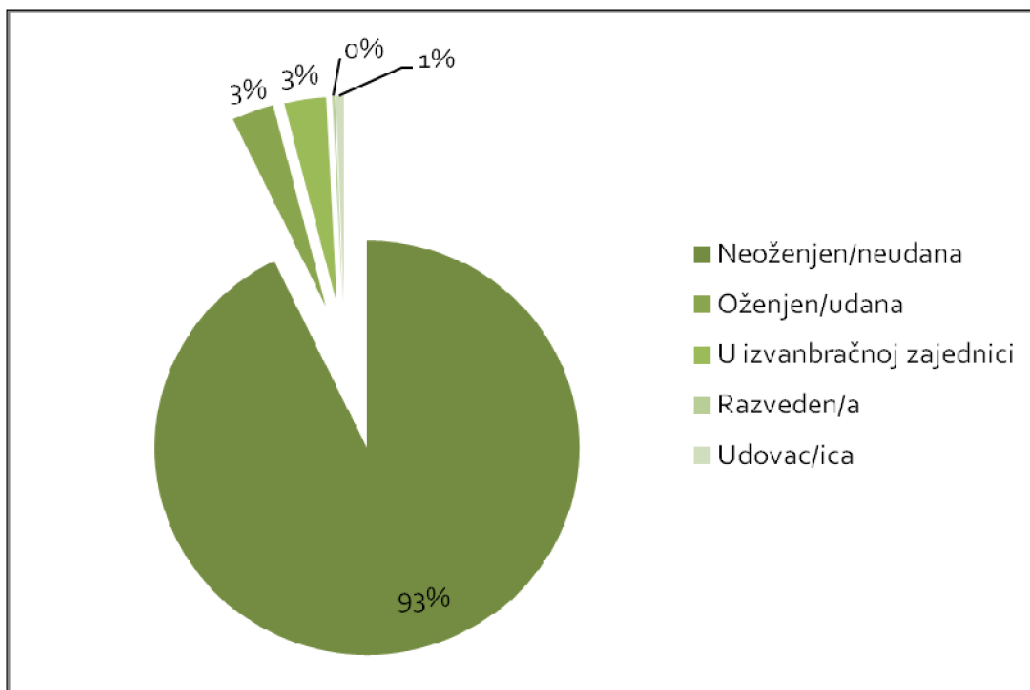
⁵ Skup i neučinkovit sustav studiranja u Hrvatskoj [<http://www.educentar.net/Vijest/11170/Skup-i-neucinkovit-sustav-studiranja-u-Hrvatskoj/>]

Grafikon 4: Distribucija ispitanika/ca prema kategoriji stručna sprema

Distribucija ispitanika/ca prema kategoriji bračni status

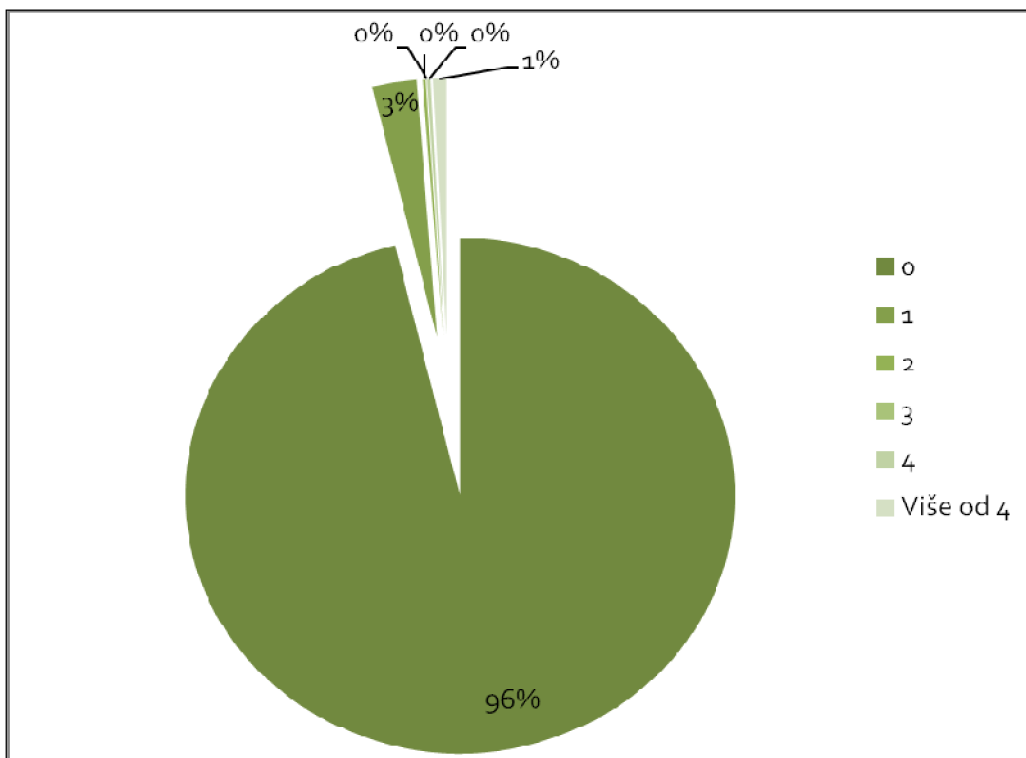
Rezultati provedenog anketnog upitnika za postavljeno pitanje o bračnom statusu, prikazani Grafikonom 5, ukazuju na činjenicu da je najveći broj ispitanika/ca, njih 93% (464) neoženjen/neudana, što govori u prilog činjenici da je mladima s prosječnom dobi od 21 godinu izrazito teško ostvariti samostalnost dostatnu za sklapanje braka i osnivanje obitelji.

Grafikon 5: Distribucija ispitanika/ca prema kategoriji bračni status

Distribucija ispitanika/ca prema kategoriji broj djece

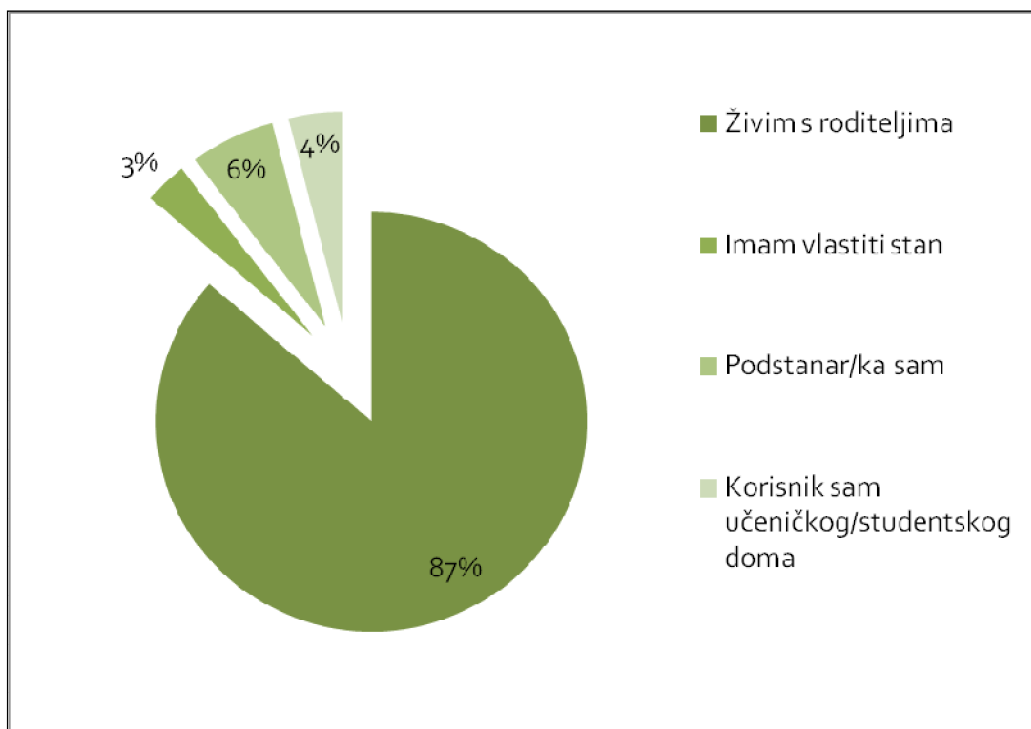
Na pitanje iz anketnog upitnika o broju djece, najveći broj mladih, njih 96% (481) odgovorilo je da nemaju djece, što prikazuje i pripadajući Grafikon 6. Razlog takvom omjeru ispitanika/ca leži u činjenici da su 60% ispitanika/ca polaznici formalnog obrazovanja u srednjim školama ili visokim učilištima, a 25% njih je sa statusom nezaposlene osobe.

Grafikon 6: Distribucija ispitanika/ca prema kategoriji broj djece

Distribucija ispitanika/ca prema kategoriji stambeni status

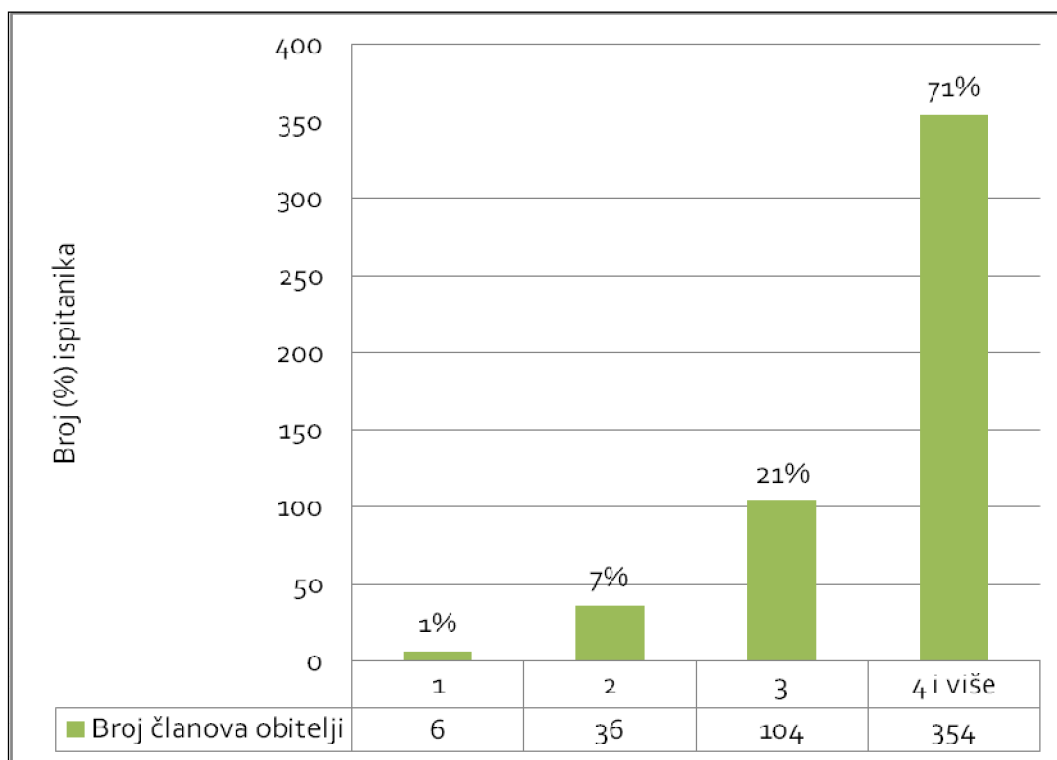
Pitanje o stambenom statusu, čija je statistička analiza prikazana Grafikonom 7, postavljeno je s ciljem utvrđivanja, u kombinaciji s nekoliko prethodnih pitanja, stupnja ovisnosti mladih o svojim roditeljima. Statistička obrada provedenog ispitivanja govori da 87% (432) mladih živi s roditeljima, njih 6% (32) je u podstanarskom odnosu, 4% (20) ih je korisnika/ca učeničkog ili studentskog doma i tek 3% (16) ih posjeduje vlastiti stan.

Grafikon 7: Distribucija ispitanika/ca prema kategoriji stambeni status

Distribucija ispitanika/ca prema kategoriji broj članova kućanstva

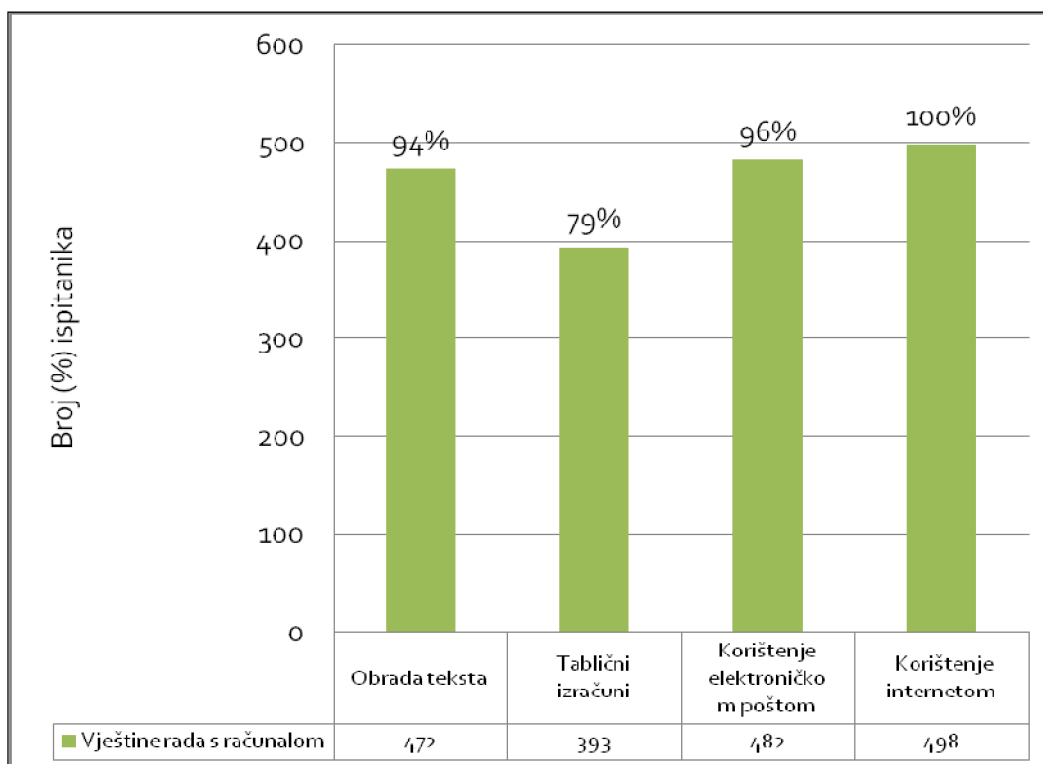
Na pitanje o broju članova kućanstva kojem pripadaju, a prikazano na Grafikonu 8, najveći broj mladih, 71% (354) odabralo je ponuđeni odgovor 4 i više članova. I taj podatak govori o relativno visokoj razini opterećenosti kućnih budžeta te niskom stupnju neovisnosti mladih u Varaždinskoj županiji. 23% (104) ispitanika/ca živi u zajednici koja broji 3 osobe, njih 7% (36) živi u domaćinstvu koje broji 2 člana, a tek 1% (6) ispitanika/ca živi samo.

Grafikon 8: Distribucija ispitanika/ca prema kategoriji broj članova kućanstva

Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju vještine rada s računalom

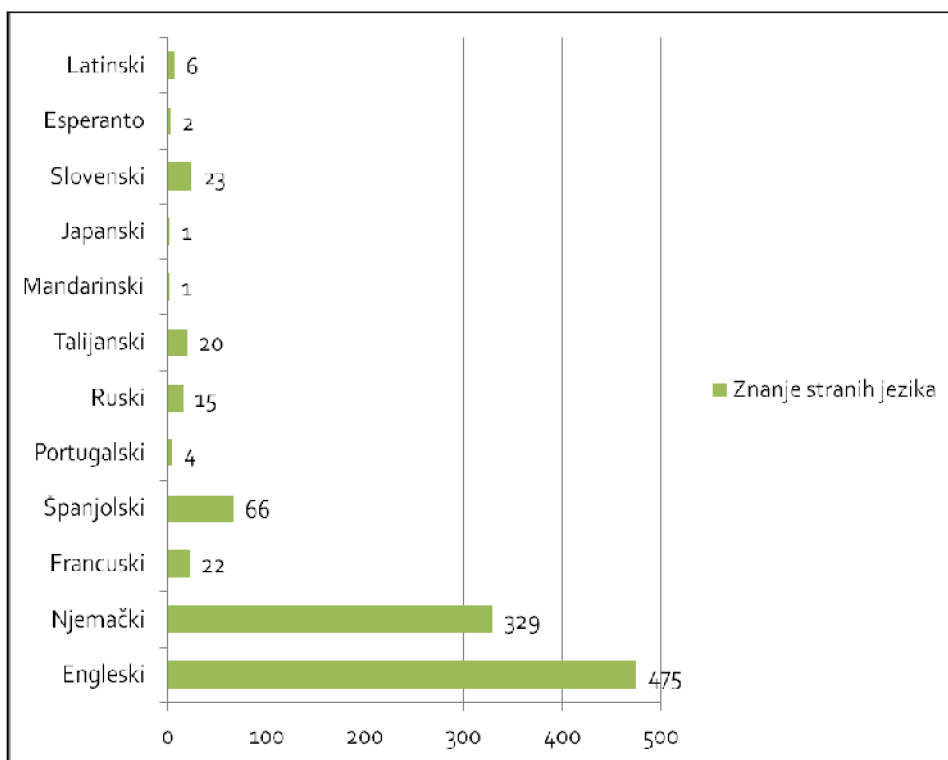
U upitniku zamoljeni da ocijene svoje vještine rada s računalom, kako prikazuje Grafikon 9, velik broj ispitanika/ca je istaknuo kako koristi neke od temeljnih funkcija računalnih sustava. Tako se 100% (500) mladih izjasnilo kako se koriste internetom, pri čemu 96% (498) njih koristi uslugom elektroničke pošte. Nadalje, od osnovnih znanja rada s računalom, 94% (472) mladih koristi programe za obradu teksta, a 79% (393) njih tablične izračune. Na temelju toga, moguće je zaključiti kako je osnovna razina rada s računalom, pogotovo korištenja internetskih usluga, gotovo u potpunosti zastupljena kod mladih te bi njihovu dostupnost kroz taj medij trebalo iskoristiti u svrhu informiranja, savjetovanja i pružanja različitih vrsta podrške.

Grafikon 9: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju vještine rada s računalom

Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju znanje stranih jezika

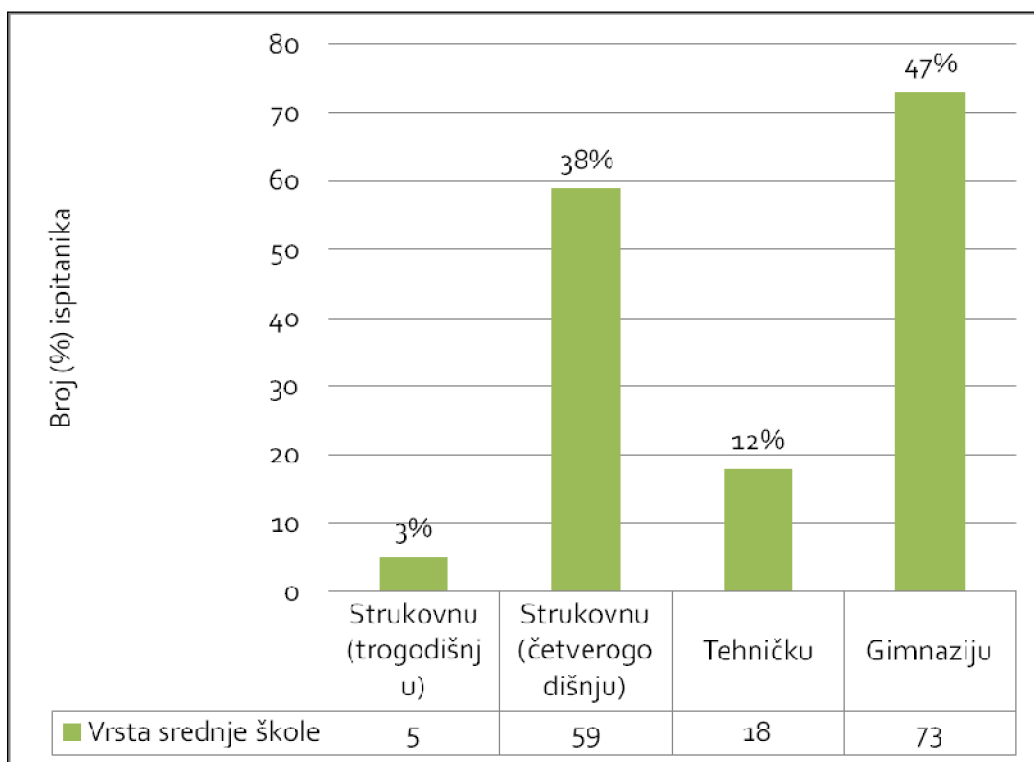
Rezultati obrade podataka prikupljenih upitnikom o znanju stranih jezika među mladima u Varaždinskoj županiji, prikazani su Grafikonom 10. Njih 95% (475) služi se engleskim jezikom, nešto manje, 86% (329) se služi njemačkim jezikom, dok su ostali jezici zastupljeni u manjoj mjeri. Prikupljeni podaci dokazuju da je potencijal za mobilnost mladih iznimno visok, gleda li se s aspekta mogućnosti svladavanja jezičnih barijera.

Grafikon 10: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju znanje stranih jezika

Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju vrsta srednjoškolskog obrazovanja

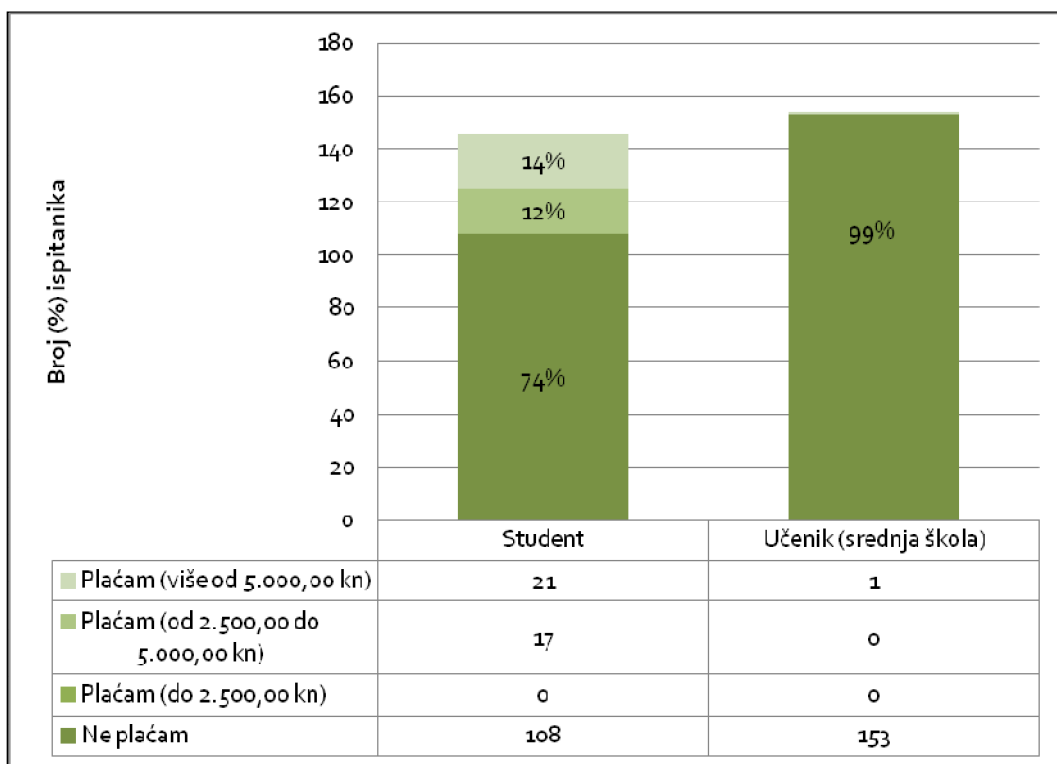
Pitanje o vrsti srednjoškolskog obrazovanja bilo je namjenjeno isključivo učenicima/cama srednjih škola u Varaždinskoj županiji, a rezultate prikazuje Grafikon 11. Njveći udio njih, 47% (73) pohađa gimnaziju, 38% (59) učenika/ca srednjih škola koji su učestvovali u ispunjavanju anketnog upitnika pohađa strukovnu četverogodišnju školu, 12% (18) njih tehničku školu i 3% (5) trogodišnju strukovnu školu. Potrebno je u obzir uzeti ograničenje istraživanja koje se odnosi na ovo pitanje i činjenicu da je anketiranje provedeno na školama koje su bile voljne surađivati u istraživanju, a to su bile gimnazija (četverogodišnja srednja škola), opća srednja škola (trogodišnja i četverogodišnja zanimanja) i gospodarska škola (trogodišnja i četverogodišnja zanimanja).

Grafikon 11: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju vrsta srednjoškolskog obrazovanja

Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju obveze plaćanja školarine

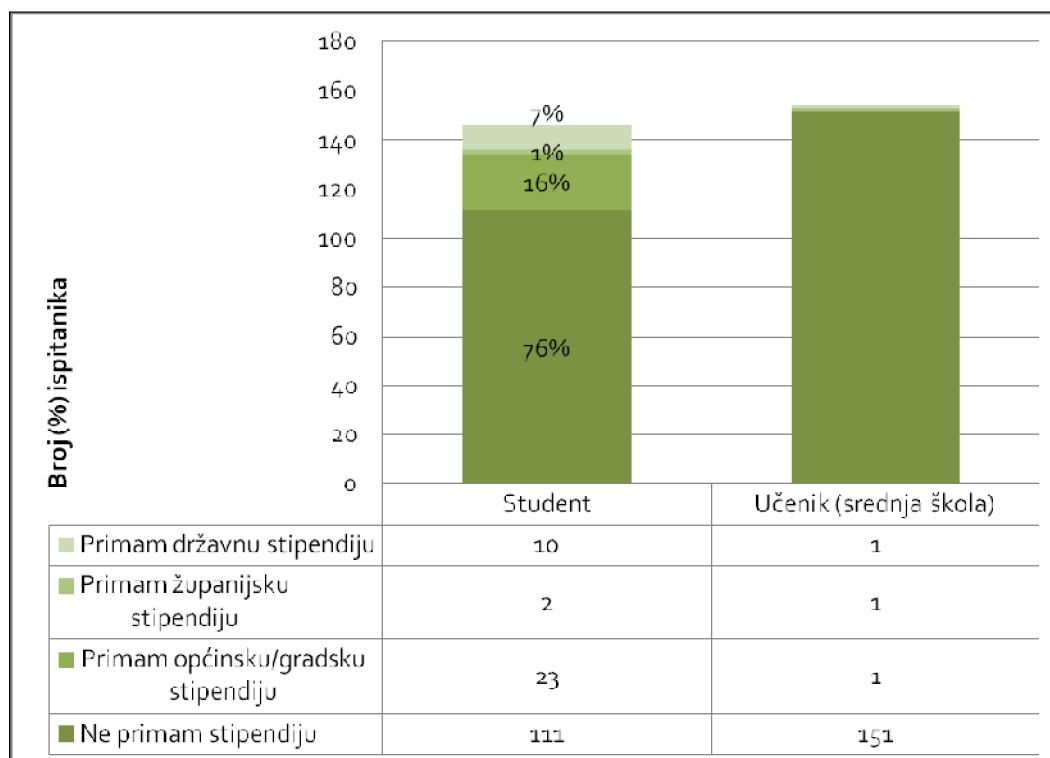
S obzirom da sve kategorije mladih osoba participiraju, u nekom omjeru, u nekom od programa formalnog obrazovanja, Grafikon 12 prikazuje distribuciju prema visini školarine koju u okviru tog programa plaćaju. Od 60% (300) ispitanika/ca, koliko ih pohađa neki od programa formalnog obrazovanja, njih 87% (261) ne plaća školarinu, nema ispitanika koji plaćaju školarinu visine do 2.500,00 HRK nema među ispitanicima, 6% (17) ih plaća školarinu u visini od 2.500,00 HRK do 5.000,00 HRK, a 7% (22) ih plaća školarinu višu od 5.000,00 HRK. Gledajući s aspekta kategorije mladih osoba, vidljivo je da 74% (108) studenata/ica te 99% (153) učenika/ca srednjih škola ne plaća školarinu. Visinu školarine do 2.500,00 HRK ne plaća nitko od ispitanika/ca, školarinu između 2.500,00 HRK i 5.000,00 HRK plaća 12% (17) studenata/ica i nitko od učenika/ca srednjih škola, dok 14%(21) studenata/ica, 1% (1) učenika/ca srednjih škola plaća školarinu iznad 5.000,00 HRK.

Grafikon 12: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju obveze plaćanja školarine

Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju primatelja stipendije

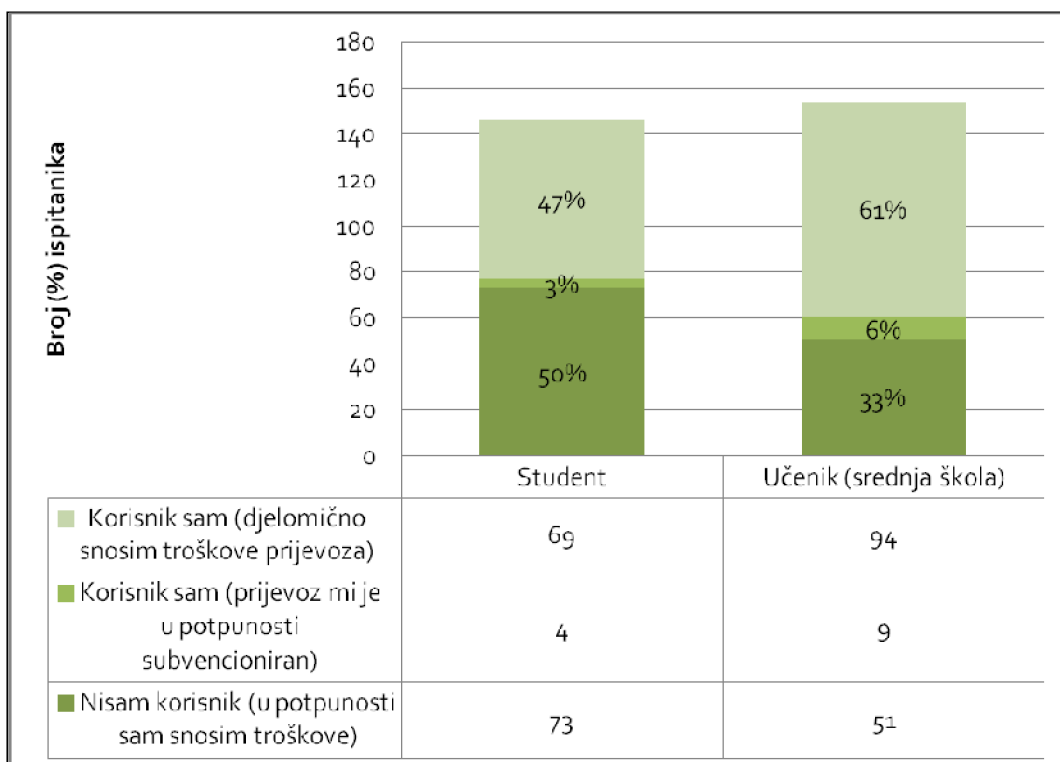
Važan aspekt jednakosti i dostupnosti programa formalnog obrazovanja za mlade jest i sustav stipendiranja učenika/ca i studenata/ica na svim razinama. Za izradu ovog ŽPM-a je ključan sustav stipendiranja na županijskoj razini, a prikazan je Grafikonom 13. Skupina ispitanika/ca koji sudjeluju u nekom od programa formalnog obrazovanja s područja Varaždinske županije, njih 88% (285) ne prima stipendiju, a 1% (3) ih prima županijsku stipendiju. Prema kategorijama mladih, njih 12% (38) prima stipendiju, od čega 2 ispitanika/ce iz kategorije studenata/ica primaju županijsku stipendiju, a tek 1 učenik/ca srednje škole prima županijsku stipendiju. S obzirom na relativnu dostupnost programa formalnog obrazovanja, sustav stipendiranja je potrebno više kvalitativno razviti i provoditi.

Grafikon 13: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju primatelja stipendije

Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju korisnika subvencioniranja troškova prijevoza

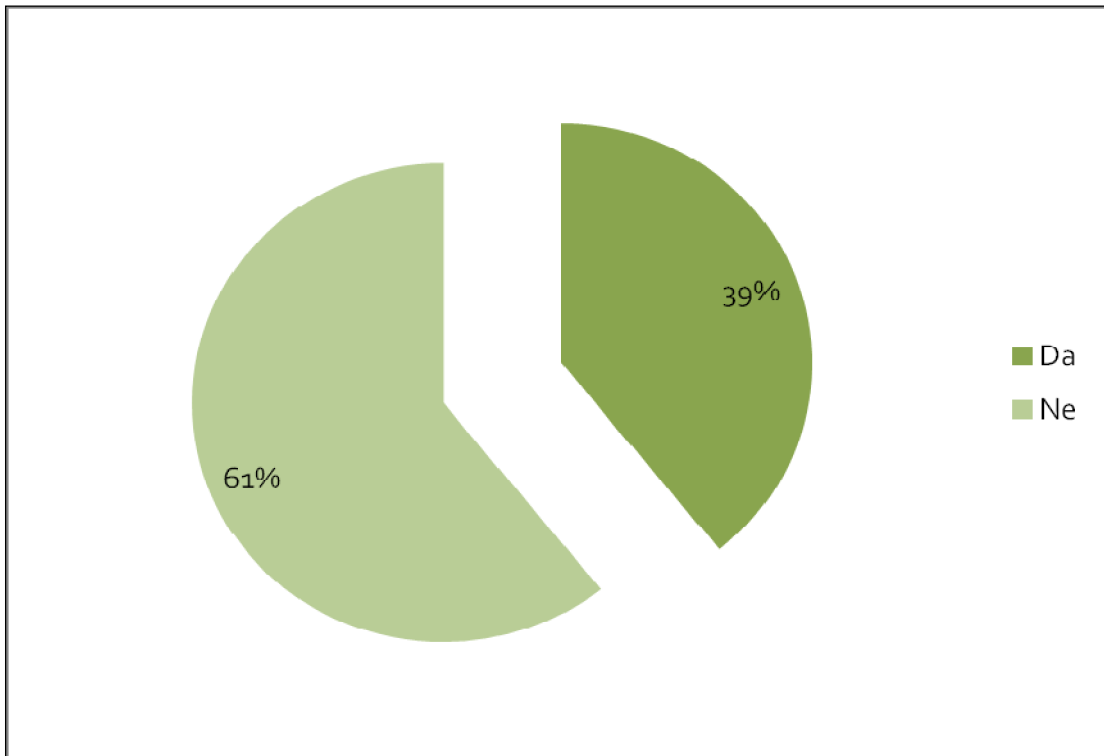
Jednakost mogućnosti za ostvarivanje prava i dostupnost formalnih obrazovnih programa na razini srednjih škola i visokih učilišta, na županijskoj razini uvelike ovisi o sustavu sufinanciranja troškova prijevoza do srednje škole/visokog učilišta. Grafikonom 14 prikazani su podaci o broju korisnika/ca (su)financiranog prijevoza učenika/ca srednjih škola i studenata/ica. Vidljivo je da je 47% (69) studenata/ica i 61% (94) učenika/ca koji su sudjelovali u istraživanju korisnika/ca modela sufinanciranja prijevoza do škole/fakulteta. Tek za 3% (4) studenata/ica i 6% (9) učenika/ca srednjih škola troškovi prijevoza su potpuno pokriveni. Svaki drugi student i svaki treći učenik srednje škole, koji je sudjelovao u provedenom istraživanju, sam snosi troškove putovanja do škole/fakulteta. S obzirom na to, moguće je zaključiti kako je model (su)financiranja troškova prijevoza za učenike/ce srednjih škola i studente/ice tek djelomično poticajan.

Grafikon 14: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju korisnika subvencioniranja troškova prijevoza

Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju uključenosti u programe neformalnog obrazovanja

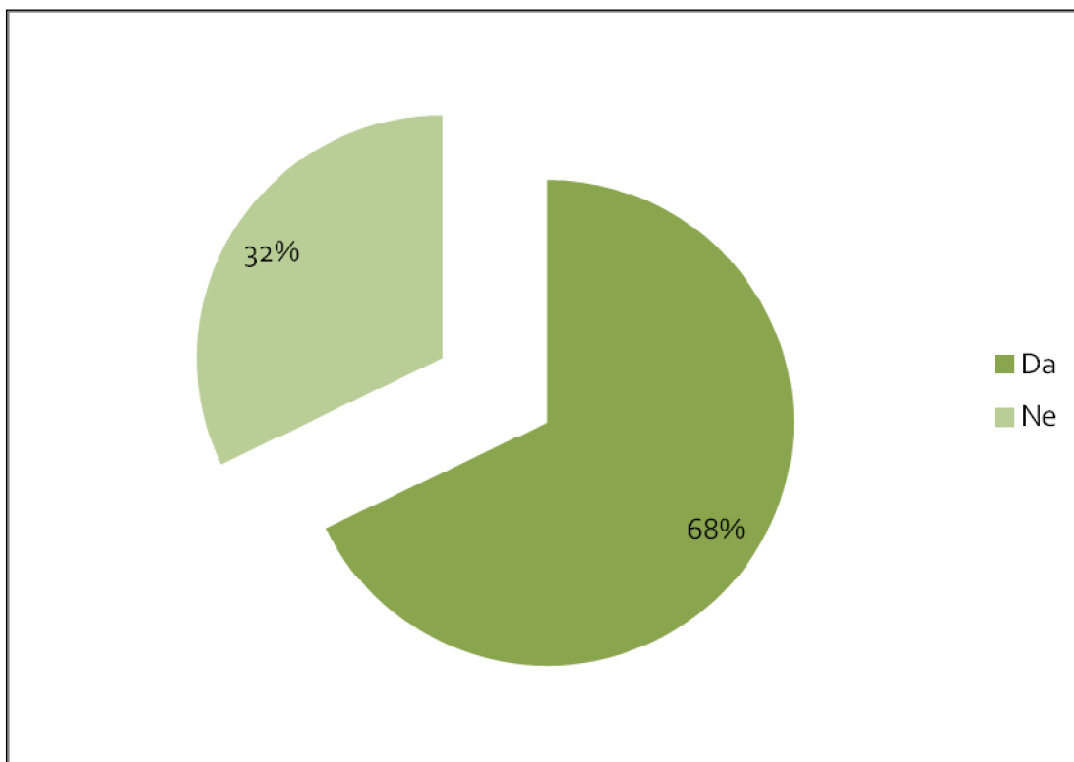
Kako programi neformalnog obrazovanja često nisu dovoljno fleksibilni te zbog toga često nedovoljno prilagođeni interesima i potrebama korisnika/ca, neformalno obrazovanje je oblik stjecanja kompetencija koje formalno obrazovanje ne pruža, a za njima postoji potreba. Kao što je vidljivo na Grafikonu 15 u programe neformalnog obrazovanja je uključeno 39% ispitanika/ca, dok 61% ispitanika/ca nikad nije sudjelovalo u nekom od neformalnih programa edukacije.

Grafikon 15: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju uključenosti u programe neformalnog obrazovanja

Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju korisniku dopunskog zdravstvenog osiguranja

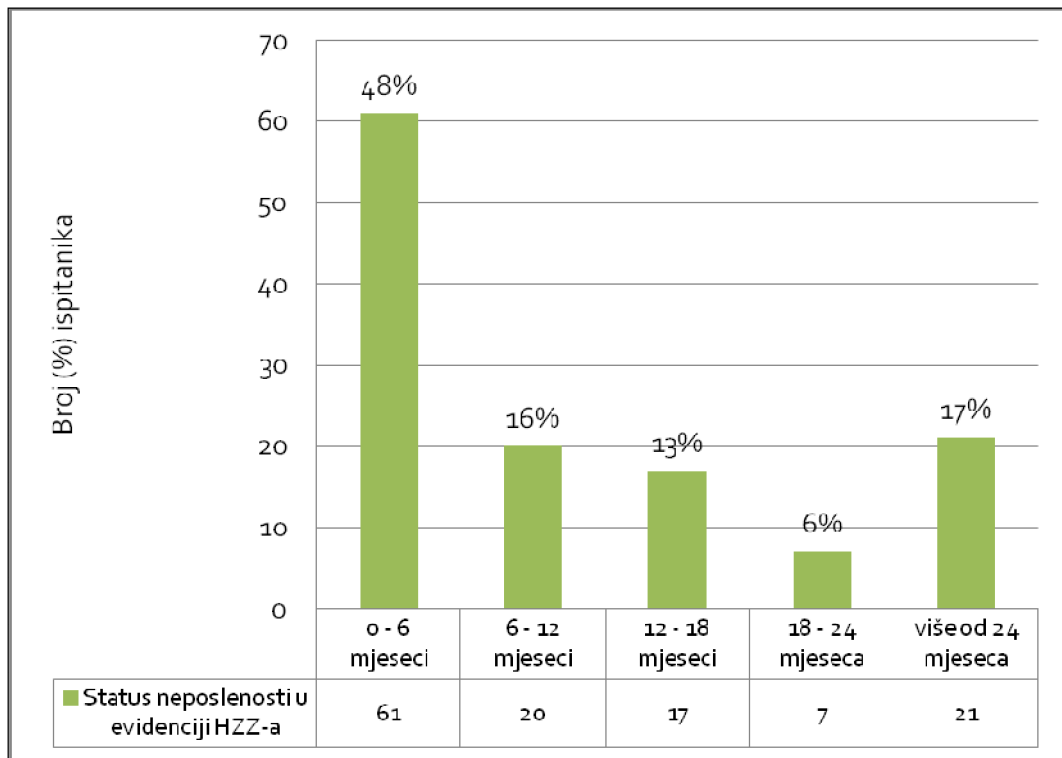
Kao bi se uvidjelo stanje u pogledu pokrivenosti i dostupnosti dijela zdravstvene skrbi, koji iako često nužan, nije dio osnovnog zdravstvenog osiguranja, ispitanicima/cama se postavilo pitanje o tome jesu li korisnici/e dopunskog zdravstvenog osiguranja te su rezultati prikazani Grafikonom 16. Najveći broj mladih, njih 68% jesu korisnici sustava dopunskog zdravstvenog osiguranja, dok ih 32% to nije.

Grafikon 16: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju korisniku dopunskog zdravstvenog osiguranja

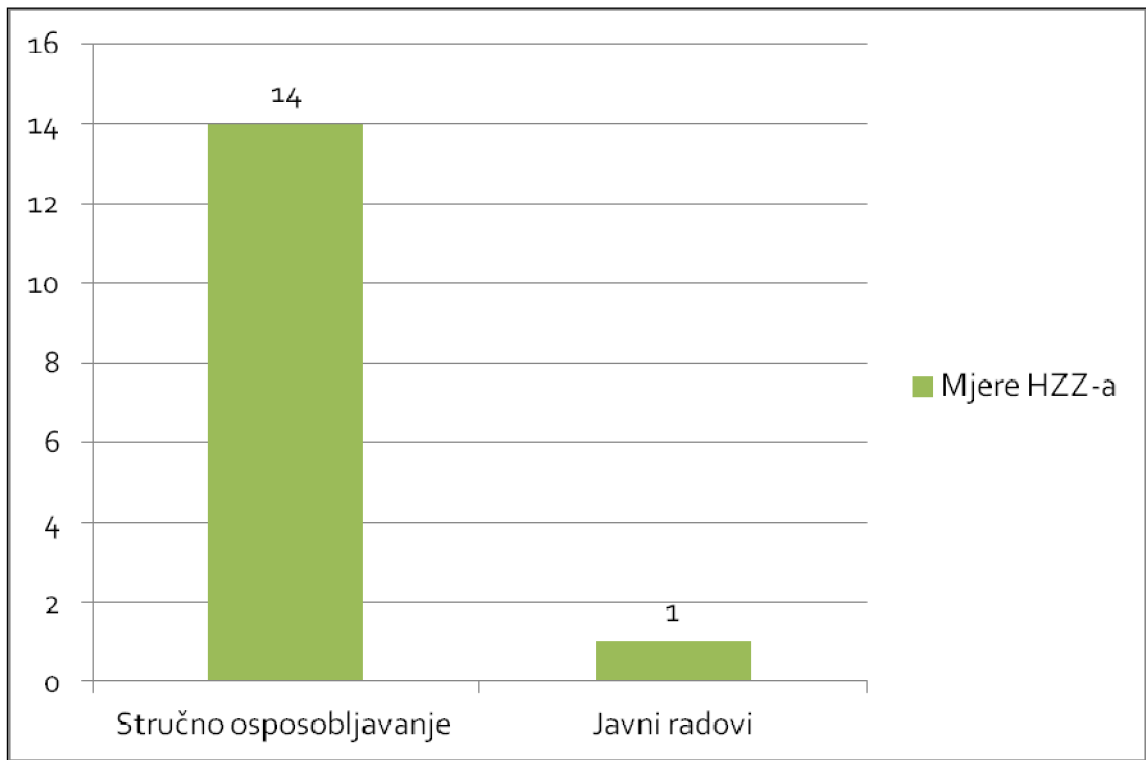
Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju vremena provedenog u evidenciji HZZ-a kao nezaposlene osobe

U svrhu utvrđivanja stvarnog stanja po pitanju problema nezaposlenosti mladih u Varaždinskoj županiji, u anketnom upitniku je postavljeno pitanje o vremenu provedenom u evidenciji HZZ-a sa statusom nezaposlene osobe. Rezultati su prikazani Grafikonom 17 ukazuju na činjenicu da je 48% (61) ili gotovo svaka druga mlada osoba (trenutno zaposlena ili nezaposlena) u evidenciji HZZ-a vođena pod statusom nezaposlene osobe u trajanju od 0 do 6 mjeseci. Zabrinjava podatak da je 17% (21) svih ispitanika/ca sa statusom nezaposlene osobe u HZZ-u evidentirano ukupno duže od 24 mjeseca.

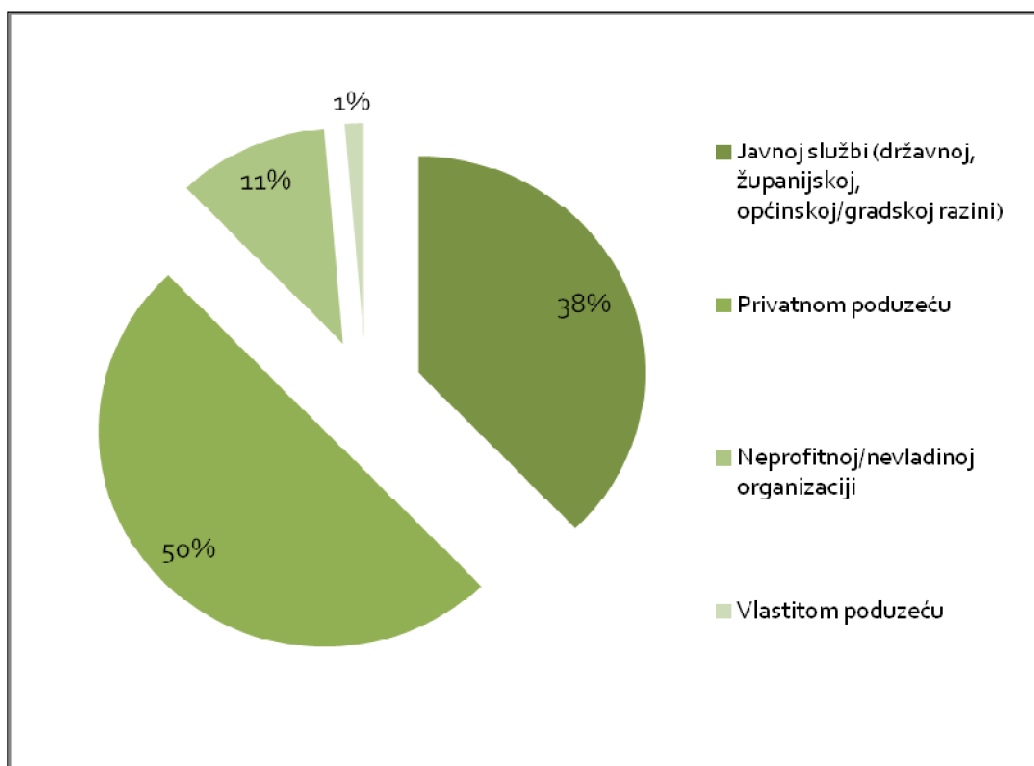
Grafikon 17: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju vremena provedenog u evidenciji HZZ-a kao nezaposlene osobe

Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju korištenja mjera HZZ-a za poticanje zapošljavanja
 Grafikon 18 prikazuje broj ispitanika/ca koji su trenutni korisnici/ce neke od mjera HZZ-a za poticanje zapošljavanja. Tek 3% (15) svih ispitanika/ca trenutni je korisnika/ca neke od trenutno raspoloživih mjera, od čega je 14 korisnika/ca mjere stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa i 1 osoba korisnik/ca mjere javnih radova. S obzirom na taj podatak bitno je istaknuti potrebu za preispitivanjem učinkovitosti postojećih mjera HZZ-a na županijskoj razini.

Grafikon 18: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju korištenja mjera HZZ-a za poticanje zapošljavanja

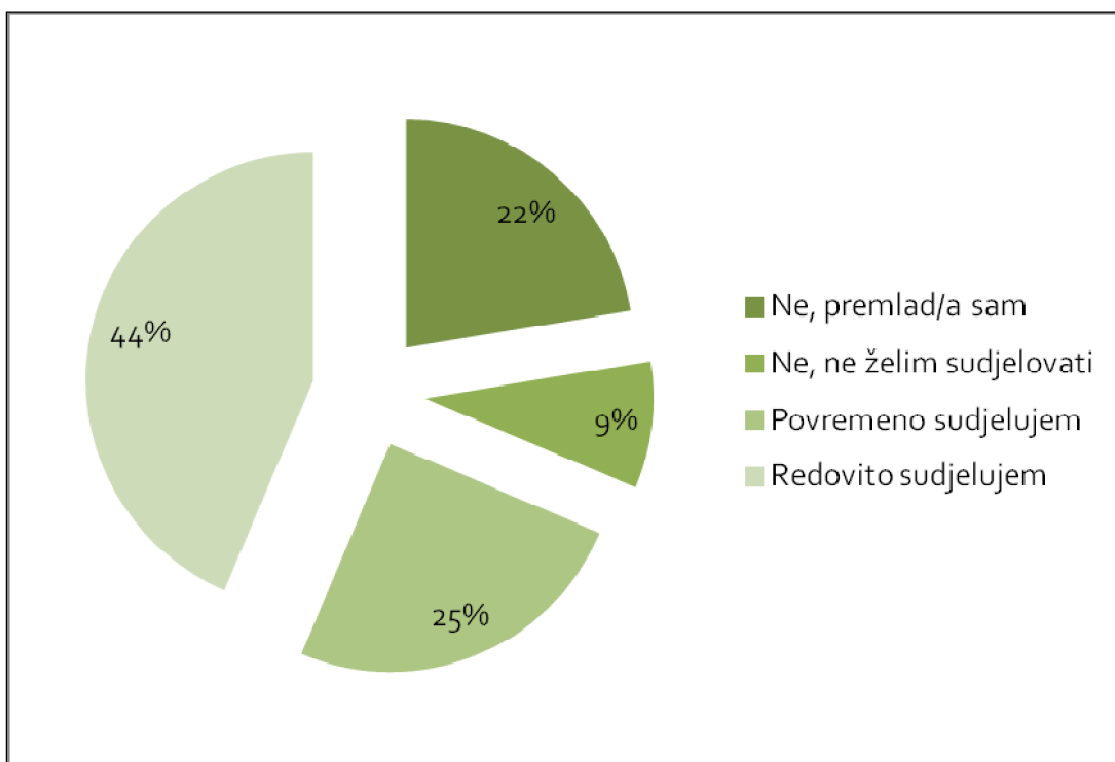
Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju vrste organizacije u kojoj su zaposleni 74 mlade osobe, odnosno 15% ispitanika/ca na pitanje o pripadnosti kategoriji mladih osoba odgovorilo da su zaposleni/e. Za daljnju razradu problematike nezaposlenosti mladih i mogućnosti koje im se po pitanju rješavanja tog problema pružaju na području Varaždinske županije, potrebno je dobiti uvid u strukturu organizacija u kojima su mladi zaposleni u ovom trenutku, a ona je prikazana Grafikonom 19. Svaka druga mlada osoba, tj 50% svih zaposlenih ispitanika/ca radi u privatnom poduzeću, 38% njih radi u javnoj službi na općinskoj/gradskoj, županijskoj ili državnoj razini, 11% njih zaposleno je u neprofitnoj/nevladinoj organizaciji, dok je 1% poduzetnika/ca (samozaposlenih). Takva struktura govori o aktivnom privatnom sektoru u pogledu zapošljavanja te visokom udjelu javne uprave na svim razinama kao mogućeg poslodavca. Istovremeno istraživanje govori o niskoj razini poduzetništva mladih, kao i potrebi za njegovim poticanjem.

Grafikon 19: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju vrste organizacije u kojoj su zaposleni/e

Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju učestvovanju na izborima

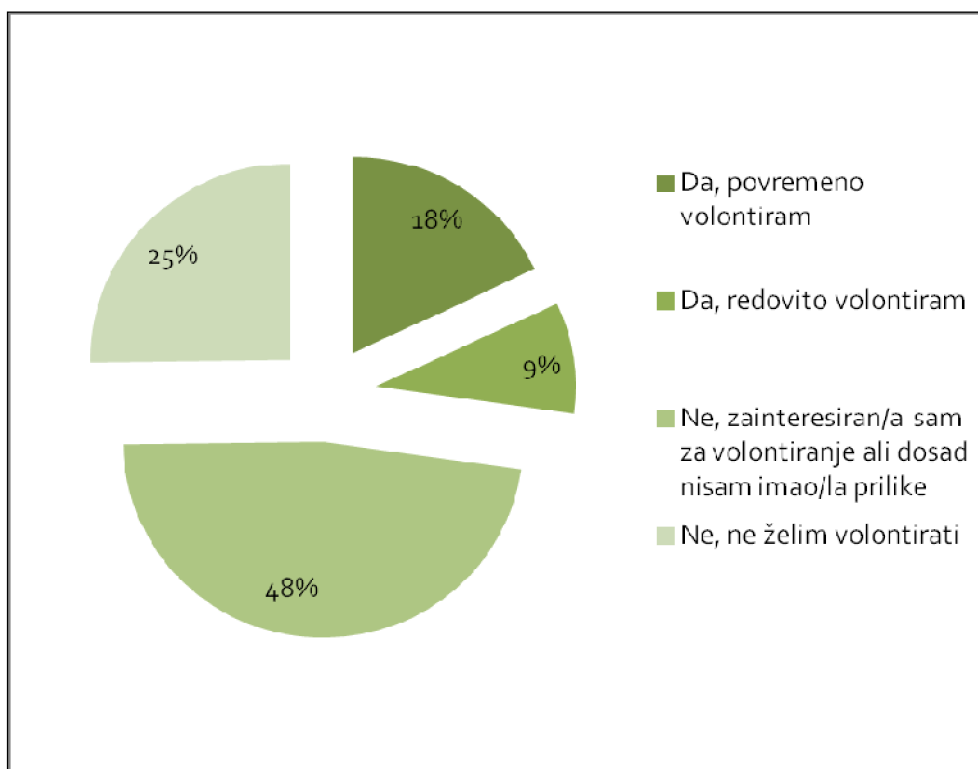
Razina uključenost mladih u procese donošenja odluka od njihova interesa jedan je od načina mjerenja aktivnosti mladih i njihov interesa za pokretanjem društvenih promjena za unaprjeđenje vlastita položaja u društvu. Grafikon 20 prikazuje podatke o sudjelovanju i razlozima za (ne)sudjelovanje mladih na lokalnim, pralamentarnim i predsjedničkim izborima. 22% (110) ispitanika/ca nema zadovoljen formalni uvjet, kao što je starost, da glasovalo, 9% (45) njih ne sudjeluje na izborima jer to ne želi, 25% (125) ispitanika/ca povremeno izlazi na izbore, dok ih velika većina, 44% (220) redovito glasa na izborima.

Grafikon 20: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju učestvovanju na izborima

Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju uključenosti u volonterske aktivnosti

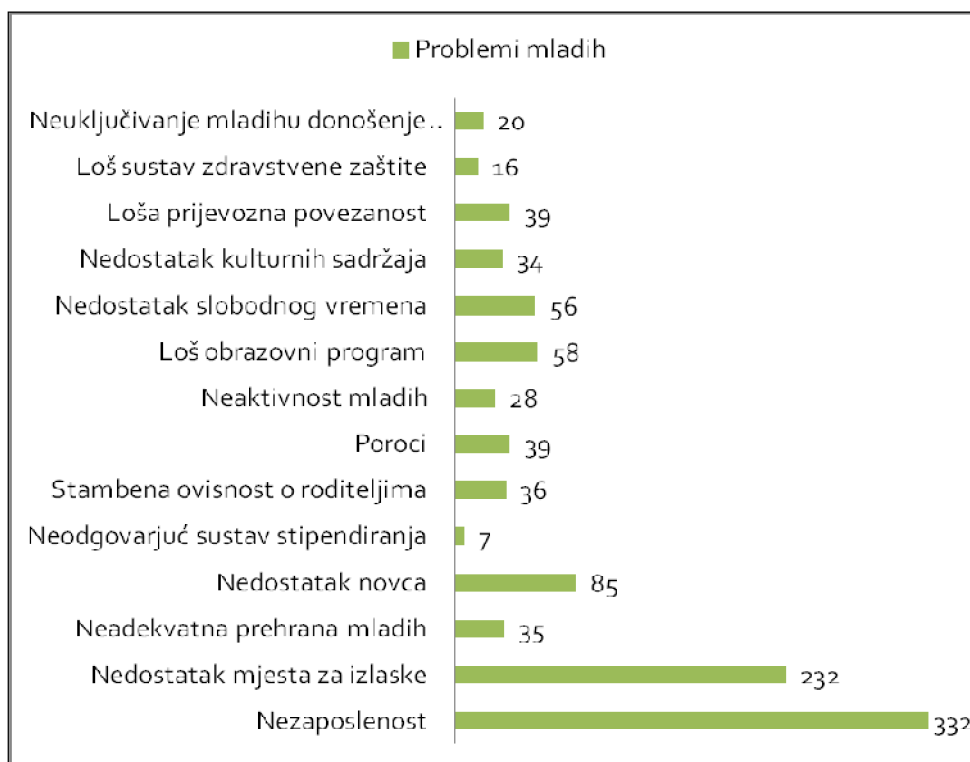
Volonterstvo je oblik aktivnosti mladih za dobrobit drugih bez financijske naknade. Jedan je od oblika za stjecanje iskustava i izgradnje sustava moralnih vrijednosti. Grafikon 21 prikazuje trenutni trend volontiranja među ispitanicima/cama na području Varaždinske županije. Prema rezultatima provedenog anektnog upitnika 18% (90) ispitanika/ca povremeno sudjeluje u volonterskim akcijama, 9%(45) njih redovito volontira, 48%(240) ispitanika/ca bi rado volontiralo, ali dosad nisu imali prilike, dok 25%(125) njih nije i ne želi volontirati. Zaključak koji je moguće u okviru ovog pitanja donijeti jest potreba za koordinacijom volonterskih aktivnosti na području županije koja bi zainteresiranim mladima pružila priliku za obavljanje volonterskih aktivnosti u skladu s njihovim interesima.

Grafikon 21: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju uključenosti u volonterske aktivnosti

Najznačajniji problemi mladih u Varaždinskoj županiji

Jedno od pitanja otvorenog tipa na koje su ispitanici/ce trebali ponuditi svoj odgovor bilo je vezano uz probleme mladih, koje sami mladi smatraju najznačajnijim. Analizom odgovora prema ključnim riječima korištenima, na za to predviđenom mjestu, kreiran je Grafikon 22. On pokazuje da je za najveći broj mladih, sudionika/ca ovog istraživanja, glavni problem nemogućnost pronalaska radnog mjesta nakon završenog obrazovanja, tj. nezaposlenost mladih. Taj je odgovor na postavljeno pitanje ponudilo čak 66% (332) ispitanika/ca. Drugi najučestalije spominjani problem za mlade u Varaždinskoj županiji jest nedostatak mjesta za izlaske, kojeg je izdvojilo 46% (232) sudionika/ca istraživanja, 17% (85) ispitanika/ca izrazilo je nedostatak novca, tj. financijsku ovisnost kao glavni problem mladih, dok je 11% njih izdvojilo nedostatak slobodnog vremena zbog neodgovarajućeg obrazovnog programa kao značajan problem. Ostali odgovori sudionika/ca istraživanja odnosili su se na nekvalitetnu prehranu mladih, lošu prometnu povezanost na županijskoj razini, korištenje sredstava ovisnosti među mladima, nedostatak kulturnih sadržaja za mlade itd.

Grafikon 22: Najznačajniji problemi mladih u Varaždinskoj županiji

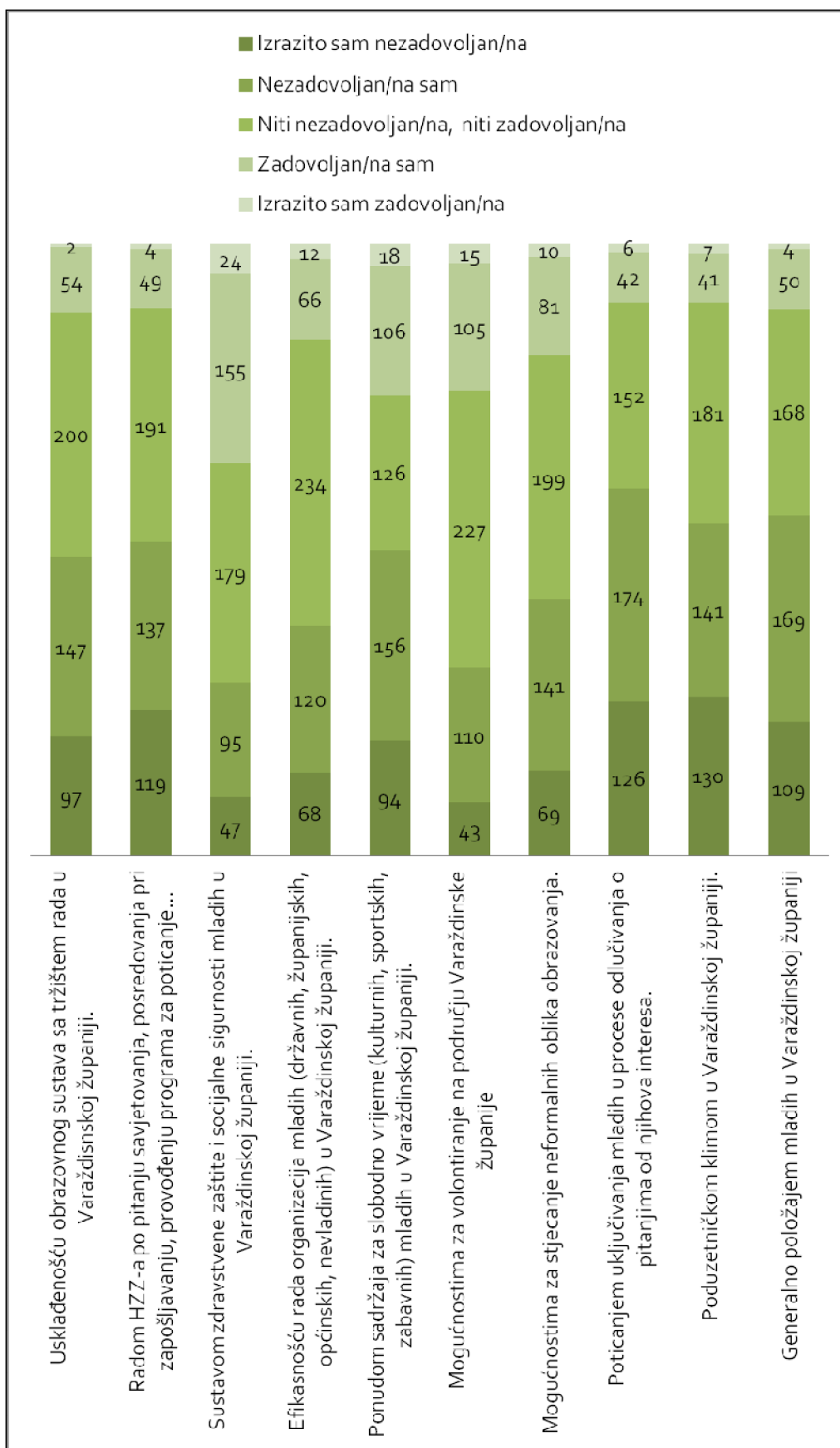
Prijedlozi rješenja za najznačajnije probleme mladih u Varaždinskoj županiji

Pitanje povezano s prethodnim, o problemima mladih, obuhvaćalo je također prijedloge samih ispitanika/ca o načinima za rješavanje istaknutih problema. Kategorizaciji odgovora na pitanje otvorenog tipa kao što je ovo, pristupljeno je kroz kvalitativnu obradu sadržaja odgovora ispitanika. Najzastupljeniji odgovori ispitanika, logički formirani u smislena rješenja pojedinih problema, korišteni su u kasnijoj fazi pripreme fokus-grupa, kao i kreiranja samih mjera i aktivnosti ŽPM-a.

Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju ranga zadovoljstva pojedinim segmentima života mladih u Varaždinskoj županiji

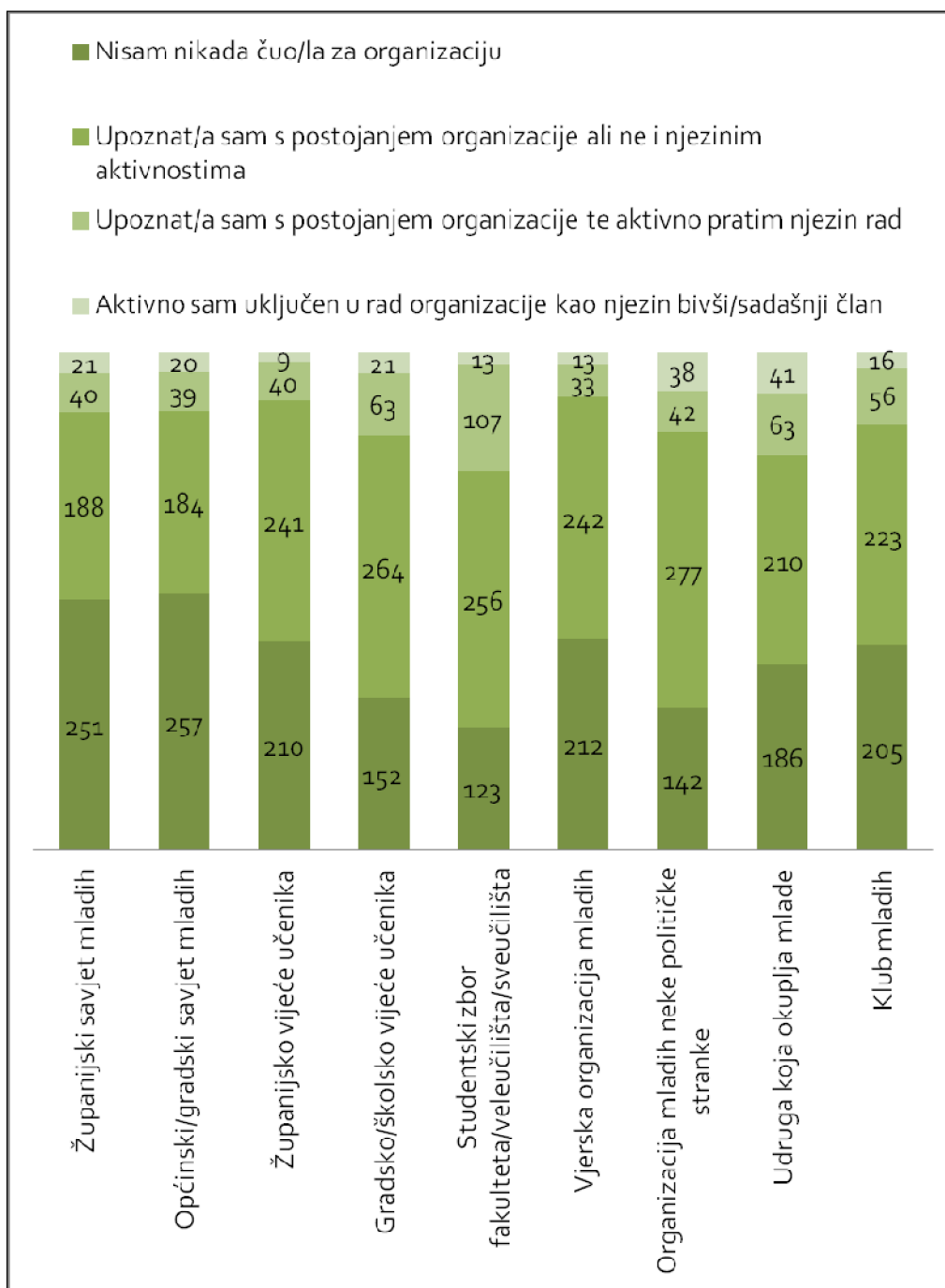
Prilikom ispunjavanja upitnika, jedno od pitanja koje je postavljeno ispitanicima/cama vezano je uz rangiranje razine zadovoljstva pojedinim segmentima života mladih koji su na temelju postojećih istraživanja provedenih nad mladima, prepoznati kao značajni. Tako Grafikon 23 prikazuje distribuciju rangova varijable pojedinog segmenta života mladih. Iz grafikona je vidljivo da su rangovi ponuđenih segmenata života mladih relativno pravilno distribuirani oko srednje vrijednosti, bez velikih odstupanja, odnosno ekstremnih vrijednosti. Najviša razina zadovoljstva je izražena u pogledu zdravstvene zaštite i socijalne sigurnosti mladih (23% zadovoljnih, i 5% izrazito zadovoljnih), dok je najniža razina zadovoljstva među ispitanicima/cama izražena poduzetničkom klimom za mlade poduzetnike/ce u Varaždinskoj županiji (1% izrazito zadovoljnih i 8% izrazito zadovoljan). Kada se govori o nezadovoljstvu, što je kategorija koju je također potrebno uzeti u obzir prilikom analize ovakve vrste podataka, iz grafikona je vidljivo da je najviša razina nezadovoljstva kod ispitanika/ca zabilježena na području poticanja uključivanja mladih u procese odlučivanja o pitanjima od njihova interesa (25% izrazito nezadovoljnih i 35% nezadovoljnih), dok

je najniža razina nezadovoljstva izražena na području mogućnosti za volonterstvo mladih u Varaždinskoj županiji (9% izrazito nedovoljnih i 22% nezadovoljnih).

Grafikon 23: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju ranga zadovoljstva pojedinim segmentima života mladih u Varaždinskoj županiji

Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju razine upoznatosti s radom organizacija/institucija mladih i za mlade na području Varaždinske županij. Anketnim upitnikom je, između ostalog, istražena razina interesa mladih u Varaždinskoj županiji za informiranje i uključivanje u rad različitih organizacija mladih i za mlade. Grafikon 24 prikazuje distribuciju prikupljenih podataka te je vidljivo da su sudionici/e istraživanja u najvećoj mjeri aktivni unutar neke od postojećih udruga mladih (8% ispitanik). Kada se govori o razini na kojoj su ispitanici/e upoznati s postojanjem neke organizacije te aktivno prate njezin rad, najčešće se radi studentskim zborovima fakulteta, odnosno sveučilišta (21% ispitanika). Kod upoznatosti s postojanjem pojedine organizacije, ali ne i njezinim aktivnostima ispitanici/e su najčešće isticali organizacije mladih političkih stranaka (55% ispitanika), dok su se na razini potpune neinformiranosti o postojanju pojedine organizacije ispitanici/ce najčešće odlučivali za općinske i gradske savjete mladih (51% ispitanika)..

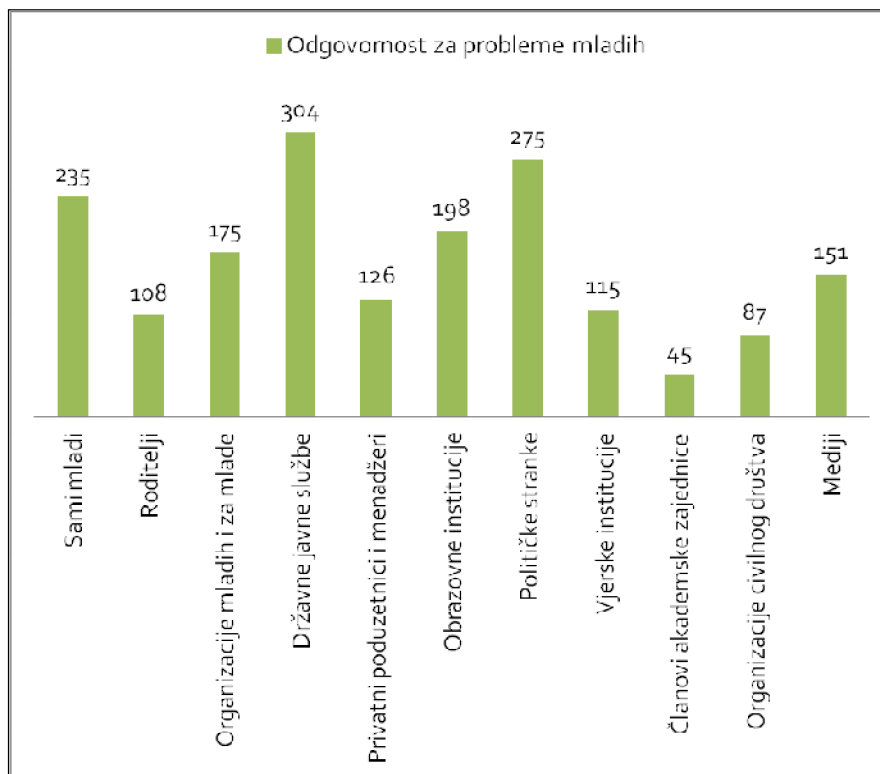

Grafikon 24: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju razine upoznatosti s radom organizacija/institucija mladih i za mlade na području Varaždinske županije.

Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju stava o odgovornosti za probleme mladih u Varaždinskoj županiji

Ispitanicima/cama istraživanja omogućeno je da izraze svoje mišljenje o odgovornosti pojedinih osoba ili organizacija za ranije istaknute probleme mladih u Varaždinskoj županiji. Kako prikazuje Grafikon 25, najveći broj ispitanika/ca odgovornima za probleme mladih smatra državne javne službe, političke stranke i same mlade, dok u najmanjoj mjeri odgovornima smatraju akademsku

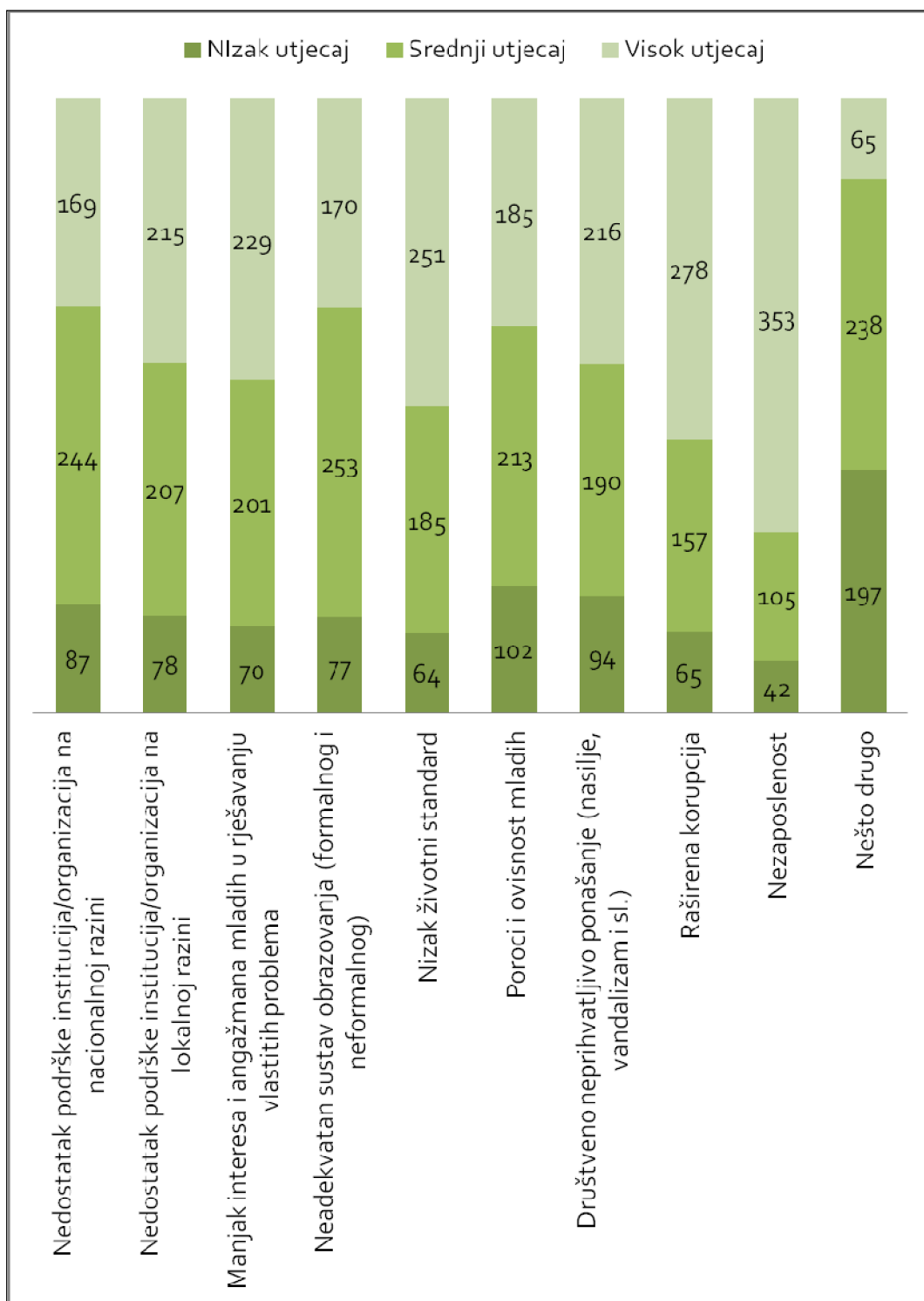
zajednicu, organizacije civilnog društva i roditelje. S obzirom na ove rezultate, mladi od pojedinca i organizacija koje smatraju odgovornima za probleme mladih očekuju djelovanje s ciljem unaprjeđenja društvenog položaja mladih na županijskoj razini.

Grafikon 25: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju stava o odgovornosti za probleme mladih u Varaždinskoj županiji

Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju stava o razini odgovornosti pojedinih osoba/ organizacija/ institucija za probleme mladih u Varaždinskoj županiji

Određeni problemi mladih, kao rezultat ranije provedenih istraživanja ponuđeni su ispitanicima/cama da odrede stupanj njihova utjecaja na položaj mladih u Varaždinskoj županiji. Grafikon 26 prikazuje distribuciju broja ispitanika/ca s obzirom na razinu utjecaja (visok, srednji i nizak) pojedinog problema na položaj mladih. Tako su ispitanici/e istaknuli nezaposlenost, raširenu korupciju i nizak životni standard kao probleme s visokim utjecajem na društveni položaj mladih. Neadekvatan sustav obrazovanja, nedostatak podrške organizacija/institucija na državnoj razini i poroci i ovisnost mladih najčešće su navođeni kao problemi sa srednjim utjecajem na društveni položaj mladih, dok su poroci i ovisnost te društveno neprihvatljivo ponašanje mladih najčešće navođeni kao problemi niskog utjecaja na društveni položaj mladih.

Grafikon 26: Distribucija ispitanika/ca prema kriteriju stava o razini odgovornosti pojedinih osoba/organizacija/institucija za probleme mladih u Varaždinskoj županiji

4.4.2. Zključci provedenog istraživanja

Ranije opisane tri faze istraživanja provedenog u svrhu izrade ŽPM-a Varaždinske županije dovele su do niza zaključaka o problemima, potrebama, preprekama, rizicima te stavovima mladih na području Varaždinske županije. Kako bi se ti zaključci učinkovito iskoristili te rezultirali ostvarenjem ciljeva samog istraživanja, potrebno je definirati konkretna područja unutar kojih će se razvijati mjere i aktivnosti za ostvarenje svrhe samog ŽPM-a Varaždinske županije. Koristeći okvir koji za definiranje poticajne politike prema mladima razvija NPM, a pratio ga je i prethodni ŽPM, moguće je, uzimajući u obzir ranije navedene rezultate provedenog istraživanja metodom anketnog upitnika i fokus-grupa (kao izravne interakcije s mladima i među mladima), odrediti četiri područja kojima je u aktualnom ŽPM-u potrebno posvetiti posebnu pažnju. Jedan od razloga za takvo usmjerenje ŽPM-a jesu, osim problema mladih izraženih na tim područjima, izraženi napori županijskih upravnih tijela da ostvare napredak na tim područjima svojeg djelovanja. Razlog za to jest poticanje razvoja područja od strateškog interesa za građane Varaždinske županije uspostavom specifičnih upravnih odjela i radnih tijela županije. S obzirom na to, potrebno je razvoj tih područja djelovanja poticati kod građana Varaždinske županije u dobi kada je moguće i potrebno raditi na prevenciji budućih društvenih problema. Područja koja će budući ŽPM, u smislu utvrđenih nedostataka postojećih politika, organizacija i institucija razvijati, kako bi se unaprijedio društveno-ekonomski položaj mladih su sljedeća:

1. OBRAZOVANJE I PROFESIONALNO USAVRŠAVANJE

Iako prigodan, uzorak ispitanika/ca koji su sudjelovali u ispunjavanju anketnog upitnika, dao je uvid u probleme vezane uz sustav obrazovanja na svim razinama. Na postavljeno pitanje o odgovornosti za postojeće probleme mladih, 40% njih odgovorilo je da su za probleme mladih odgovorne obrazovne institucije. Na upit da ocjene razinu vlastitog zadovoljstva usklađenošću obrazovnog sustava s tržištem rada, 19% ispitanika/ca izrazilo je izrazito neadovoljstvo, dok je 29% njih izrazilo nazadovoljstvo tim segmentom života mladih. 39% ispitanika/ca sudjelovalo je ili trenutno sudjeluje u nekom od programa neformalnog obrazovanja, koje im pruža mogućnost stjecanja kompetencija u skladu s njihovim interesima i/ili potrebama, a koje nisu stekli kroz sustav formalnog obrazovanja. Kod pitanja da ocijene razinu utjecaja neadekvatnog obrazovnog sustava na probleme mladih 34% ispitanika/ca utjecaj je procijenilo visokim, a 51% njih srednjim. Na pitanje otvorenog tipa da navedu, prema vlastitom mišljenju, najznačajnije probleme mladih u Varaždinskoj županiji, 12% ispitanika/ca navelo je loš obrazovni sustav. Odgovor s tim udjelom ispitanika/ca svrstao je problem obrazovnog sustava među 10 najzastupljenijih koji su razmatrani u okviru istraživanja provedenog metodom fokus-grupa. Rezultati interakcije među sudionicima/cama fokus grupa izravno su uključeni u proces formiranja mjera i aktivnosti ŽPM-a. Varaždinska županija djelovanjem u okviru Upravnog odjela za prosvjetu, kulturu i sport obrazovanju daje strateški značaj za razvoj županije.

2. ZAPOŠLJAVANJE I PODUZETNIŠTVO

Uzimajući u obzir ranije navedena ograničenja provedenog istraživanja, potrebno je promotriti rezultate koji ukazuju na važnost ovog segmenta života mladih u Varaždinskoj županiji, koja je uspostavom Upravnog odjela za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije svoje djelovanje usmjerila poticanju mladih u navedenim segmentima života kroz ulaganje u razvoj gospodarstva. Anketnim upitnikom prikupljeni su podaci o broju (ne)zaposlenih mladih osoba unutar promatranog uzorka. 15% ispitanika/ca izjasnilo se da je trenutno u radnom odnosu, dok je njih 25% nezaposleno. Svaki/a drugi/a

ispitanik/ca zaposlen/a je u privatnom poduzeću, 38% njih radi u nekoj od javnih službi, dok tek 1% ispitanika/ca ima vlastito poduzeće. Upitani da izraze zadovoljstvo radom HZZ-a po pitanju informiranja, savjetovanja i posredstva pri zapošljavanju i provođenju programa za poticanje zapošljavanja 24% ispitanika/ca je izrazilo izrazito nezadovoljstvo, a 27% njih je nezadovoljno. Odgovornima za probleme mladih 25% ispitanika/ca smatra privatne poduzetnike. Istovremeno 71% ispitanika/ca ocjenjuje da pojedine osobe, organizacije i institucije imaju visoku razinu odgovornosti za problem nezaposlenosti, 56% njih misli da iste imaju visoku razinu odgovornosti za raširenu korupciju. Najveći utjecaj na izdvajanje problema zapošljavanja imalo je pitanje o najvećim problemima mladih u Varaždinskoj županiji na koje su ispitanici/e imali priliku ponuditi svoj odgovor. Njih 66% dalo je odgovor koji se odnosio na nezaposlenost, nemogućnosti zapošljavanja ili nedostatak radnih mjesta. Prema tom podatku, a prije provođenja fokus-grupa, taj problem je izdvojen kao daleko najveći prema mišljenju ispitanika/ca te su s obzirom na specifičnosti problema do kojih su dovele provedene fokus-grupe, razvijene mjere i aktivnosti ŽPM-a za prevenciju i rješavanje istog.

3. SOCIJALNA ZAŠTITA I UKLJUČIVANJE

Provedeno istraživanje metodama anketnog upitnika i fokus-grupa dalo je, usprkos navedenim ograničenjima, pružilo je podlogu za utvrđivanje potreba i problema mladih u Varaždinskoj županiji, na temelju kojih su izdvojena 4 specifična područja ŽPM-a. U anketnom upitniku postavljeno je nekoliko pitanja vezanih iz usluge zdravstvenog sustava i socijalne zaštite mladih u Varaždinskoj županiji. 68% ispitanika/ca su trenutni korisnici sustava dopunskog zdravstvenog osiguranja, a njih 3% izdvojilo je loš sustav zdravstvene zaštite među 3 najveća problema mladih u Varaždinskoj županiji. Upitani da odrede razinu utjecaja pojedinih osoba, institucija i organizacija na neprihvatljivo društveno ponašanje mladih, kao što su vandalizam i nasilje, 43% ispitanika/ca je utjecaj procijenilo visokim, a 38% njih utjecajem srednje razine. Utjecaj na porođa i ovisnosti mladih 37% ispitanika je ocijenilo visokim, a 43% njih srednjim. Zadovoljstvo sustavom zdravstvene zaštite i socijalne sigurnosti 9% ispitanika/ca je označilo kao izrazito nezadovoljstvo, a 19% kao nezadovoljstvo. Varaždinska županija kroz rad Odjela za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb poduzima napore da svim građanima osigura pristup osnovnoj zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi, koje kao takve predstavljaju polazišnu točku za društveni razvoj u svakom drugom pogledu. S obzirom na ranije spomenuti značaj mladih u društvu te specifičnosti njihovih životnih navika, potrebno je sustav javnog zdravstva i socijalne sigurnosti prilagoditi njihovim potrebama i problemima. ŽPM u tom smislu treba te potrebe i probleme istaknuti te predložiti mjere i aktivnosti za njihovo rješavanje i buduću prevenciju.

4. AKTIVNO SUDJELOVANJE U DRUŠTVU I SLOBODNO VRIJEME MLADIH

Razina aktivnosti i sudjelovanja mladih u društvenim procesima ponajprije ovisi o motivaciji i inicijativi za angažmanom samih mladih. Na pitanje o dosadašnjem vlastitom angažmanu u volonterske aktivnosti 18% ispitanika/ca anketnog upitnika je odgovorilo da redovito volontira, njih 9% volontira povremeno, dok 48% ispitanika/ca iskazuje interes za volontiranjem, ali do sada nisu imali prilike za to. Kako je osnovni način građanske aktivnosti korištenje prava na sudjelovanje u izboru osoba na najvišim državnim pozicijama odlučivanja, postavljeno je pitanje o sudjelovanju u izbornim procesima na svim razinama. 69% ispitanika/ca je odgovorilo kako redovito ili povremeno ostvaruje svoje glasačko pravo. Razinu utjecaja pojedinih osoba, institucija i organizacija na manjak

interesa za angažman mladih 46% ispitanika/ca je ocijenilo visokim, a 40% njih srednjim. Kod pitanja da odrede nositelje odgovornosti za probleme mladih u Varaždinskoj županiji, 47% ispitanika/ca je odgovorilo da je odgovornost na samim mladima, a 35% njih da odgovornost snose organizacije mladih i za mlade kao oblici organiziranog djelovanja mladih. Formalan oblik zatupanja interesa učenika srednjih škola i studenata jesu vijeća učenika i studentski zborovi. Anketnim upitnikom postavljeno je pitanje o upoznatosti mladih s njihovim postojanjem i djelovanjem. 25% ispitanika/ca nikad nije čulo za učeničko vijeće ili studentski zbor, dok ih je 51% poznato s postojanjem, ali ne i aktivnostima istih. Organizacije mladih, formirane kao savjetodavna tijela vlast na bilo kojoj razini imaju najveći potencijal utjecanja na formiranje i provođenje politke za mlade. Za županijski savjet mladih nikad nije čulo 50% ispitanika, dok je njih 38% poznato s postojanjem, ali ne i aktivnostima savjeta. Na lokalnoj razini općine/grada, za savjet mladih nikad nije čulo 51% ispitanika/ca anketnog upitnika, a 37% ih nije poznato s aktivnostima savjeta. Aktivnost mladih koja ne uvjetuje uključenost u neki od sustava formalnog obrazovanja ili strukture vlasti na bilo kojoj razini jesu udruge mladih a koje nikad nije čulo 37% ispitanika/ca, a poznato s postojanjem, ali ne i aktivnostima udruga mladih je 42% ispitanika/ca. U okviru provedenog anketnog upitnika, ispitanici/e su traženi da odrede razinu vlastitog zadovoljstva pojedinim segmentima života vezanim, između ostalog, i uz aktivnost mladih. Tako se 14% ispitanika/ca izjasnilo kao izrazito nezadovoljan/na, a 24% njih kao nezadovoljan/na efikasnišću rada organizacija mladih u Varaždinskoj županiji. 9% ispitanika/ca je izrazilo izrazito nezadovoljstvo mogućnostima za volontiranje, a 22% njih nezadovoljstvo. Sa aspekta poticanja uključivanja mladih u odlučivanje o pitanjima od njihova interesa, 25% ispitanika/ca je izrazilo izrazito nezadovoljstvo, a 28% njih nezadovoljstvo. Ponudom sadraja za slobodno vrijeme mladih izrazilo je nezadovoljno 19%, a nezadovoljno 31% ispitanika/ca. Kada se govori generalno o položaju mladih u Varaždinskoj županiji, 22% ispitanika/ca je izrazilo nezadovoljno, a 34% njih nezadovoljno. U dijelu anketnog upitnika u kojem su ispitanici/e trebali sami navesti, po svojem mišljenju, najveće probleme mladih u Varaždinskoj županiji. Kategorije odgovora vezane uz ovaj segment života mladih najviše su se odnosile na mjesta za izlaske, što je kao nedostatak navelo 46% ispitanika/ca te slobodno vrijeme, čiji je nedostatak istaknulo 11% ispitanika. Neaktivnost mladih kao problem je navelo 6%, a nedostatak kulturnih sadržaja 7% ispitanika/ca. Problemi koje su kao takve u najvećem dijelu prepoznali ispitanici/e anketnog upitnika korišteni su u fazi istraživanja fokus-grupama te su generirane mjere i aktivnosti ŽPM-a izravan rezultat tog istraživanja, kao analize provedbe prijašnjeg ŽPM-a. Županija kroz rad svih svojih upravnih tijela, a uz savjetodavnu pomoć za to osnovanog Savjeta mladih Varaždinske županije, kontinuirano radi na unaprjeđenju aktivnog uključivanja mladih nizom mjera, koje se provode za uklanjanje prepreka i poticanje ekonomsko-društvenog razvoja.

Navedena će područja u nastavku biti detaljno razrađena te podržana nizom mjera i aktivnosti za postizanje postavljenih ciljeva izrade ŽPM-a.

4. Obrazovanje i profesionalno usavršavanje

Obrazovanje jest proces kontinuiranog osposobljavanja mladih osoba za život i rad te uspostavljanja održivih društvenih odnosa u svojoj okolini. Pritom su obrazovne institucije, kao što su škole i fakulteti, mladima osnovni izvor za stjecanje znanja i vještina te društvenih navika koje razvijaju unutar grupe u kojoj se proces obrazovanja odvija. Nužnost adekvatne opremljenosti obrazovnih institucija najnovijim tehničkim pomagalicama za odvijanje nastavnog programa, kao i ljudskim kapacitetima za rad s mladima komponente su za provođenje adekvatnog, potrebnog i interesima mladih prilagođenog obrazovnog programa. Obrazovanje unutar osnovnoškolskih, srednjoškolskih i visokoškolskih obrazovanih ustanova za cilj ima pripremiti mlade za samostalno donošenje odluka te produktivan i kvalitetan život.

Društvo, odnosno institucije javne uprave na svim razinama ima zadatak i odgovornost da osigura dostupnost, jednake uvjete i kvalitetu obrazovanja svim mladima. To podrazumijeva izgradnju javnog obrazovnog sustava koji će jednaku mogućnost za stjecanje obrazovanja pružiti mladima slabijeg društveno-ekonomskog statusa, mladima s posebnim obrazovnim potrebama i svima koji se u bilo kojem smislu nalaze u nepovoljnijem položaju. Razlog tome jest činjenica da se kroz obrazovanje stjeću kompetencije koje bitno utječu na budući društveno-ekonomski status mlade osobe te sposobnost da u budućnosti ostvaruje vlastite potencijale.

Dinamika promjena u suvremenom društvu dostigla je razinu koju je vrlo teško pratiti te je učenje prilagodbi na uvjete u okolini potrebno ugraditi u sam sustav formalnog obrazovanja kroz korištenje novih tehnologija i tehnika za prenošenje znanja, kao i pružanje mogućnosti sustavnog rada na korištenju stečenog znanja i usavršavanje u područjima interesa. Suvremene obrazovne institucije takve karakteristike stjeću planskim pristupom jačanju vlastitog nastavnog osoblja na području poučavanja, povezivanju s roditeljima i svima ostalima koji na neki način utječu na razvoj mladih ljudi unutar i izvan formalnih obrazovnih institucija. Sposobnost motivacije polaznika obrazovnog programa, uz spomenute potrebe prilagodbe nastavnih programa interesima i potrebama korisnika, također određuje njegovu učinkovitost.

S obzirom da institucije i programi formalnog obrazovanja nisu u stanju u potpunosti zadovoljiti potrebe i interese svojih korisnika/ca zbog dinamike ostalih područja u kojima se stečene kompetencije koriste, kao što je tržište rada, dio tih potreba i interesa pokrivaju različite organizacije i programi neformalnog obrazovanja. Oni obuhvaćaju ne samo organizirane nego i spontane obrazovne aktivnosti koje su prilagođene potrebama i interesima korisnika/ca u svrhu usvajanja niza životnih vještina, specifičnih znanja, te upoznavanja s vrednotama i ciljevima demokratskog društva. U tom smislu, razvijenost i raznolikost programa neformalnog obrazovanja odraz je razvijenosti društva u cjelini te je ono izuzetno važno za suvremeni koncept cjeloživotnog učenja, koje je iz ranije navedenih razloga postalo nužno.

Kada se govori o društvenim problemima jasno je da su gospodarske krize samo odraz strukturne neravnoteže na koju u određenom dijelu utječe i obrazovni sustav. Svrha obrazovnog sustava jest izgraditi temelje za razvoj intelektualnih, socijalnih i praktičnih umijeća mladih ljudi, kao i temelje za trajno povezivanje znanja, vještina i sposobnosti. Krajnji cilj jest mobilizirati intelektualni potencijal društva prema ostvarenju ideja koje streme modernizaciji. Njegova neprilagodljivost kretanjima drugih društvenih segmenata dovodi do nemogućnosti ispunjavanja svrhe procesa obrazovanja te nepovratno stvara tzv. "izgubljene generacije" ljudi. Oni tada, ne svojom krivnjom, postaju ekonomski ovisni te društveno marginalizirani. Promjene obrazovne politike

bi stoga trebale biti fleksibilne i otvorene za uvažavanje i isticanje njihove uloge u unaprjeđenju društveno-ekonomskog položaja mladih.

Red. br.	Naziv mjere
1.1.	Poticati umrežavanje i suradnju vijeća učenika srednjih škola i studentskih zborova fakulteta na županijskoj razini.
1.2.	Uspostaviti jedinstveni sustav sufinanciranja stipendija, troškova prijevoza i kreditiranja učenika/ca srednjih škola / studenata/ica s područja Varaždinske županije.
1.3.	Omogućiti provođenje programa neformalnog obrazovanja prilagođenih individualnim interesima i potrebama na tržištu rada za sve zainteresirane mlade na području Varaždinske županije.
1.4.	Poticati povezivanje obrazovnih institucija s gospodarskim subjektima na području Varaždinske županije.
1.5.	Uspostaviti učinkovit sustav trajne podrške razvoju obrazovanja na području Varaždinske županije
<p>Mjera: Poticati umrežavanje i suradnju vijeća učenika srednjih škola i studentskih zborova fakulteta na županijskoj razini.</p> <p>Vijeća učenika u najvećem broju srednjih škola su formirana, no velik broj učenika, čije intrese ona zastupaju nije upoznato sa postojenjem organizacija, svrhom postojanja ni programima njihova djelovanja. Jednaka je situacija sa studentskim zborovima na visokim učilištima i fakultetima na području Varaždinske županije. Potrebno je nizom predloženih aktivnosti ispraviti zapažene nedostatke i informirati mlade o mogućnostima utjecanja na odluke koje se donose u okviru njihove obrazovne institucije, a odnose se na njihova prava i obveze te takve organizacije međusobno povezati radi međusobnog savjetovanja, djeljenja iskustava i jačanja pozicije i utjecaja mladih na donošenje odluka od njihova interesa.</p>	
Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
1.1.1. Informirati učenike srednjih škola i studente visokim učilištima u Varaždinskoj županiji o ulozi i mogućnostima djelovanja vijeća učenika i studentskih zborova te važnosti demokratskih procesa i aktivnosti mladih u kreiranju politika za mlade.	Broj održanih prezentacija pred učenicima srednjih škola / fakulteta, broj kandidata na izborima za vijeća učenika i studentske zborove, broj novoosnovanih vijeća učenika i studentskih zborova, udruga mladih i za mlade u Varaždinskoj županiji. .
Rok provedbe mjere:	Lipanj 2014.
1.1.2. Potaknuti osnivanje vijeća učenika i studentskih zborova u srednjim školama i visokim učilištima u Varaždinskoj županiji u kojima dosad nisu djelovali.	Broj novoosnovanih učeničkih vijeća, studentskih zborova i drugih organizacija koje okupljaju mlade.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014.
1.1.3. Osnovati Koordinaciju učeničkih vijeća i	Osnovana Koordinacija vijeća učenika srednjih

studentskih zborova Varaždinske županije te održavati redovite polugodišnje sastanke s predstavnicima učeničkih vijeća i studentskih zborova na županijskoj razini te unaprijed definiranim dnevnim redom.	škola Varaždinske županije, dnevni redovi i zaključci sa održanih sastanaka.
Rok provedbe mjere:	Lipanj 2015.
1.1.4. Redovito provoditi aktivnosti definirane zaključcima sa sastanka Koordinacije te o tome podnositi Izvještaje Savjetu mladih Varaždinske županije.	Izvještaji o provedenim aktivnostima definiranim zaključcima sa sastanka Koordinacije učeničkih vijeća i studentskih zborova.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014. i kontinuirano
Nositelj provedbe: Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport Partneri u provođenju aktivnosti: Savjet mladih Varaždinske županije, lokalni savjeti mladih, studentski zborovi, vijeća učenika, nastavnička vijeća, udruge roditelja.	
Mjera: Uspostaviti jedinstven sustav (su)financiranja stipendija, troškova prijevoza i kreditiranja učenika/ca srednjih škola / studenata/ica s područja Varaždinske županije.	
Postojeći sustav stipendiranja i sufinanciranja troškova prijevoza te kreditiranja učenika/ca srednjih škola / studenata/ica s područja Varaždinske županije potrebno je na godišnjoj razini usklađivati s obzirom na rezultate analize učinkovitosti postavljenih kriterija te racionalizirati dodjeljena sredstva s obzirom na socijalni efekt cijelog sustava, koji se ogleda u jednakim mogućnostima za stjecanje obrazovanja za sve mlade bez obzira na visinu primanja roditelja, broj članova kućanstva, broj braće/sestara, udaljenost od srednje škole ili mjesta studiranja itd.	
Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
1.2.1. Provesti procjenu učinkovitosti dosadašnjih kriterija za ostvarivanje prava na stipendije, (su)financiranja troškova prijevoza učenika/ca srednjih škola / studenata/ica te kreditiranje učenika/ca srednjih škola / studenata/ica s područja Varaždinske županije s obzirom na definirane ciljeve.	Definiran i primijenjen novi skup kriterija za ostvarivanje prava na stipendije, (su)financiranja troškova prijevoza učenika/ca srednjih škola / studenata/ica te kreditiranje učenika/ca srednjih škola / studenata/ica s područja Varaždinske županije, broj korisnika/ca sustava stipendiranja i (su)financiranja troškova prijevoza učenika/ca i studenata/ica.
Rok provedbe mjere:	Lipanj 2014. i kontinuirano
1.2.2. Definirati i provoditi poticajan program stipendiranja učenika/ca srednjih škola i studenata/ica s područja Varaždinske županije.	Broj mladih upisanih učenika/ca u srednje škole/visoka učilišta/fakultete s područja Varaždinske županije..
Rok provedbe mjere:	Lipanj 2014. i kontinuirano
1.2.3. Definirati i provoditi pravedan program sufinanciranja troškova prijevoza učenika/ca srednjih škola i studenata/ica s područja Varaždinske županije	Broj korisnika programa (su)financiranja prijevoza učenika/ca srednjih škola i studenata/ica do mjesta školovanja. Iznos financijskih sredstava predviđen za provođenje programa (su)financiranog prijevoza učenika/ca i studenata/ica.

Rok provedbe mjere:	Lipanj 2014. i kontinuirano
1.2.4. Definirati i provoditi poticajan program kreditiranja učenika/ca srednjih škola / studenata/ica s područja Varaždinske županije.	Broj korisnika/ca učeničkih/studentskih kredita u Varaždinskoj županiji. Iznos financijskih sredstava predviđen za sustav kreditiranja učenika/ca srednjih škola i studenata/ica u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Lipanj 2014. i kontinuirano
1.2.5. Analizirati na godišnjoj razini opravdanost utrošenih sredstava unutar pojedinih programa te pojedinih kriterija za ostvarivanje prava na sufinanciranje troškova prijevoza, stipendiranja i kreditiranja učenika/ca srednjih škola / studenata/ica s područja Varaždinske županije.	Zaključci analize opravdanosti pojedinih kriterija za ostvarivanje prava na sufinanciranje troškova prijevoza, stipendiranja i kreditiranja učenika/ca srednjih škola / studenata/ica s područja Varaždinske županije, broj korisnika/ca programa stipendiranja (su)financiranja troškova prijevoza i kreditiranja učenika/ca srednjih škola i studenata/ica s područja Varaždinske županije, broj upisanih učenika/ca srednjih škola/visokih učilišta/fakulteta.
Rok provedbe mjere:	kontinuirano
<p>Nositelj provedbe: Upravni odjel za proračun i javnu nabavu Partneri u provođenju aktivnosti: Upravni odjel za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb, Upravni odjel za poslove Skupštine i opće poslove, Savjet mladih Varaždinske županije, lokalni savjeti mladih, pružatelji usluga javnog prijevoza (AP, HŽ), poslovne banke, studentki zborovi, vijeća učenika, organizacije mladih.</p>	
<p>Mjera: Omogućiti provođenje programa neformalnog obrazovanja prilagođenih individualnim interesima i potrebama na tržištu rada za sve zainteresirane mlade na području Varaždinske županije.</p>	
<p>Većina mladih na području Varaždinske županije ne koristi mogućnost sudjelovanja u programima neformalnog obrazovanja. S obzirom na to potrebno je preispitati usklađenost postojećih programa neformalnog obrazovanja s potrebama i interesima korisnika/ca, odnosno mladih. Za programe neformalnog obrazovanja potrebno je izraditi fleksibilan i korisnicima/cama prilagođen plan provođenja te racionalizirati troškove financiranja tih programa.</p>	
Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
1.3.1. Uspostaviti jedinstvenu bazu podataka o trenutnim mogućnostima formalnog i neformalnog obrazovanja na području Varaždinske županije.	Broj trenutno raspoloživih pružatelja i programa formalnog i neformalnog obrazovanja na području Varaždinske županije.
Rok provedbe mjere:	Prosinao 2014. i kontinuirano
1.3.2. Utvrditi trenutne potrebe i interese za stjecanje kvalifikacija za pojedina područja / zanimanja s naglaskom na deficitarna zanimanja u Varaždinskoj županiji.	Broj mladih osoba zainteresiranih za neki od programa neformalnog obrazovanja, broj tematskih područja za čije je provođenje u okviru programa neformalnog obrazovanja iskazana potreba.

Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014. i kontinuirano
1.3.3. Razviti i sufinancirati provedbu programa neformalnog obrazovanja za deficitarna zanimanja u Varaždinskoj županiji.	Usvojen strateški plan poticanja razvoja kompetencija za deficitarna zanimanja u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014. i kontinuirano
1.3.4. Razviti i sufinancirati provedbu programa neformalnog obrazovanja na područjima koja u potpunosti ne pokrivaju programi formalnog obrazovanja, kao što su građanski odgoj, zdravstveni odgoj, dmokratski procesi, poduzetništvo, održivi razvoj, itd.	Broj postojećih programa formalnog obrazovanja na područjima građanskog odgoja, zdravstvenog odgoja, dmokratskih procesa, poduzetništva, održivog razvoja, itd, broj novouvedenih programa obrazovanja na područjima građanskog odgoja, zdravstvenog odgoja, dmokratskih procesa, poduzetništva, održivog razvoja, itd, visina proračuna programa poticanja neformalnog obrazovanja mladih u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014.
1.3.5. Razviti i sufinancirati provedbu programa pripreme za državnu maturu učenicima srednjih škola čiji program formalnog obrazovanja ne pruža stjecanje adekvatne razine znanja.	Broj sudionika/ca programa pripreme za državnu maturu u Varaždinskoj županiji, visina proračuna programa priprema za državnu maturu.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014.
1.3.6. Razviti i sufinancirati provedbu programa neformalnog obrazovanja za nastavno osoblje o korištenju različitih i / ili novih metoda učenja te tehnika i tehnologija za efikasan prijenos znanja.	Broj sudionika/ca programa obrazovanja za nastavno osoblje o alternativnim metodama prijenosa znanja, visina proračuna programa neformalnog obrazovanja za nastavno osoblje.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014.
1.3.7. Analizirati ostvarene rezultate provedenih programa neformalnog obrazovanja na području Varaždinske županije.	Broj alternativnih metoda prijenosa znanja uvedenih u rad s učenicima/cama srednjih škola i studentima/cama, razina zadovoljstva korisnika/ca mjerena prije i nakon uvođenja novih metoda
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014. i kontinuirano
Nositelj provedbe: Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport Partneri u provođenju aktivnosti: Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije, CISOK Varaždin, regionalni centar i lokalne podružnice HZZ-a u Varaždinskoj županiji, Pučko otvoreno učilište, institucije formalnog obrazovanja, nastavnička vijeća, vijeća učenika, studentski zborovi i ostali oblici organiziranog djelovanja mladih.	
Mjera: Poticati povezivanje obrazovnih institucija s gospodarskim subjektima i drugim organizacijama na području Varaždinske županije.	
Obrazovne institucije na području Varaždinske županije svake godine na tržište rada šalju velik broj mladih s odeređenim općim i specifičnim znanjima, pretežito teorijskog karaktera. Postojeći	

modeli stručnih praksi u srednjim školama i visokim učilištima ne pripremaju mlade adekvatno na zahtjeve radnih mjesta za koja zadovoljavaju formalne uvjete završetkom svojeg obrazovanja. Nedostatak radnog iskustva kojeg poslodavci zahtjevaju od mladih koji se zapošljavaju prvi puta ogleda se u razini nezaposlenosti, koja je u segmentu mladih (15-29 godina starosti) 32%. Iz tog razloga potrebno je razviti sustav stručnih praksi i suradnje mladih s gospodarskim sektorom već za vrijeme obrazovanja. Na taj način poslovni subjekti imaju priliku barem djelomično mlade uključiti u stvarne uvjete rada na određenim pozicijama unutar organizacije za koje stječu teorijska znanja u srednjim školama ili na fakultetima. S druge strane učenici/e i studenti/ce imaju priliku osim formalnih teorijskih znanja, steći uvid u stvarne situacije na radnom mjestu za koje se školuju, kao i praktična znanja za obavljanje poslova koji odgovaraju pojedinom radnom mjestu.

Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
1.4.1. Izgraditi jedinstvenu bazu polaznika/ca obrazovnih institucija (učenika/ca srednjih škola / studenata), kao tražitelja i gospodarskih subjekata / drugih organizacija, kao pružatelja pojedinog oblika suradnje.	Broj potencijalno ostvarenih oblika suradnje, Broj mogućih suradnika/partnera u programu povezivanja obrazovnog sustava i gospodarskih subjekata na županijskoj razini.
Rok provedbe mjere:	Lipanj 2015. i kontinuirano
1.4.2. Razviti sustav za ostvarivanje suradnje te formaliziranja odnosa između učenika/ca srednjih škola / studenata i gospodarskih subjekata / drugih organizacija.	Izgrađen sustav formalizacije odnosa unutar programa povezivanja obrazovnog sustava i gospodarskih subjekata na županijskoj razini.
Rok provedbe mjere:	Lipanj 2015. i kontinuirano
1.4.3. Izraditi godišnje izvješće o rezultatima ostvarene suradnje i zadovoljstvu uključenih.	Podneseno godišnje izvješće o rezultatima ostvarene suradnje i zadovoljstvu uključenih u program povezivanja obrazovnog sustava i gospodarskih subjekata na županijskoj razini, Broj ostvarenih oblika suradnje, Broj suradnika/partnera u programu povezivanja obrazovnog sustava i gospodarskih subjekata na županijskoj razini.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2015. i kontinuirano
Nositelj provedbe: Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport Partneri u provođenju aktivnosti: Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije, vijeća učenika, studentski zborovi, regionalni cenar HZZ-a u Varaždinu, institucije formalnog obrazovanja, nastavnička vijeća.	
Mjera: Uspostaviti učinkovit sustav trajne podrške razvoju obrazovanja na području Varaždinske županije. Velik broj korisnika/ca aktualnih nastavnih programa unutar srednjih škola i visokih učilišta u Varaždinskoj županiji nije zadovoljan njihovom prilagođenošću potrebama i interesima mladih, a poglavito zahtjevima na tržištu rada. Jednako tako, postoji velik broj mladih (učenika/ca srednjih škola i studenata/ica) koji nisu zadovoljni radom nastavnog osoblja te nemogućnošću utjecanja na nužne promjene u kvaliteti odnosa nastavnog osoblja i učenika/studenata. Potrebno je osmisлити način da se provede evaluacija aktualnog obrazovnog programa, te potaknu odgovorni kreatori	

nastavnog programa na fleksibilnos prilikom njegova sastavljanja u skladu s realnim potrebama korisnika. Također je potrebno povezati sve dionike (roditelja, učenika/ca, studenata/ica, nastavnog osoblja) te ih potaknuti na suradnju u kreiranju izmjena postojećeg nastavnog programa i cjelokupnog obrazovnog sustava s obzirom na uočene slabosti i potrebe učenika/ca / studenata/ica. S obzirom da posljedice neučinkovitosti obrazovnog sustava snose osim učenika/ca is tudenata/ica kao krajnjih korisnika također i nastavno osoblje, roditelji te budući poslodavci, potrebno je razmotriti i njihovu ulogu i mogućnosti uključivanja u strategiju razvoja obrazovnog sustava na županijskoj razini.

Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
1.5.1. Utvrditi interesno-utjecajne skupine na području obrazovanja mladih u Varaždinskoj županiji.	Broj ključnih sudionika/ca i njihovih interesa na području obrazovanja mladih u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Rujan 2014.
1.5.2. Osnovati županijsku radnu skupinu za utvrđivanje problema i mogućih rješenja na području obrazovanja mladih.	Osnovana radna skupina za područje obrazovanja mladih u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Siječanj 2015.
1.5.3. Održavati redovite sastanke s unaprijed utvrđenim dnevnim redom, zaključcima te prijedlozima za daljnje djelovanje.	Broj održanih sastanaka i definiranih aktivnosti unutar akcijskih planova proizašlih iz održanih sastanaka radne skupine za područje obrazovanja mladih u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Siječanj 2015. i kontinuirano
1.5.4. Analizirati i na godišnjoj bazi izvještavati o provedbi predloženih aktivnosti te opravdanosti djelovanja županijske radne skupine.	Izvještaj o provedbi i učincima akcijskih planova radne skupine za područje obrazovanja mladih u Varaždinskoj županiji, broj provedenih aktivnosti iz definiranog akcijskog plana radne skupine.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014. i kontinuirano
Nositelj provedbe: Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport Partneri u provođenju aktivnosti: Savjet mladih Varaždinske županije, obrazovne institucije, vijeća učenika, studentski zborovi, nastavnička vijeća, članovi akademske zajednice, organizacije civilnog društva.	

5. Zapošljavanje i poduzetništvo

Kada se govori o mladima na tržištu rada, iako je gospodarska kriza utjecala na rast stope nezaposlenosti svih dobnih skupina, mlade je potrebno istaknuti s nekoliko obilježja prema kojima se svrstavaju u specifičnu skupinu. To su prije svega stečene kvalifikacije mladih kroz program formalnog obrazovanja uz istovremeni nedostatak radnog iskustva koje se pred mlade stavlja kao uvjet za zapošljavanje na određenom radnom mjestu. Takva situacija ukazuje na nedostatak mehanizama koji bi osigurali postupnu tranziciju mladih iz pasivnog u radno aktivni dio populacije.

Ranije spomenut spori proces prilagodbe programa formalnog obrazovanja potrebama na tržištu rada moguće je ubrzati kroz pružanje usluge profesionalne orijentacije i plana razvoja karijere već u ranoj dobi. Na taj način moguće je pratiti profesionalan razvoj mladih osoba te ga usmjeriti u skladu s interesima pojedinaca i potrebama na tržištu rada. Istovremeno je na razini formalnog obrazovanja (stručna praksa) i drugih oblika društvenih aktivnosti mladih (npr. volontiranje) potrebno uspostaviti sustav razvoja i priznavanja praktičnih kompetencija mladih za obavljanje određenih poslova.

Povjerenje u mehanizam tržišta rada također predstavlja preduvjet za učinkovito funkcioniranje, ne samo tržišta rada, već i sustava formalnog i neformalnog obrazovanja temeljenog na ocjenjivanju razine stečenih kompetencija potrebnih za obavljanje pojedinih radnih zadataka. Iz tog razloga tržište rada, koje povezuje ponudu i potražnju za pojedinim radnim mjestima, ima zadatak osigurati prije svega transparentnost i učinkovitost u smislu informiranosti svih sudionika te pružanja jednakih mogućnosti za sudjelovanje na tržištu.

Nadalje, u vremenima kada tržište rada nije u stanju održati ravnotežu ponude i potražnje poslova za mladu populaciju, kreativnost i inovativnost mladih, kao poduzetnički potencijal dolaze do izražaja. No, ukoliko se mladi osjećaju ovisnima od pomoći institucija te su očekivanja od države i njenih institucija nerealno visoka, jasno je da je poduzetnički potencijal mladih, a time i njihove mogućnosti za samozapošljavanje, na niskoj razini iskorištenosti. Tome doprinosi nerazumijevanje razvojnih potencijala poduzetništva od strane odgovornih za kreiranje programa formalnog obrazovanja. Obrazovanjem za poduzetništvo i u poduzetništvu omogućuje se stjecanje potrebnih stručnih znanja i vještina neophodnih za uspješno poslovanje. Mladi su, kao nositelji novih znanja i vještina prilagodbe novim tehnologijama, društvena skupina koja jamči višestruki povrat uloženoga. Poticanje poduzetništva mladih, uz istovremeno uklanjanje prepreka za njegov razvoj među mladima zasigurno je znak društva koje prihvaća principe održivog razvoja.

Iako društvena skupina mladih, s obzirom na aktualnost svojih kompetencija, predstavlja izniman poduzetnički potencijal, velik broj njih često nema informacije o postojećim poticajnim mjerama i mogućnostima ili ne dobivaju dovoljno kvalitetnu savjetodavnu potporu pri pokretanju svojeg prvog poduzetničkog pothvata. S druge strane, mladi poduzetnici su često zanemareni od strane investitora jer se, s obzirom na manjak praktičnog iskustva, njihovi pothvati procjenjuju kao visoko rizični. Iz tog razloga, poticanje poduzetništva mladih kroz različite kreditne programe omogućuje paralelan razvoj mladih kao poduzetnika, menadžera i vođa te njihovih poslovnih pothvata kao generatora rasta i razvoja lokalnog gospodarstva. Osim u financijskom smislu, poduzetništvo mladih potrebno je poticati i jačanjem organizacijskih kapaciteta u obliku obrazovnih programa za mlade poduzetnike, osnivanja inovacijskih centara, tehnoloških parkova,

poduzetničkih inkubatora i slične infrastrukture koja se stavlja na raspolaganje mladim poduzetnicima i njihovim poduzetničkim pothvatima.

Red. br.	Naziv mjere
2.1.	Pružati podršku u provođenju profesionalne orijentacije i razvoju karijere mladih na županijskoj razini.
2.2.	Poticanje donošenja i provođenja mjera i aktivnosti za poticanje zapošljavanja mladih u Varaždinskoj županiji.
2.3.	Kontinuirano uklanjati prepreke i poticati poduzetničko djelovanje mladih u Varaždinskoj županiji.
2.4.	Razviti sustav kreditiranja mladih poduzetnika na županijskoj razini u sklopu postojećih programa kreditiranja.
2.5.	Pružati organizacijsku i financijsku podršku za razvoj potporne infrastrukture za poticanje poduzetništva mladih na području Varaždinske županije.

Mjera: Pružati podršku u provođenju profesionalne orijentacije i razvoju karijere mladih na županijskoj razini.

Mladi u srednjim školama i fakultetima nisu svjesni izazova koje pred njih stavlja tržište rada te je potrebno razviti učinkovit sustav provođenja procesa profesionalne orijentacije i razvoja karijere koji pruža mladima podršku u smislu ostvarenja vlastitog potencijala. Ti procesi trebaju se provoditi sustavno te biti podržani od strane HZZ-a, kao izvora informacija o potrebama na tržištu rada i obrazovnim institucijama kao organizacijama koje mlade pripremaju za tržište rada.

Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
2.1.1. Utvrditi trenutne nositelje i aktivnosti za provođenje programa profesionalne orijentacije te mjerenje njihove učinkovitosti.	Broj postojećih programa i nositelja provedbe programa profesionalne orijentacije za mlade na području Varaždinske županije, broj korisnika dosad provedenih programa profesionalne orijentacije za mlade u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Lipanj 2014. i kontinuirano
2.1.2. Definirati plan aktivnosti s ciljem boljeg informiranja o mogućnostima daljnjeg obrazovanja i stjecanja kompetencija za učenike/ce srednjih škola na području županije.	Broj aktivnosti profesionalne orijentacije za mlade na području Varaždinske županije, visina financijskih sredstava predviđenih za provođenje definiranog plana aktivnosti.
Rok provedbe mjere:	Rujan 2014. i kontinuirano
2.1.3. Izraditi bazu korisnika/ca (mladih) programa profesionalne orijentacije i procesa planiranja razvoja karijere.	Broj mladih korisnika/ca programa profesionalne orijentacije i procesa planiranja razvoja karijere.
Rok provedbe mjere:	Rujan 2014. i kontinuirano
2.1.4. Provoditi godišnju analizu učinaka definiranih aktivnosti iz programa	Broj mladih korisnika/ca programa profesionalne orijentacije i procesa planiranja

profesionalne orijentacije i procesa planiranja razvoja karijere.	razvoja karijere, zadovoljstvo korisnika/ca provedenim programom profesionalne orijentacije i procesa planiranja razvoja karijere.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014. i kontinuirano
Nositelj provedbe: Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport Partneri u provođenju aktivnosti: regionalni centar HZZ-a, CISOK centar Varaždin, Pučko otvoreno učilište, obrazovne institucije, učenička vijeća, studentski zborovi, organizacije mladih i za mlade.	
Mjera: Poticanje donošenja i provođenja mjera i aktivnosti za poticanje zapošljavanja mladih u Varaždinskoj županiji.	
Mjere za poticanje zapošljavanja u Varaždinskoj županiji su obuhvatile velik broj korisnika/ca, točnije 954 osoba aktivnih korisnika (kako izvještava HZZ u svojem „Mjesečnom statističkom biltenu za prosinac 2013. godine“), što je velikom broju mladih omogućilo stjecanje potrebnog radnog iskustva. Učinke mjera još uvijek nije moguće sa sigurnošću utvrditi te je za to potrebno sustavno pratiti statistiku vezanu uz evidenciju skupine mladih na HZZ-u. Također je potrebno utvrditi doprinos koji korištenje mjera aktivne politike zapošljavanja pruža s obzirom na mogućnost postizanja financijske neovisnosti, ostvarenja vlastitog potencijala, korištenja kroz obrazovanje stečenih kompetencija mladih, kao i razinu rizika od društvene isključenosti mladih.	
Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
2.2.1. Ispitati razinu zadovoljstva mladih bez radnog iskustva i poslodavaca dosad provedenim mjerama za poticanje zapošljavanja mladih u Varaždinskoj županiji.	Razina zadovoljstva dosad provedenim mjerama za poticanje zapošljavanja mladih u Varaždinskoj županiji, broj korisnika dosad provedenih mjera za aktivno poticanje zapošljavanja mladih u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014. i kontinuirano
2.2.2. Preispitati uočene nedostatke u dosadašnjem procesu korištenja mjera za poticanje zapošljavanja mladih u Varaždinskoj županiji.	Uočeni nedostaci dosadašnjeg procesa korištenja mjera za poticanje zapošljavanja mladih u Varaždinskoj županiji, broj odobrenih mjera za poticanje zapošljavanja mladih u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Lipanj 2014. i kontinuirano
2.2.3. Definirati moguća unaprjeđenja procesa odobravanja i korištenja mjera za poticanje zapošljavanja mladih u Varaždinskoj županiji.	Broj odobrenja mjera za poticanje zapošljavanja mladih u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Lipanj 2014. i kontinuirano
2.2.4. Mjeriti razinu zadovoljstva korisnika/ca – mladih radom varaždinske ispostave HZZ-a kao posrednika pri zapošljavanju.	Razina zadovoljstva mladih korisnika radom varaždinske ispostave HZZ-a u poslovima informiranja i posredovanja pri zapošljavanju.
Rok provedbe mjere:	Rujan 2014. i kontinuirano
2.2.5. Mjeriti razinu zadovoljstva poslodavaca radom varaždinske ispostave HZZ-a kao posrednika pri zapošljavanju.	Razina zadovoljstva poslodavaca radom varaždinske ispostave HZZ-a u poslovima informiranja i posredovanja pri zapošljavanju.

Rok provedbe mjere:	Rujan 2014. i kontinuirano
<p>Nositelj provedbe: Upravni odjel za poslove Skupštine i opće poslove</p> <p>Partneri u provođenju aktivnosti: Savjet mladih Varaždinske županije, Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije, regionalni centar i lokalne podružnice HZZ-a, mladi (ne)zaposleni u evidenciji HZZ-a.</p>	
<p>Mjera: Kontinuirano uklanjati prepreke i poticati poduzetničko djelovanje mladih u Varaždinskoj županiji.</p> <p>Mladi kao društvena skupina s izrazitim poduzetniškim potencijalom i dalje su u Varaždinskoj županiji kao takvi neprepoznati te ih se slabo potiče da svoj potencijal ostvare. Poduzetnički potencijal razvija se od rane dobi, potrebno ga je poticati njegov razvoj kroz programe formalnog i neformalnog obrazovanja, a nakon toga očekivati krajnje rezultate kroz razvoj inovativnih tehničkih i tehnoloških rješenja, novih proizvoda i usluga, pokretanje poduzetničkih pothvata i slično. Motivacija za bavljenje poduzetništvom proizlazi iz prepoznate prilike ili nužnosti za samozapošljavanjem kao rješenjem za postizanje financijske neovisnosti. Bez obzira na izvor motivacije za bavljenje poduzetništvom kod mladih u Varaždinskoj županiji, činjenica da se malo i srednje poduzetništvo prema velikom broju kriterija smatra generatorom rasta i razvoja gospodarstva nekog područja nije dovoljna da stav prema poduzetništvu mladih bude pozitivan. S obzirom na to potrebno je sustavno donositi mjere poticanja poduzetništva mladih, kao i uklanjati postojeće prepreke u vidu složene birokracije, nedostupnosti izvora financiranja, razine poreznog opterećenja, složenosti procedura itd.</p>	
Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
2.3.1. Istražiti najčešće prepreke i motivaciju za pokretanje poduzetničkog pothvata među mladima u Varaždinskoj županiji.	Zaključci istraživanja najčešćih prepreka i motivacije za pokretanje poduzetničkog pothvata među mladima u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014. i kontinuirano
2.3.2. Informirati mlade o mogućnostima sudjelovanja u programima neformalnog obrazovanja o poduzetništvu i održivom razvoju.	Akcijski plan za informiranje mladih o mogućnostima sudjelovanja u programima neformalnog obrazovanja o poduzetništvu i održivom razvoju.
Rok provedbe mjere:	Lipanj 2014. i kontinuirano
2.3.3. Definirati niz aktivnosti za uklanjanje najčešćih prepreka za poduzetničkim djelovanjem mladih u Varaždinskoj županiji utvrđenih istraživanjem.	Plan aktivnosti za uklanjanje najčešćih prepreka za poduzetničkim djelovanjem mladih u Varaždinskoj županiji utvrđenih istraživanjem.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014. i kontinuirano
2.3.4. Pratiti učinke donesenih mjera te njihovo redefiniranje u skladu s utvrđenim potrebama na godišnjoj razini.	Zaključci analize mjera za uklanjanje najčešćih prepreka za poduzetničko djelovanje mladih u Varaždinskoj županiji; niz novih mjera za uklanjanje najčešćih prepreka za poduzetničkim djelovanjem mladih u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014. i kontinuirano

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije
 Partneri u provođenju aktivnosti: Savjet mladih Varaždinske županije, lokalni savjeti mladih, poduzetnici, poduzetničke potporne institucije (poduzetničke zone, tehnološki parkovi, inovacijski centri), obrazovne institucije, regionalni centar HZZ-a, Upravni odjel za proračun i javnu nabavu.

Mjera: Razviti sustav kreditiranja mladih poduzetnika/ca na županijskoj razini u sklopu postojećih programa kreditiranja.

Jedno od osnovnih obilježja poduzetnika jest spremnost za preuzimanje rizika. Posebno se to odnosi na mlade poduzetnike koji u osnivanju i provođenju poduzetničkih pothvata imaju vrlo malo ili uopće nemaju iskustava. Iz tog razloga rizičnost pothvata za kreditne institucije, u Hrvatskoj još uvijek uobičajenih izvora financiranja poduzetnika, raste te se kao takva odražava na visinu traženih kolaterala i kamatnih stopa. Iz tog razloga, mladim poduzetnicima je u financijskom smislu potreban poticaj za bavljenje poduzetništvom. Ono što je ranije spomenuto, a moguće je navesti kao argument za ovu problematiku jest visoka razina kreativnog potencijala i stručnosti mladih, čije ostvarenje svakako potrebno poticati.

Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
2.4.1. Izraditi jasne kriterije za kreditiranje mladih poduzetnika/ca u Varaždinskoj županiji.	Definirani kriteriji za kreditiranje mladih poduzetnika/ca u Varaždinskoj županiji; Broj mladih koji poduzetnika koji zadovoljavaju definirane kriterije.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014. i kontinuirano
2.4.2. Izraditi jasne kriterije za dodjeljivanje kreditnih garancija mladim poduzetnicima/cama na području Varaždinske županije.	Definirani kriteriji za dodjeljivanje kreditnih garancija mladim poduzetnicima/cama na području Varaždinske županije; Broj mladih koji poduzetnika koji zadovoljavaju definirane kriterije.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014. i kontinuirano
2.4.3. Osigurati sredstva za kreditiranje i dodjelu kreditnih garancija za mlade poduzetnike/ce u Varaždinskoj županiji.	Visina proračuna predviđena u svrhu kreditiranja i dodjelu kreditnih garancija za mlade poduzetnike/ce u Varaždinskoj županiji; Visina financijskih sredstava izdvojena u svrhu kreditiranja i dodjelu kreditnih garancija za mlade poduzetnike/ce u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014. i kontinuirano
2.4.4. Pregovarati i sklopiti ugovor o suradnji s poslovnim bankama na području županije, koje će plasirati predviđena sredstva.	Broj poslovnih banaka koje s kojima je sklopljen ugovor o suradnji za plasman predviđenih sredstava.
Rok provedbe mjere:	Ožujak 2015. i kontinuirano
2.4.5. Provoditi programe kreditiranja i dodjele kreditnih garancija za mlade poduzetnike na području županije.	Iznos odobrenih sredstava u svrhu kreditiranja i dodjelu kreditnih garancija za mlade poduzetnike u Varaždinskoj županiji, broj korisnika programa kreditiranja i kreditnih

	garancija za mlade u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Lipanj 2015. i kontinuirano
Nositelj provedbe: Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije Partneri u provođenju aktivnosti: Upravni odjel za proračun i javnu nabavu, organizacije mladih i za mlade, Upravni odjel za poslove župana, GARA d.o.o.	
Mjera: Pružati organizacijsku i financijsku podršku za razvoj potporne infrastrukture za poticanje poduzetništva mladih na području Varaždinske županije.	
Infrastruktura za poticanje poduzetničke aktivnosti bitan je kriterij motivacije za pokretanje poduzetničkih pothvata. Ona pruža niz usluga neophodnih za pokretanje i razvoj poslovnih pothvata kao što je infrastrukturna opremljenost, izuzeće od poreznih opterećenja, povoljna lokacija, suradnja s znanstveno-istraživačkim sektorom, bolja investicijska klima itd. Razvijenost poduzetničke infrastrukture na području Varaždinske županije na visokoj je razini, no potrebno je u vrijeme gospodarske krize ulagati dodatne napore za povećanjem poduzetničke aktivnosti, posebice mladih čiji je kreativni potencijal na vrhuncu, a izgledi za pronalazak primjerenog radnog mjesta ograničeni.	
Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
2.5.1. Mapirati postojeće poduzetničke zone i druge poduzetničke potporne institucije na području Varaždinske županije.	Broj postojećih objekata potporne poduzetničke infrastrukture na području Varaždinske županije (broj postojećih poduzetničkih zona, poduzetničkih inkubatora, inovacijskih centara, tehnoloških parkova itd.)
Rok provedbe mjere:	Lipanj 2014.
2.5.2. Istražiti razinu iskorištenosti postojeće poduzetničke infrastrukture te utvrditi dodatne potrebe za istom na području županije.	Studija o iskorištenosti postojeće poduzetničke potporne infrastrukture u Varaždinskoj županiji; Broj mladih korisnika poduzetničkih zona, poduzetničkih inkubatora, inovacijskih centara, tehnoloških parkova itd.
Rok provedbe mjere:	Lipanj 2014.
2.5.3. Izraditi plan za pružanje podrške jačanju kapaciteta postojeće poduzetničke infrastrukture na području Varaždinske županije.	Definirane aktivnosti plana jačanja kapaciteta postojeće poduzetničke infrastrukture za mlade poduzetnike, broj novih korisnika/ca poduzetničkih zona, poduzetničkih inkubatora, inovacijskih centara, tehnoloških parkova itd.
Rok provedbe mjere:	Rujan 2014.
2.5.4. Izraditi plan aktivnosti i rokove provedbe za izgradnju dodatne poduzetničke infrastrukture na području županije.	Plan izgradnje dodatne poduzetničke infrastrukture na području županije.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014.
2.5.5. Krenuti s provođenjem planova izgradnje prema utvrđenim rokovima.	Broj novosagrađenih objekata poduzetničke infrastrukture na području Varaždinske županije.

Rok provedbe mjere:

Siječanj 2015.

Nositelj provedbe: Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije
Partneri u provođenju aktivnosti: Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo, Savjet mladih Varaždinske županije, postojeće organizacije pružatelji poduzetničke potporne infrastrukture.

6. Socijalna zaštita i uključivanje

Pojam socijalne zaštite podrazumijeva doprinos zajednice u financijskom ili nekom drugom smislu kako bi svim članovima te zajednice bilo omogućeno ostvarenje svih potreba temeljnog ljudskog postojanja. Specifičnost društvene skupine mladih u tom se smislu ogleda u procesu osamostaljivanja po završetku obrazovanja, uključivanja na tržište rada i odlaska iz obiteljske zajednice, što za mlade u doba čestih i razmjerno značajnih društveno-ekonomskih promjena predstavlja izniman izazov.

Jedan od segmenata socijalne zaštite jest i "zdravstvena slika" populacije mladih, koja uključuje osim fizičkog i psihičko zdravlje. Društvene promjene koje značajno utječu na zdravlje populacije, u današnje vrijeme djeluju kao stresori te uzrokuju velik broj problema i za društvenu skupinu mladih. Poremećaji i bolesti povezane s određenim ponašanjima, navikama i stilovima življenja (prekomjerno konzumiranje alkohola, pušenje duhana, te uživanje psihoaktivnih droga, rizično seksualno ponašanje i spolno prenosive bolesti, neadekvatna tjelesna aktivnost, kvaliteta prehrane, poremećaji u prehrani), te psihosocijalni problemi (samoubojstva i duševni poremećaji), posljedice su koje je kod mladih moguće spriječiti tzv. ranom intervencijom. Odgovornost za prevenciju nastupanja spomenutih zdravstvenih problema snose ponajviše obrazovne institucije. One bi kroz nastavne programe u okviru pojedinih nastavnih predmeta trebale mladima pružati znanja o pitanjima vezanima uz očuvanje zdravlja te vještinama nošenja sa stresom uslijed kojeg dolazi do većine iznad navedenih psiho-fizičkih zdravstvenih problema.

Ostvarenje rizika od nastupanja određenih problema za mlade dovodi do nastanka uvjeta za društveno isključivanje koje nastali problem multiplicira na sve razine života mladih. Osim prevencije, koja u obzir uzima rizike od nastupanja određenih problema unutar populacije mladih, potrebno uspostaviti i sustav usmjerenih društvenih intervencija (potpore i službe) u funkciji prevladavanja socijalnih rizika, ublažavanja socijalnih nejednakosti, ujednačavanja životnih prilika te poticanja društvene solidarnosti i integracije. Posebno je važno istaknuti prilagodbe nužne za ostvarenje jednakog društvenog položaja po pitanju ostvarivanja prava mladih osoba s invaliditetom, koje se najčešće odnose na dostupnost javnih usluga i sadržaja od njihova interesa. Pogotovo je bitno ulagati u obrazovanje mladih ljudi s invaliditetom i stvoriti pretpostavke za njihovo uključivanje na tržište rada. Prepreke su najčešće fizičke prirode te je ulaganje u njihovo uklanjanje jedan od oblika poticanja razvoja koji proizlazi iz iskorištavanja inovacijskog potencijala mladih na svim razinama.

S obzirom na ranije naveden proces osamostaljivanja mladih, koji nastupa nakon završenog formalnog obrazovanja, a problem prelaska u radno aktivni dio stanovništva je obrađen u prethodnom poglavlju, potrebno je istaknuti probleme vezane uz stambeno pitanje mladih. Razlog tome je činjenica da se pitanje osamostaljivanja u širem smislu mladih veže upravo uz stambeni status te je kao takvo predmet javne socijalne politike na svim, pa tako i na županijskoj razini. Skupi stanovi privatnih najmodavaca, problem neregistriranih ugovora o najmu, nedostupnost subvencija za troškove stanovanja, skroman obujam socijalne i nedostatak poticajne stanogradnje zbog kreditne nesposobnosti mladih, te ukupne visine troškova stanogradnje.

Red. br.	Naziv mjere
3.1.	Uspostaviti koordinaciju rada svih tijela i institucija koje se u svom radu bave mladima s aspekta zdravstvene i socijalne politike u Varaždinskoj županiji.
3.2.	Omogućiti mladima s invaliditetom nesmetan pristup svim javnim institucijama / uslugama na području Varaždinske županije.
3.3.	Poticati zdrave životne navike i pozitivan odnos prema prirodi kod mladih kao principa za postizanje održivog društvenog razvoja.
3.4.	Pomagati i poticati osnivanje i rad polivalentnog savjetovališta za mlade s posebnim naglaskom na edukaciju i prevenciju.
3.5.	Razvoj programa stručne podrške i pomoći mladima unutar odgojno-obrazovnih institucija i visokoškolskih ustanova na području županije.
3.6.	Razviti sustav prevencije socijalne isključenosti mladih u Varaždinskoj županiji.

Mjera: Uspostaviti koordinaciju rada svih tijela i institucija koje se u svom radu bave mladima s aspekta zdravstvene i socijalne politike u Varaždinskoj županiji.

Gospodarska kriza posljednjih godina je osim financijskih donijela i niz socijalnih problema u Varaždinskoj županiji, Hrvatskoj i većem dijelu razvijenih zemalja. Produblivanje jaza društvene nejednakosti izravna je posljedica pojave raslojavanja društva u financijskom smislu. Spomenuta socijalna nejednakost podrazumijeva zanemarivanje osnovnih socijalnih prava, zbog čega je često prisutno i kršenje temeljnih ljudskih prava na zadovoljavanje osnovnih životnih potreba i očuvanje zdravlja. Mladi su s obzirom na visoku razinu financijske ovisnosti o roditeljima posebno izložena društvena skupina. Socijalna politika prema mladima iz tog razloga treba biti posebno proaktivna, kako bi se prepoznala potreba za prevencijom fizičkih i psihičkih posljedica negativnih društvenih trendova među mladima. Prepoznavanje rizika početna je faza organizacije raspoloživih kapaciteta za pružanje savjetodavne pomoći mladima.

Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
3.1.1. Uspostaviti županijsko koordinacijsko tijelo zaduženo za razvoj i provođenje socijalne politike prema mladima.	Osnovano županijsko koordinacijsko tijelo zaduženo za razvoj i provođenje socijalne politike prema mladima; Broj institucija / organizacija uključenih u koordinacijsko tijelo.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014.
3.1.2. Definiranje jasnog plana rada i ovlasti županijskog koordinacijskog tijela socijalne politike prema mladima.	Definiran plan rada i ovlasti županijskog koordinacijskog tijela socijalne politike prema mladima.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014.
3.1.3. Praćenje i vrednovanje rada županijskog koordinacijskog tijela socijalne politike prema mladima.	Izveštaj o radu i postignutom učinku županijskog koordinacijskog tijela socijalne politike prema mladima; Broj provedenih aktivnosti koordinacijskog tijela socijalne politike prema mladima.

Rok provedbe mjere:	Prosinac 2015. i kontinuirano
Nositelj provedbe: Upravni odjel za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb Partneri u provođenju aktivnosti: Savjet mladih Varaždinske županije, Centar za socijalnu skrb Varaždinske županije, Opća bolnica Varaždin, Dom zdravlja Varaždinske županije, organizacije mladih i za mlade.	
Mjera: Omogućiti mladima s invaliditetom nesmetan pristup svim javnim institucijama / uslugama na području Varaždinske županije. Javne usluge na području Varaždinske županije u najvećem dijelu su smještene u objekte izgrađene u vrijeme kada se o olakšanom kretanju za osobe s invaliditetom nije razmišljalo. Prilagodba postojećih objekata te definiranje standarda koji sve novosagrađeni objekti od javnog interesa moraju zadovoljavati prvi je korak ka suzbijanju društvene marginalizacije osoba s invaliditetom. Osim problema s pristupom javnim uslugama, postoje specifične potrebe po pitanju sudjelovanja mladih osoba s invaliditetom u nastavi u obrazovnim institucijama, kao i mogućnostima zapošljavanja o kojima je također potrebno voditi brigu.	
Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
3.2.1. Informirati javnost Varaždinske županije o važnosti ukidanja prepreka i pružanju jednakih prilika osobama s invaliditetom.	Broj provedenih aktivnosti s ciljem informiranja javnosti Varaždinske županije o važnosti ukidanja prepreka i pružanju jednakih prilika osobama s invaliditetom.
Rok provedbe mjere:	Rujan 2014. i kontinuirano
3.2.2. Istražiti stupanj prilagođenosti javnih institucija s područja Varaždinske županije osobama s invaliditetom.	Izrađena studija o prilagođenosti javnih institucija s područja Varaždinske županije osobama s invaliditetom; Osiguran proračun za provođenje prilagodbi na objektima javnih institucija.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014.
3.2.3. Utvrditi potrebe za prilagodbom zgrada i drugih pomagala u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom koje djeluju na području Varaždinske županije.	Broj potrebnih građevinskih zahvata i preinaka u objektima županijskih javnih institucija na području županije za višu razinu dostupnosti javnih usluga osobama s invaliditetom.
Rok provedbe mjere:	Ožujak 2015.
3.2.4. Izraditi plan rekonstrukcije postojećih javnih institucija Varaždinske županije koje nisu prilagođene osobama s invaliditetom.	Izrađen plan rekonstrukcije postojećih javnih institucija Varaždinske županije koje nisu prilagođene osobama s invaliditetom.
Rok provedbe mjere:	Svibanj 2015.
3.2.5. Ugradnja zahtjeva za prilagodbom prilikom gradnje novih građevina javnih institucija u Varaždinskoj županiji kretanju osoba s invaliditetom.	Izrađena dokumentacija s potrebnim prilagodbama novih građevina javnih institucija u Varaždinskoj županiji kretanju osoba s invaliditetom.
Rok provedbe mjere:	Lipanj 2015.
3.2.6. Utvrditi razinu zadovoljstva osoba s	Zaključci istraživanja zadovoljstva osoba s

invaliditetom s dostupnošću javnih institucija u Varaždinskoj županiji.	invaliditetom s dostupnošću javnih institucija u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2015. i kontinuirano
Nositelj provedbe: Upravni odjel za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb Partneri u provođenju aktivnosti: Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo, Upravni odjel za proračun i javnu nabavu, udruga osoba s invaliditetom Varaždinske županije, obrazovne institucije, Centar za socijalnu skrb Varaždinske županije.	
Mjera: Poticati zdrave životne navike i pozitivan odnos prema prirodi kod mladih kao principa za postizanje održivog društvenog razvoja.	
Socijalna politika prema mladima, između ostalog uključuje i ostvarivanje osnovnih životnih potreba kao što je prehrana. Poznato je da kvaliteta prehrane, odnosno namirnica koje mladi unose u svoj organizam utječu na fizičko i psihičko zdravlje. Iako tek u malom dijelu, svijest o važnosti unošenja adekvatnih količina namirnica visoke nutricionističke vrijednosti među mladima ipak postoji, kao i mogućih posljedica zbog unošenja velikih količina jednostavnih šećera i zasićenih masnih kiselina kojih su puna jela i pića najčešće dostupna mladima za vrijeme boravka u školama i fakultetima. Sustav prehrane mladih je potrebno preispitati, prilagoditi standardima zdrave prehrane te ujednačiti. S druge strane, ekologija, čist okoliš i recikliranje ustaljeni su pojmovi na čije je prakticiranje mlade potrebno poticati u svim prilikama. Posebice se to odnosi na obrazovne programe koji iznad navedene pojmove trebaju uključiti prilikom definiranja pojma i prakse održivog razvoja.	
Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
3.3.1. Pružiti jedinstvenu definiciju zdravog životnog okoliša i održivog razvoja za mlade u Varaždinskoj županiji.	Definicija zdravog životnog okoliša i održivog razvoja za mlade u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Ožujak 2014.
3.3.2. Zagovarati princip održivog razvoja s aspekta mladih te ga, kao načelo djelovanja, definirati u razvojnim strategijama Varaždinske županije.	Zastupljenost principa održivog razvoja u županijskoj razvojnoj strategiji.
Rok provedbe mjere:	Ožujak 2014.
3.3.3. Definirano načelo prenijeti u razvojne strategije svih jedinica lokalne i područne uprave i samouprave.	Broj jedinica lokalne i područne uprave i samouprave koje se u svojem djelovanju vode principima održivog razvoja.
Rok provedbe mjere:	Ožujak 2014.
3.3.4. Potaknuti raspravu o učinku (značaju) zdrave prehrane i rekreacije za mlade u Varaždinskoj županiji.	Broj institucija / organizacija koje zastupaju interese mladih, zainteresiranih i uključenih u raspravu o učinku (značaju) zdrave prehrane i rekreacije za mlade u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Ožujak 2014. i kontinuirano
3.3.5. Definirati potrebne promjene i mogućnosti utjecaja na sustav prehrane i tjelesne aktivnosti mladih u Varaždinskoj	Broj stručnjaka s područja prehrane i tjelesne aktivnosti uključenih u kreiranje akcijskog plana, rezultati analize navika mladih s područja

županiji.	Varaždinske županije po pitanju prehrane i tjelesne aktivnosti.
Rok provedbe mjere:	Svibanj 2014. i kontinuirano
3.3.6. Provoditi medijsku kampanju o važnosti očivanja prirode, zdrave prehrane i održivog razvoja među mladima u Varaždinskoj županiji.	Razrađen plan aktivnosti medijske kampanje o važnosti očivanja prirode, zdrave prehrane i održivog razvoja među mladima u Varaždinskoj županiji, broj provedenih aktivnosti iz plana aktivnosti.
Rok provedbe mjere:	Ožujak 2014. i kontinuirano
Nositelj provedbe: Upravni odjel za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb Partneri u provođenju aktivnosti: Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo, Upravni odjel za poljoprivredu i zaštitu okoliša, Savjet mladih Varaždinske županije, lokalni savjeti mladih, vijaća učenika, studentski zborovi, nastavnička vijeća, organizacije civilnog društva.	
Mjera: Pomagati i poticati osnivanje i rad polivalentnog savjetovališta za mlade s posebnim naglaskom na edukaciju i prevenciju.	
Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
3.4.1. Utvrditi potrebe mladih za psihološkom pomoći vezanom uz rizično ponašanje (ovisnosti, poremećaji u ponašanju i sl.), obiteljsko i vršnjaško nasilje i druge probleme mladih na području županije.	Provedena analiza dosadašnjih potreba mladih za psihološkom pomoći vezanom uz rizično ponašanje (ovisnosti, poremećaji u ponašanju i sl.), obiteljsko i vršnjaško nasilje i druge probleme mladih na području županije, broj obrađenih slučajeva pružanja psihološke pomoći mladima broj institucija / organizacija koje pružaju psihološku pomoć mladima na području županije.
Rok provedbe mjere:	Listopad 2014.
3.4.2. Izraditi plan osnivanja i djelovanja polivalentnog savjetovališta za mlade sa savjetodavnom, informativnom i prevencijskom ulogom u odnosu na probleme mladih.	Izrađen plan za osnivanje i program djelovanja polivalentnog savjetovališta za mlade, broj zaposlenih stručnih savjetnika za različita problemska područja.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014. i kontinuirano
3.4.3. Provesti analizu kapaciteta postojećih institucija / organizacija za preuzimanja uloge polivalentnog savjetovališta za mlade.	Izrađena studija o mogućnosti osnivanja polivalentnog savjetovališta za mlade u okviru neke od postojećih institucija / organizacija za informiranje, edukaciju i prevenciju problema vezanih uz populaciju mladih, broj alternativa za uključivanje rada savjetovališta.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014.
3.4.4. Provoditi medijske kampanje za suzbijanje nasilja među mladima, obiteljskog nasilja, te svih oblika ovisnosti.	Razrađen plan aktivnosti medijske kampanje za suzbijanje nasilja među mladima, obiteljskog nasilja, te svih oblika ovisnosti, broj provedenih

	aktivnosti iz plana aktivnosti.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014.
Nositelj provedbe: Upravni odjel za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb Partneri u provođenju aktivnosti: Upravni odjel za proračun i javnu nabavu, Centar za socijalnu skrb Varaždinske županije, Obiteljski centar Varaždinske županije, Dom zdravlja Varaždinske županije, obrazovne institucije, neladine organizacije.	
Mjera: Razvoj programa stručne podrške i pomoći mladima unutar odgojno-obrazovnih institucija i visokoškolskih ustanova na području županije.	
<p>Mladi su sve češće žrtve stresa zbog dinamike promjena koje se oko njih događaju, a na njih ne mogu odgovoriti kako se to od njih očekuje. Osim toga mladi su u današnje vrijeme pod sve većim pritiskom svoje okoline koja od njih očekuje preuzimanje sve više odgovornosti i donošenje odluka kojima često nisu dorasli te im njihova perspektiva često nejasna. Pod takvim teretom mladi se, posebno unutar obrazovnih institucija, obraćaju osoblju specijaliziranom za rješavanje problema psihološke prirode. Ukoliko ono ne postoji, njihovu ulogu preuzima nastavno osoblje koje neadekvatnim pristupom može pogoršati problem s kojim se mlada osoba susreće. Iz tog razloga je potrebno unutar svake obrazovne ustanove zaposliti psihologa specijaliziranog za rad s mladima te educirati nastavno osoblje za intervencije u hitnim slučajevima. Na županijskoj razini potrebno je, zbog sve učestalijih potreba za pružanjem psihološke pomoći osnovati centralno mjesto za obradu takvih slučajeva, njihovo praćenje i pronalazak najučinkovitijeg rješenja.</p>	
Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
3.5.1. Ispitati trenutne mogućnosti pružanja hitne i privremene psihološke pomoći za probleme mladih unutar obrazovnih ustanova Varaždinske županije.	Analiza kapaciteta za pružanje hitne i privremene psihološke pomoći unutar obrazovnih institucija u Varaždinskoj upaniji, broj educiranih psihologa, pedagoga i sl.
Rok provedbe mjere:	Srpanj 2014.
3.5.2. Implementacija programa edukacije za pružanje psihološke pomoći za nastavno osoblje obrazovnih ustanova na području Varaždinske županije koje nemaju zaposlenog profesionalnog psihologa.	Rezultati analize potreba za edukacijom u području pružanja psihološke pomoći mladima u obrazovnim institucijama Varaždinske županije, definiran program provođenja edukacija u području pružanja psihološke pomoći mladima broj članova nastavnog osoblja, polaznika programa edukacije, ocjena razine zadovoljstva pružanjem psihološke pomoći mladima na području Varaždinske županije.
Rok provedbe mjere:	Rujan 2014. i kontinuirano
3.5.3. Uspostaviti suradnju i koordinaciju aktivnosti obrazovnih ustanova s novosnovanim polivalentnim savjetovalištem za mlade Varaždinske županije.	Broj razvijenih programa suradnje novoosnovanog polivalentnog savjetovališta za mlade s obrazovnim ustanovama na području Varaždinske županije.
Rok provedbe mjere:	Sijačanj 2015.
Nositelj provedbe: Upravni odjel za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb	

Partneri u provođenju aktivnosti: novoosnovano polivalentno savjetovalište za mlade, Centar za socijalnu skrb Varaždinske županije, Obiteljski centar Varaždinske županije, Dom zdravlja Varaždinske županije, obrazovne institucije, neladine organizacije.

Mjera: Razviti sustav prevencije socijalne isključenosti mladih u Varaždinskoj županiji.

S obzirom na velik broj mogućih oblika socijalne isključenosti mladih, te velik broj mogućih mjera za prevenciju, odnosno suzbijanje socijalne isključenosti, potrebno je detaljnom analizom doći do niza kriterija koji definiraju pojedine slučajeve. S obzirom na definirane kriterije mogu se odrediti glavne rizične skupine te nizom aktivnosti utjecati na sprječavanje ostvarenja tih rizika.

Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
3.6.1. Utvrditi moguće skupine i kriterije za procjenu rizičnosti socijalne isključenosti mladih u Varaždinskoj županiji.	Utvrđene rizične skupine i kriteriji za procjenu rizika od socijalne isključenosti mladih u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Srpanj 2014. i kontinuirano
3.6.2. Odrediti rizične skupine mladih po pitanju socijalne isključenosti u Varaždinskoj županiji.	Broj mladih koji zadovoljavaju kriterije za socijalnu isključenosti ili rizik od socijalne isključenosti u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Rujan 2014. i kontinuirano
3.6.3. Izraditi sustav praćenja korištenjem baze podataka koja se kontinuirano ažurira te izvještava o nastupanju određenog rizika.	Izrađen sustav praćenja mladih prema podacima pomoću kojih se utvrđuje status socijalne isključenosti ili rizika od socijalne isključenosti.
Rok provedbe mjere:	Rujan 2014. i kontinuirano
3.6.4. Analizirati učinkovitost uspostavljanog sustava prevencije socijalne isključenosti mladih u Varaždinskoj županiji.	Zaključci analize učinaka uspostavljanog sustava prevencije socijalne isključenosti mladih u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014. i kontinuirano

Nositelj provedbe: Upravni odjel za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb

Partneri u provođenju aktivnosti: Savjet mladih Varaždinske županije, Centar za socijalnu skrb Varaždinske županije, regionalni centar HZZ-a, Područni ured porezne uprave u Varaždinu, vijeća učenika, studentski zborovi i drugi oblici organiziranog djelovanja mladih.

7. Aktivno sudjelovanje u društvu i slobodno vrijeme mladih

Probleme, potrebe i potencijal mladih potrebno je sustavno uključivati u proces kreiranja politike prema mladima na svim razinama. Kako bi to bilo moguće, najprije je potrebno provesti analizu njihova angažmana oko tih segmenata života. Razina intenziteta pojedinog problema ili potrebe te potencijala mladih na nekom području u najvećoj se mjeri odražava razinom aktivnosti mladih vezanom uz taj specifičan problem ili potrebu. Aktivnost mladih individualne je prirode, a interes najčešće ovisi o potrebnoj razini angažmana.

Za potrebe izrade ŽPM-a potrebno je definirati sintagmu aktivnog sudjelovanja mladih u društvu, koja podrazumijeva (samo)inicirani angažman mladih u preuzimanju odgovornosti za vlastite aktivnosti, sudjelovanje u procesima donošenja odluka koje se odnose na lokalnu i širu zajednicu na kooperativnoj osnovi te izražavanje svojeg mišljenja o razvoju, okolišu, međukulturalnim odnosima i ostalim društvenim pitanjima kako bi pridonijeli razvoju modernoga, demokratskoga i ljudskim pravima usmjerenog društva. Oblici suradnje pritom mogu biti organizacije unutar obrazovnih institucija, udruge, organizacije mladih političkih stranaka, vjerskih institucija, savjetodavna tijela mladih kao što su županijski ili gradski savjeti mladih ili druge organizacije mladih i za mlade. Politički sustavi na svim razinama, u većoj ili manjoj mjeri, omogućuju mladima sudjelovanje u procesu donošenja odluka od interesa za mlade. Nažalost, trend nepovjerenja koje vlada u društvenom i političkom sustavu prema mladima, nepovjerenje mladih prema društvenim i političkim institucijama te međusobno nepovjerenje i nedovoljna suradnja udruga mladih i političkih institucija, utječu na smanjen angažman mladih i javne uprave u postizanju zajedničkih ciljeva. Mladi, svjesni svoje političke marginaliziranosti, nezadovoljni zastupljenošću svojih predstavnika u tijelima vlasti, nedovoljno informirani o građanskom društvu, demokraciji, procesu političkog odlučivanja i načinu političkog djelovanja, rijetko se odlučuju na aktivno sudjelovanje. Problem neaktivnosti mladih naročito je istaknut u manjim te slabije razvijenim sredinama.

Nadalje, vezano uz specifična područja od interesa za mlade, potrebno je izdvojiti kulturu, sportske aktivnosti, volonterstvo i mobilnost mladih kao oblik jačanja osobnih i kapaciteta organizacija mladih te angažiranog načina provođenja slobodnog vremena mladih. Pojam slobodnog vremena mladih označava aktivnosti pojedinaca te društvene skupine određene njihovim slobodnim odabirom koje nisu rezultat neke vrste socijalne obaveze / nužnosti.

Djelovanje u kulturi jedan je od osnovnih elemenata identiteta mladih i iznimno važno područje njihove afirmacije, komunikacije i stila života. To je zapravo područje kroz koje mladi kritički preispituju tradicionalne kulturne obrasce i naslijeđe kao dio svojega identiteta. Stvaranjem novih obrzaca i estetike, mladi kreiraju prostor za ostvarenje vlastitog kreativnog potencijala. Područje kulturnog stvaralaštva uključuje institucionalno i alternativno stvaralaštvo (umjetnost) mladih u vidu glazbe, plesa, glume, filma, elektronskih medija, fotografije, slikarstva itd. Fizička aktivnost mladih te bavljenje sportom, istaknuti okviru uključivanja koncepta zdravog života u razvojne strategije, smatra se segmentom provođenja slobodnog vremena kojeg je u svakom slučaju potrebno poticati. Poseban značaj provođenju slobodnog vremena te istovremenom unaprjeđenju vlastitih kompetencija daje volontiranje kao neplaćeni oblik doprinosa mladih, samostalno ili u okviru neke organizacije, dobiti zajednice/društva. Jednako tako, pojedine organizacije mladih i za mlade na nacionalnoj i međunarodnoj razini, kao i Europska unija čija je Hrvatska onedavno članica, prepoznale su potrebu i učinkovit model

sufinanciranja mobilnosti mladih u okviru njihovih potreba i interesa (učenici, studenti, članovi akademske zajednice, poduzetnici, itd.).

Slijedno svemu dosad navedenom, organizacije i mladi koji djeluju s ciljem poboljšanja kvalitete života i društvenog statusa mladih te su spremni surađivati, razmjenjivati informacije, ideje i iskustava, trebaju biti adekvatno podržani od strane vlasti na svim razinama te im se odobriti financijska i organizacijska podrška u svrhu ustupanja neiskorištene građevinske infrastrukture za provođenje aktivnosti programa za mlade koji su kreirani kako bi doveli do boljih rezultata u pogledu aktivnosti, uključivanja, povezivanja, jačanja kompetencija i stjecanja iskustava mladih.

Red. br.	Naziv mjere
4.1.	Osnovati Županijsku koordinaciju klubova mladih i lokalna partnerstva za izradu programa aktivnosti i poticanje kreativnosti mladih u Varaždinskoj županiji.
4.2.	Poticati i vrednovati volonterski rad, društveno korisno djelovanje i solidarnost mladih u Varaždinskoj županiji osnivanjem županijskog volonterskog centra.
4.3.	Stimulirati mlade za aktivno sudjelovanje u rješavanju društvenih i generacijskih problema kroz njihovo uključivanje u procese odlučivanja o pitanjima od interesa za mlade na županijskoj razini.
4.4.	Stvarati nove razvojne mogućnosti za mlade u manjim i slabije razvijenim krajevima Varaždinske županije.
4.5.	Poticati izgradnju novih i iskorištavanje postojećih objekata kao infrastrukturnih projekata za potrebe mladih na području Varaždinske županije.
4.6.	Podupirati osnivanje i rad udruga mladih s razvojnim programima za poticanje aktivnosti mladih na županijskoj razini.
4.7.	Stvarati poticajno okruženje za slobodu kulturnog izričaja, sadržajnog korištenja slobodnoga vremena, te rekreacije mladih u Varaždinskoj županiji.
4.8.	Izraditi plan za poticanje mobilnosti mladih s područja Varaždinske županije s ciljem jačanja njihovih razvojnih kapaciteta.

Mjera: Osnovati Županijsku koordinaciju klubova mladih i lokalna partnerstva za izradu programa aktivnosti i poticanje kreativnosti mladih u Varaždinskoj županiji.

Aktivnost mladih u Varaždinskoj županiji uvelike ovisi o informiranosti mladih o važnosti i mogućnostima koje im pruža angažman u pitanjima od opće društvenog interesa. Na županijskoj razini postoji značajan jaz u pogledu razine aktivnosti mladih u pojedinim lokalnim zajednicama. Potrebno je raditi na jačanju organizacija mladih čijim brojem se aktivnost može mjeriti te poticati osnivanje organizacija mladih u zajednicama koje nemaju kulturu povezivanja mladih radi ostvarenja zajedničkog interesa.

Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
4.1.1. Akcijama i medijskim kampanjama osvijestiti mlade o važnosti aktivnog sudjelovanja u društvu te osigurati medijski	Broj provedenih akcija i medijskih kampanja na županijskoj razini sa svrhom osvještavanja mladih o važnosti aktivnog sudjelovanja u

prostor za aktivizam mladih i primjere dobre prakse.	društvu i prezentacije primjera dobre prakse, broj mladih uključenih u promovirane aktivnosti.
Rok provedbe mjere:	Rujan 2014. i kontinuirano
4.1.2. Praćenjem rada postojećih klubova mladih izraditi programe za poticanje učinkovitosti klubova mladih u Varaždinskoj županiji.	Kreirani programi za poticanje učinkovitosti rada klubova mladih na županijskoj razini, broj novosnovanih klubova mladih, definirani kriteriji za mjerenje učinkovitosti rada pojedinih klubova mladih na području županije.
Rok provedbe mjere:	Travanj 2015. i kontinuirano
4.1.3. Formirati Županijsku koordinaciju organizacija mladih i za mlade te razviti program rada iste.	Broj organizacija mladih i za mlade uključenih u rad osnovane Županijske koordinacije organizacija mladih i za mlade; definiran program rada Županijske koordinacije klubova mladih Varaždinske županije, broj korisnika definiranog programa rada Županijske koordinacije klubova mladih.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014.
4.1.4. Osigurati sredstva za sufinanciranje programa za obrazovanje i osposobljavanje voditelja programskih aktivnosti za mlade u centrima za mlade, klubovima mladih i drugih oblika organiziranog djelovanja mladih na županijskoj razini.	Visina financijskih sredstava namijenjenih sufinanciranju programa za obrazovanje i osposobljavanje voditelja programskih aktivnosti za mlade u Varaždinskoj županiji, broj korisnika programa osposobljavanja.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014. i kontinuirano
4.1.5. U suradnji s jedinicama lokalne uprave i samouprave osigurati prostore za otvaranje i djelovanje postojećih i novih klubova mladih.	Broj novih prostora dodjeljenih na korištenje lokalnim klubovima mladih, broj novoosnovanih klubova mladih u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Ožujak 2015. i kontinuirano
4.1.6. Pomagati u adaptiranju prostora i provođenju programa klubova mladih u Varaždinskoj županiji.	Broj klubova mladih za koje je osiguran prostor za provođenje aktivnosti, broj i vrste aktivnosti planiranih programom rada pojedinog kluba mladih, broj osoba uključenih u provođenje programa lokalnih klubova mladih u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Ožujak 2015. i kontinuirano
4.1.7. U suradnji s lokalnim savjetima mladih pokrenuti transparentne javne natječaje za programe poticanja aktivnosti mladih i medijsko izdavaštvo mladih te osigurati sredstva za njihovo sufinanciranje.	Broj objavljenih javnih natječaja za programe poticanja aktivnosti mladih i izdavaštvo mladih, visina osiguranih sredstava u svrhu provedbe programa poticanja aktivnosti izdavaštva mladih, broj prijavljenih pojedinaca / organizacija mladih na objavljene natječaje.

Rok provedbe mjere:	Rujan 2014. i kontinuirano
Nositelj provedbe: Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo Partneri u provođenju aktivnosti: Savjet mladih Varaždinske županije, Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport, lokalni savjeti mladih, postojeći klubovi mladih, jedinice lokalne uprave i samouprave.	
Mjera: Poticati i vrednovati volonterski rad, društveno korisno djelovanje i solidarnost mladih u Varaždinskoj županiji osnivanjem županijskog volonterskog centra. Volontiranje kao aktivnost solidarnog rada na izgradnji boljeg društva je potrebno posebno njegovati i pružati mu organizacijsku i financijsku potporu. Razlog za to je činjenica da kroz takvu vrstu aktivnosti društvo ima priliku rasti i razvijati se bez prisustva novca kao sredstva plaćanja uz stremljenje zajedničkom cilju i ostvarivanju društvene vrijednosti. Na osobnoj razini, a specifično za mladu osobu volonterstvo uči odgovornosti, razvija osjećaj empatije za druge i povećava samopoštovanje koje je iznimno važno za psihičko zdravlje pojedinca.	
Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
4.2.1. Mapirati postojeće prakse organizacije volonterizma i potreba za njihovom koordinacijom na županijskoj razini.	Broj volonterskih organizacija na svim razinama u Varaždinskoj županiji, usvojen jedinstven model upravljanja radom volontera na županijskoj razini.
Rok provedbe mjere:	Svibanj 2014.
4.2.2. Osigurati organizacijske kapacitete za rad volonterskog centra Varaždinske županije.	Broj korisnika županijskog volonterskog centra, broj partnerskih volonterskih organizacija, broj zaposlenih u županijskom volonterskom centru, visina financijskih sredstava potrebnih za rad županijskog volonterskog centra.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014.
4.2.3. Definirati djelokrug i program rada volonterskog centra Varaždinske županije.	Razrađen plan i program rada i djelovanja županijskog volonterskog centra.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014.
4.2.4. Provoditi promotivne aktivnosti s ciljem promicanja vrijednosti volontiranja za mlade i pružanja informacija o mogućnostima sudjelovanja u programima volontiranja na području županije.	Broj provedenih promotivnih aktivnosti s ciljem promicanja vrijednosti volontiranja za mlade i pružanja informacija o mogućnostima sudjelovanja u programima volontiranja na području, broj sati volonterskog rada.
Rok provedbe mjere:	Lipanj 2014.
4.2.5. Uspostaviti učinkovit sustav kriterija za vrednovanje i nagrađivanje volonterskog rada mladih na županijskoj razini.	Organizirana dodjela godišnjih nagrada za najbolje volontere/ke u Varaždinskoj županiji, broj predloženih kandidata, broj dodjeljenih nagrada.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014.
Nositelj provedbe: Upravni odjel za poslove Skupštine i opće poslove	

Partneri u provođenju aktivnosti: Savjet mladih Varaždinske županije, postojeći volonterski centri, organizacije civilnog društva, klubovi mladih.

Mjera: Stimulirati mlade za aktivno sudjelovanje u rješavanju društvenih i generacijskih problema kroz njihovo uključivanje u procese odlučivanja o pitanjima od interesa za mlade na županijskoj razini.

S obzirom na specifičnost društvene skupine mladih u odnosu na probleme s kojima se svakodnevno suočava, uključivanje mladih u procese odlučivanja o rješavanju tih problema motiviralo bi mlade na veći angažman kod provođenja tih istih odluka. Nažalost, vladajuće strukture nisu sklone uvažavati mišljenja mladih jer ih često percipiraju kao prijetnju zadržavanju vlastitih političkih pozicija umjesto razvojni potencijal društvene zajednice u kojoj isti djeluju.

Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
4.3.1. Istražiti područja/odluke na županijskoj razini koje imaju značajan utjecaj na društveno-ekonomski položaj mladih.	Broj upravnih i radnih tijela koja se bave problemima mladih na županijskoj razini.
Rok provedbe mjere:	Svibanj 2014. i kontinuirano
4.3.2. Osnovati stalne radne skupine mladih i organizacija mladih i za mlade za pojedina područja interesa na županijskoj razini.	Broj osnovanih radnih skupina sastavljenih od mladih za pojedina područja interesa na županijskoj razini, broj sudionika radnih skupina, definirana procedura usvajanja pojedinih prijedloga za radna/upravna tijela Županije.
Rok provedbe mjere:	Rujan 2014.
4.3.3. Uključivati radne skupine u fazu rasprave koja prethodi donošenju pojedine odluke od interesa za mlade u Varaždinskoj županiji.	Broj rasprava/sastanaka u koje su uključene radne skupine mladih; broj odluka donesenih uz konzultacije s radnom skupinom mladih.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014.
4.3.4. Utvrđivati ostvarenu razinu utjecaja radnih skupina na proces donošenja odluka od njihova interesa na županijskoj razini.	Zaključci analize podataka o mjerenju razine utjecaja radnih skupina na proces donošenja odluka na županijskoj razini.
Rok provedbe mjere:	Sijačanj 2015.

Nositelj provedbe: Savjet mladih Varaždinske županije

Partneri u provođenju aktivnosti: Upravni odjel za poslove Skupštine i opće poslove, vijeća učenika i studentski zborovi, organizacije mladih na području Varaždinske županije, lokalni savjeti mladih.

Mjera: Stvarati nove razvojne mogućnosti za mlade u manjim i slabije razvijenim krajevima Varaždinske županije.

Koncentracija većine obrazovnih i drugih ustanova i institucija od interesa za mlade u većim urbanim središtima županije podrazumijeva također višu razinu aktivnosti mladih na tim mjestima. Aktivnost mladih ogleda se u broju organizacija kojima se mladi pridružuju kako bi unutar njih djelovali i povezali se s drugima na području zajedničkog interesa. Velik dio njih vezan je uz rad unutar pojedine javne institucije. U manjim, udaljenijim krajevima županije, gdje se često javlja trend iseljavanja, mladi imaju malo interesa za udruživanjem i zajedničkim

djelovanjem iako za to postoji potreba. Iz tog razloga potrebno je poticati organiziranje mladih i informirati ih o važnosti organiziranog djelovanja.

Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
4.4.1. Istražiti razinu aktivnosti i probleme organizacija mladih i za mlade u slabije razvijenim krajevima Varaždinske županije.	Rezultati analize problema i razine aktivnosti mladih u manjim i slabije razvijenim krajevima Varaždinske županije, broj organizacija koje se bave pitanjima mladih u manjim i slabije razvijenim krajevima Varaždinske županije.
Rok provedbe mjere:	Studeni 2014. i kontinuirano
4.4.2. Poticati i organizacijski potpomagati osnivanje i rad savjeta mladih, klubova mladih i ostalih organizacija mladih i za mlade u slabije razvijenim mjestima Varaždinske županije.	Broj održanih prezentacija o važnosti poticanja mladih na povezivanje unutar organizacija mladih te mogućnostima djelovanja kroz organizacije mladih u manjim i slabije razvijenim krajevima Varaždinske županije, broj novosnovanih savjeta mladih, klubova mladih i ostalih organizacija mladih i za mlade u slabije razvijenim mjestima Varaždinske županije.
Rok provedbe mjere:	Rujan 2014. i kontinuirano
4.4.3. Osigurati financijska sredstva za izjednačavanje mogućnosti sudjelovanja mladih iz slabije razvijenih i udaljenih dijelova županije u aktivnostima za unaprjeđenje njihova društveno-ekonomskog položaja.	Visina financijskih sredstava predviđenih za pokrivanje putnih troškova predstavnika organizacija mladih iz manjih i slabije razvijenih krajeva županije na sastancima od interesa za mlade s područja Varaždinske županije, broj predstavnika organizacija mladih iz manjih i slabije razvijenih krajeva županije.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014.
<p>Nositelj provedbe: Savjet mladih Varaždinske županije Partneri u provođenju aktivnosti: Upravni odbor za proračun i javnu nabavu, lokalni savjeti mladih, organizacije mladih i za mlade, jedinice lokalne uprave i samouprave.</p>	
<p>Mjera: Poticati izgradnju novih i iskorištavanje postojećih objekata kao infrastrukturnih projekata za potrebe mladih na području Varaždinske županije.</p> <p>Poticanje aktivnosti i povezivanja mladih i organizacija mladih na županijskoj razini podrazumijeva povećanje potreba u vidu infrastrukture za provođenje definiranih aktivnosti. Istovremeno na području županije postoji velik broj neiskorištenih objekata koji uz određene preinake mogu služiti za potrebe smještanja organizacija mladih s programom aktivnosti koji jamči njihovo korištenje u svrhu jačanja kaceteta organizacije mladih kao preduvjeta njezine održivosti u aktualnim gospodarskim uvjetima.</p>	
Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
4.5.1. Utvrditi sadašnje i buduće potrebe vezane uz prostornu infrastrukturu predviđenu ovim ŽPM-om.	Površina potrebnog prostora za provođenje aktivnosti iz ovog ŽPM-a, površina prostora trenutno raspoloživog za aktivnosti određene ovim ŽPM-om.

Rok provedbe mjere:	Srpanj 2014.
4.5.2. Mapirati potencijalne prostorne kapacitete za potrebe provođenja pojedinih aktivnosti ŽPM-a.	broj mogućih lokacija (površine prostora) za potrebe provođenja pojedinih aktivnosti određenih ŽPM-om.
Rok provedbe mjere:	Srpanj 2014.
4.5.3. Pripremiti prijedlog programa za pojedino moguće prostorno rješenje za provođenje aktivnosti iz ŽPM-a na području Varaždinske županije.	Izrađeni prijedlozi programa za svako od potencijalnih prostornih rješenja za provođenje aktivnosti iz ŽPM-a na području Varaždinske županije, broj mogućih lokacija za provođenje aktivnosti iz ŽPM-a na području Varaždinske županije.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014. i kontinuirano
4.5.4. Pokrenuti postupak dobivanja dozvola za korištenje/izgradnju infrastrukture za mlade u Varaždinskoj županiji.	Broj pokrenutih postupaka za korištenje / izgradnju infrastrukture za mlade u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014. i kontinuirano
Nositelj provedbe: Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo Partneri u provođenju aktivnosti: Savjet mladih Varaždinske županije, jedinice lokalne uprave i samouprave, organizacije mladih i za mlade.	
Mjera: Podupirati osnivanje i rad udruga mladih s razvojnim programima za poticanje aktivnosti mladih na županijskoj razini. Poticanje aktivnosti mladih kroz njihov angažman u radu udruge mladih jedan je od ciljeva čije postizanje podrazumijeva ne samo jačanje postojećih udruga mladih, već i njihovo osnivanje. Povezivanje mladih u strukovne udruge jačalo bi utjecaj mladih na loše uvjete unutar obrazovnog sustava i pozicije na tržištu rada.	
Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
4.6.1. Financirati projekte organizacija mladih i za mlade u okviru provedbe ŽPM-a.	Broj raspisanih natječaja za projekte organizacija mladih i za mlade u Varaždinskoj županiji, broj kandidata za dodjelu sredstava, visina financijskih sredstava namijenjenih za financiranje projekata organizacija mladih i za mlade.
Rok provedbe mjere:	Kolovoz 2014. i kontinuirano
4.6.2. Provoditi edukacije o mogućnostima povezivanja i djelovanja mladih kroz udruge i druge organizacijske oblike.	Broj provedenih edukacija o mogućnostima povezivanja i djelovanja mladih kroz udruge i druge organizacijske oblike, broj sudionika edukacija, razina zadovoljstva sudionika održanim edukacijama.
Rok provedbe mjere:	Rujan 2014. i kontinuirano
4.6.3. Formirati fond za jačanja kapaciteta organizacija mladih u Varaždinskoj županiji.	Formiran fond za jačanja kapaciteta organizacija mladih u Varaždinskoj županiji

Rok provedbe mjere:	Prosinac 2014.
Nositelj provedbe: Upravni odjel za proračun i javnu nabavu Partneri u provođenju aktivnosti: Savjet mladih Varaždinske županije, lokalni savjeti mladih, vijeća učenika, studentski zborovi, organizacije civilnog društva.	
Mjera: Stvarati poticajno okruženje za slobodu kulturnog izričaja, sadržajnog korištenja slobodnoga vremena, te rekreacije mladih u Varaždinskoj županiji.	
Provođenje slobodnog vremena u skladu s interesima i željama za mlade predstavlja mogućnost ostvarivanja vlastitih potencijala nakon obavljanja formalnih poslovnih i drugih obaveza. Najčešći oblici provođenja slobodnog vremena su bavljenje nekim od sportova, plesom, glazbom, itd. Kvaliteta provedenog slobodnog vremena također također utječe na suzbijanje stresa i narušavanja psihičkog zdravlja mladih, ali i njihovu motivaciju na agažman i aktivnost u društvenoj zajednici.	
Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
4.7.1. Istražiti interese mladih po pitanju kulture i rekreacije na županijskoj razini.	Rezultati istraživanja o interesima mladih po pitanju kulture i rekreacije na županijskoj razini, veličina i značajnost uzorka ispitanika.
Rok provedbe mjere:	Kolovoz 2014. i kontinuirano
4.7.2. Poticati lokalne medije da veću pozornost posvete kulturnim i sportskim sadržajima za mlade u Varaždinskoj županiji.	Broj medijski popraćenih aktivnosti mladih vezanih uz kulturu i sport.
Rok provedbe mjere:	kontinuirano
4.7.3. Osigurati kapacitete prilagođene interesima mladih po pitanju kulture i sporta u Varaždinskoj županiji.	Broj kulturnih / sportskih sadržaja namijenjenih mladima u Varaždinskoj županij, broj osoba uključenih u organizaciju, broj partnerskih organizacija za provođenje aktivnosti u područjima kulture i sporta.
Rok provedbe mjere:	Rujan 2014. i kontinuirano
Nositelj provedbe: Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport Partneri u provođenju aktivnosti: Savjet mladih Varaždinske županije, Sportski savez Varaždinske županije, vijeća učenika, studentski zborovi, organizacije civilnog društva, kulturne institucije.	
Mjera: Izraditi plan za poticanje mobilnosti mladih s područja Varaždinske županije s ciljem jačanja njihovih razvojnih kapaciteta.	
Mobilnost mladih odraz je aktivnosti i spremnosti na postizanje financijske neovisnosti kojoj mladi streme uz istovremeno jačanje vlastitih znanja i vještina koje pojedini programi razmjene nude. Praćenje i prezentacija mogućnosti za mobilnost mladih treba se odvijati sustavno, na jednom mjetu te ukazivati na mogućnost stjecanja određenih kompetencija. Osnivanje infotočke za mlade pružat će informacije nužne za poticanje aktivnosti mladih u društvu.	
Aktivnosti	Pokazatelji uspješnosti provedbe
4.8.1. Provesti transparentan javni natječaj za otvaranje informativnih točaka za mlade.	Broj raspisanih javnih natječaja za otvaranje informativnih točaka za mlade, broj prijavljenih

	kandidata, visina dodjeljenih financijskih sredstava za uspostavu informativnih točaka za mlade na području Varaždinske županije.
Rok provedbe mjere:	Rujan 2014.
4.8.2. Kontinuirano pratiti i potpomagati rad informativnih točaka za mlade.	Broj redovitih mjesečnih izvještaja o radu uspostavljenih informativnih točaka za mlade u Varaždinskoj županiji.
Rok provedbe mjere:	kontinuirano
4.8.3. Istražiti potrebe, interese i potencijale za uključivanje mladih s područja Varaždinske županije u programe međunarodne razmjene.	Utvrđene potrebe, interesi i potencijali za uključivanje mladih s područja Varaždinske županije u programe međunarodne razmjene, broj područja interesa za uključivanje u programe međunarodne razmjene, broj zainteresiranih mladih osoba za sudjelovanje u programima međunarodne razmjene.
Rok provedbe mjere:	kontinuirano
4.8.4. Poticati organizacije mladih i pojedince s područja Varaždinske županije na sudjelovanje u programima Europske unije koji aktivno doprinose europskoj integraciji i razvoju međukulturalnog razumijevanja.	Broj uključenih pojedinaca i organizacija mladih i za mlade, broj programa u kojima sudejeluju mladi i organizacije mladih i za mlade s područja Varaždinske županije.
Rok provedbe mjere:	kontinuirano
Nositelj provedbe: Upravni odjel za poslove Skupštine i opće poslove Partneri u provođenju aktivnosti: Savjet mladih Varaždinske županije, organizacije civilnog društva.	

8. Suradnici na izradi ŽPM-a Varaždinske županije

Varaždinska županija

Savjet mladih Varaždinske županije

Prva gimnazija Varaždin

Srednja škola Ivanec

Gospodarska škola Varaždin

Elektrostrojarska škola Varaždin

Studentski zbor Fakulteta organizacije i informatike Varaždin

Studentski zbor Veleučilišta u Varaždinu

Područni ured HZZ-a Varaždin

9. Prilozi

Anketni upitnik za izradu Županijskog programa za mlade Varaždinske županije

Poštovani ispitanici,

ovaj anketni upitnik provodi se sa svrhom istraživanja demografije, percepcije i potreba mladih (dobne skupine od 15 do 29 godina) u Varaždinskoj županiji. Glavni ishod istraživanja bit će izrada Županijskog programa za mlade Varaždinske županije kao dokumenta koji sadrži mjere za unaprjeđenje prava i položaja mladih u Varaždinskoj županiji. Upitnik je anonimne prirode te će se prikupljeni podaci koristiti isključivo za spomenutu namjenu.

Molimo Vas da izdvojite 10 minuta Vašeg vremena te iskreno odgovorite na pitanja u nastavku.

Demografski podaci (Odaberite jednu ili više ponuđenih opcija ili dajte svoj odgovor na postavljeno pitanje)

Spol

- Muško
- Žensko

Godine starosti (upišite broj navršenih godina starosti)

U kojoj općini/gradu Varaždinske županije živite?

- Grad Ivanec
- Grad Lepoglava
- Grad Ludbreg
- Grad Novi Marof
- Grad Varaždin
- Grad Varaždinske Toplice
- Općina Bednja
- Općina Beretince
- Općina Breznica
- Općina Breznički Hum
- Općina Cestica
- Općina Donja Voća
- Općina Gornji Kneginec
- Općina Jalžabet
- Općina Klenovnik
- Općina Ljubešćica
- Općina Mali Bukovec
- Općina Martijanec
- Općina Maruševac

- Općina Petrijanec
- Općina Sračinec
- Općina Sveti Đurđ
- Općina Sveti Ilija
- Općina Trnovec Bartolovečki
- Općina Veliki Bukovec
- Općina Vidovec
- Općina Vinica
- Općina Visoko

Kategorija mlade osobe (Odaberite jednu od ponuđenih kategorija)

- Učenik (srednja škola)
- Student
- Zaposlena osoba
- Nezaposlena osoba

Stručna sprema (Označite prema prethodno najviše stečenom (završenom) stupnju obrazovanja)

- Nekvalificiran
- Polukvalificiran (priučen)
- Niža stručna sprema
- Kvalificiran
- Srednja stručna sprema
- Visokokvalificiran
- Viša stručna sprema
- Visoka stručna sprema
- Visoka stručna sprema sa završenim

Bračni status

- Neoženjen/neudana
- Oženjen/udana
- U izvanbračnoj zajednici
- Razveden/a
- Udovac/ica

Broj djece (upišite broj o ili više)

Stambeni status (u mjestu prebivališta)

- Živim s roditeljima
- Posjedujem vlastiti stan
- Podstanar/ka sam

- Korisnik sam učeničkog/studentškog doma

Navedite broj članova kućanstva u kojem živite

Ocijenite svoje vještine rada s računalom

- Obrada teksta
 Tablični izračuni
 Korištenje elektroničkom poštom
 Korištenje internetom

Koje strane jezike govorite?

- Engleski
 Njemački
 Francuski
 Španjolski
 Portugalski
 Ruski
 Drugi _____

Dodatne informacije o ispitaniku (Pružite odgovore na pitanja koja se odnose na vas s obzirom na prethodno definirani status (učenik, student, nezaposleni, nezaposleni))

Koju vrstu srednjoškolskog obrazovnog programa polazite? (samo za učenike srednjih škola)

- Strukovnu (trogodišnju)
 Strukovnu (četverogodišnju)
 Tehničku
 Gimnaziju

Studirate li na području Varaždinske županije?

- Da
 Ne

Koji je Vaš studentski status?

- Redovan
 Izvanredan

Plaćate li školarinu, ukoliko plaćate navedite u kojem iznosu?

- Ne plaćam
 Plaćam (do 2.500,00 kn)
 Plaćam (od 2.500,00 do 5.000,00 kn)

- Plaćam (više od 5.000,00 kn)

Jeste li korisnik/ca učeničke/studentske stipendije, ako jeste navedite na kojoj razini?

- Ne primam stipendiju
 Primam općinsku/gradsku stipendiju
 Primam županijsku stipendiju
 Primam državnu stipendiju

Jeste li korisnik subvencioniranog prijevoza učenika/studenata, ako jeste odaberite model?

- Nisam korisnik (u potpunosti sam snosim troškove)
 Korisnik sam (prijevoz mi je u potpunosti subvencioniran)
 Korisnik sam (djelomično snosim troškove prijevoza)

Jeste li ikada bili ili ste trenutno korisnikom nekog od programa neformalnog obrazovanja (izvan klasičnih obrazovnih institucija)?

- Da
 Ne

Jeste li korisnik dopunskog zdravstvenog osiguranja?

- Da
 Ne

Ukoliko ste nezaposleni, navedite koliko dugo se kao takvi vodite u evidenciji HZZ-a.

- 0 - 6 mjeseci
 6 - 12 mjeseci
 12 - 18 mjeseci
 18 - 24 mjeseca
 više od 24 mjeseca

Jeste li korisnik neke od mjera HZZ-a za poticanje (samo)zapošljavanja, ako jeste navedite koje?

U kojoj vrsti organizacije ste zaposleni?

- Javnoj službi (državnoj, županijskoj, općinskoj/gradskoj razini)
 Privatnom poduzeću
 Neprofitnoj/nevladinoj organizaciji
 Vlastitom poduzeću

Sudjelujete li redovito na izborima (lokalnim, parlamentarnim, predsjedničkim)?

- Ne, premlad/a sam
- Ne, ne želim sudjelovati
- Povremeno sudjelujem
- Redovito sudjelujem

Jeste li i u kojoj mjeri uključeni u volonterske aktivnosti na području Varaždinske županije?

- Da, povremeno volontiram
- Da, redovito volontiram
- Ne, zainteresiran/a sam za volontiranje ali dosad nisam imao/la prilike
- Ne, ne želim volontirati

Pitanja za mjerenje stavova ispitanika

Navedite tri najznačajnija problema/potrebe s kojima se kao mlada osoba susrećete te obrazložite svoj odgovor.

1.

2.

3.

Navedite redom moguća rješenja za probleme koje ste prethodno naveli.

1.

2.

3.

Izrazite svoje zadovoljstvo navedenim segmentima života mladih u Varaždinskoj županiji.

- 1 - Izrazito sam nezadovoljan/na
- 2 - Nezadovoljan/na sam
- 3 - Niti nezadovoljan/na, niti zadovoljan/na
- 4 - Zadovoljan/na sam
- 5 - Izrazito sam zadovoljan/na

	1	2	3	4	5
Usklađenošću obrazovnog sustava sa tržištem rada u					

Varaždinskoj županiji.					
Radom HZZ-a po pitanju savjetovanja, posredovanja pri zapošljavanju, provođenju programa za poticanje (samo)zapošljavanja mladih u Varaždinskoj županiji.					
Sustavom zdravstvene zaštite i socijalne sigurnosti mladih u Varaždinskoj županiji.					
Efikasnošću rada organizacija mladih (državnih, županijskih, općinskih, nevladinih) u Varaždinskoj županiji.					
Ponudom sadržaja za slobodno vrijeme (kulturnih, sportskih, zabavnih) mladih u Varaždinskoj županiji.					
Mogućnostima za volontiranje na području Varaždinske županije					
Mogućnostima za stjecanje neformalnih oblika obrazovanja.					
Poticanjem uključivanja mladih u procese odlučivanja o pitanjima od njihova interesa.					
Poduzetničkom klimom u Varaždinskoj županiji.					
Generalno položajem mladih u Varaždinskoj županiji					

Odredite razinu upoznatosti s radom navedenih organizacija mladih i za mlade u Varaždinskoj županiji.

- 1 - Nisam nikada čuo/la za organizaciju
- 2 - Upoznat/a sam s postojanjem organizacije ali ne i njezinim aktivnostima
- 3 - Upoznat/a sam s postojanjem organizacije te aktivno pratim njezin rad
- 4 - Aktivno sam uključen u rad organizacije kao njezin bivši/sadašnji član

	1	2	3	4
Županijski savjet mladih				
Općinski/gradski savjet mladih				
Županijsko vijeće učenika				
Gradsko/školsko vijeće učenika				
Studentski zbor fakulteta/veleučilišta/sveučilišta				
Vjerska organizacija mladih				
Organizacija mladih neke političke stranke				
Udruga koja okuplja mlade				
Klub mladih				

Dodajte komentar ukoliko to smatrate potrebnim.

Koje su po Vašem mišljenju, navedene osobe/institucije/organizacije odgovorne za probleme mladih u Varaždinskoj županiji?

Odaberite tri koje smatrate odgovornima u najvećoj mjeri.

- Sami mladi
- Roditelji
- Organizacije mladih i za mlade
- Državne javne službe
- Privatni poduzetnici i menadžeri
- Obrazovne institucije
- Političke stranke
- Vjerske institucije
- Članovi akademske zajednice
- Organizacije civilnog društva
- Mediji

U kojoj mjeri po Vašem mišljenju navedeni problemi imaju utjecaj na položaj mladih u Varaždinskoj županiji?

	Nizak	Srednji	Visok
Nedostatak podrške institucija/organizacija na nacionalnoj razini			
Nedostatak podrške institucija/organizacija na lokalnoj razini			
Manjak interesa i angažmana mladih u rješavanju vlastitih problema			
Neadekvatan sustav obrazovanja (formalnog i neformalnog)			
Nizak životni standard			
Poroci i ovisnost mladih			
Društveno neprihvatljivo ponašanje (nasilje, vandalizam i sl.)			
Raširena korupcija			
Nezaposlenost			
Nešto drugo			

Dodajte komentar ili prijedlog ukoliko to smatrate potrebnim.

Zahvaljujemo na suradnji!